

Sanal bir iş ortamı aracılığıyla okul
eğitiminde yeşil ve sosyal girişimciliği teşvik
etmek

WP2

Yeşil ve Sosyal Girişimcilik
Öğretmen Eğitim Programı

İçindekiler

Giriş	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Hedef Gruplar	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Öğrenme Çıktıları.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Girişimci zihniyet: nedir ve neleri gerektirir?	8
1. Genel Bakış	8
Öğrenme Çıktıları.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
2. Girişimciliğin Tanımı.....	8
3. Girişimci Zihniyetini Anlamak	12
3.1. Girişimci kariyerleri	12
3.2. Girişimci zihniyetini şekillendiren özellikler	12
3.3. Girişimciliğin topluma faydaları	15
4. Girişimciliği Neden Öğretmeliyiz?	17
4.1 Girişimciliğin geliştirilmesinde eğitim kurumlarının rolü	17
4.2 Başarılı girişimcilerin motivasyon örnekleri	18
5. Girişimci Bir Sınıf Yetiştirmek.....	22
6. Pratik Aktiviteler ve Egzersizler.....	24
Yeşil Girişimcilik	
1. Genel Bakış	30
Öğrenme Çıktıları.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
2. Yeşil Girişimciliğe Giriş ve Temel Kavramlar	31
2.1. Girişimciliğin tanımı ve yeşil girişimcilik.....	32
2.2. Yeşil Girişimciliğin farklı kategorileri	33
2.3. Yeşil Girişimciliğin Faydaları	36
2.4. Yeşil Girişimciliğin Potansiyel Riskleri.....	37
3. Yeşil Beceriler.....	39
3.1. Yeşil Beceri Kategorileri.....	39
3.2. Yeşil Becerilere Geçiş	40
3.3. Yeni yeşil meslekler mi yoksa mevcut meslekler “daha yeşil” mi oluyor?	41
3.4. Temiz Teknoloji için Yeşil Beceriler	42
3.5. Bir kuruluştaki Yeşil Beceriler Stratejisine duyulan ihtiyaç	43
4. Yeşil Girişimciliği Öğretmek	46
5. Yeşil İş Modelleri.....	48
5.1. Yeşil iş fırsatlarını keşfetmek	48

5.2. Başarılı yeşil girişimcilerin vaka çalışmaları.....	50
6. Uygulamalı Yeşil Girişimcilik Faaliyetleri	52
6.1. Öğrenciler için pratik alıştırmalar ve projeler	52
6.2. Yeşil site ziyaretleri veya sanal turları	54
Sosyal Girişimcilik.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
1. Genel Bakış	57
Öğrenme Çıktıları.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
2. Sosyal Girişimciliğin Tanımı	58
2.1. Sosyal Ekonomi	58
2.2. Sosyal Girişimcilik.....	60
3. Sosyal Girişimciliğin Temel Kavramları.....	62
3.1. Etik İş Uygulamaları.....	62
3.2. Sosyal Etki	63
3.3. Sosyal İnovasyon	64
4. Sosyal Girişimciliği Öğretmek	66
4.1. Uygulamalı Örgütsel Davranış Eğitimi (PROBE)	68
4.2. Sosyal Etki Ölçümü.....	70
4.3. Etik Hususlar	72
5. İlham Veren Sosyal Değişim.....	74
5.1. Başarılı Sosyal Girişimcilik Örnekleri	74
5.2. Gerçek Sosyal Sorunların ve Çözümlerin Belirlenmesi	76
6. Öğrencilerin Sosyal Girişimcilik Projelerine Katılması.....	79
6.1. Uygulamalı Örnek Projeler.....	79
6.2. Paydaşlarla İşbirliği	83
Girişimciliği öğretmeye yönelik yaklaşımlar	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
1. Genel Bakış	86
Öğrenme Çıktıları.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
2. Girişimcilik Eğitiminde Pedagojik Stratejiler	87
3. İnteraktif Öğrenme Ortamları Oluşturma.....	93
3.1. Oyunlaştırma	93
4. Girişimcilik Müfredatının Tasarlanması	98
4.1. Kapsamlı bir girişimcilik müfredatının yapılandırılması	98
4.2. Müfredatın öğrenme hedefleriyle uyumlu hale getirilmesi.....	99
5. Ölçme ve Değerlendirme.....	102

6. Kolaylaştırıcı Olarak Öğretmenin Rolü	105
6.1. Girişimci projelerde öğrencilere rehberlik etme stratejileri	106
6.2. Mentorluk ve koçluk yaklaşımları.	108
7. Zorlukların üstesinden gelmek	110
7.1. Zorluklar.....	110
7.2. Zorlukların Üstesinden Gelmek İçin İpuçları	111
Kaynakça	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

Creative Commons Licence

CC BY-NC 4.0

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International

Bu lisans, yeniden kullanıcıların yaratıcıya kredi vermesini gerektirir. Yeniden kullanıcıların materyali yalnızca ticari olmayan amaçlar için herhangi bir ortamda veya biçimde dağıtmasına, yeniden düzenlemesine, uyarlamasına ve üzerine inşa etmesine izin verir.

Proje Ortaklarımız

Genel Bakış

Eğitimcileri yeni nesil çevresel ve sosyal açıdan bilinçli liderler yetiştirmek için gerekli bilgi ve araçlarla güçlendirmek için tasarlanmış yenilikçi ve kapsamlı bir kaynak olan Yeşil ve Sosyal Girişimcilik Üzerine Öğretmen Eğitim Programına hoş geldiniz. İklim değişikliği, sosyal eşitsizlik ve çevresel bozulma gibi acil küresel zorluklarla karakterize edilen günümüzün hızla gelişen dünyasında, öğrencileri girişimcilik yoluyla bu sorunları proaktif olarak ele almak için gereken beceri ve bakış açılarıyla donatmak zorunludur.

Yeşil ve Sosyal Girişimcilik Eğitimi Neden Önemlidir?

Girişimcilik eğitimi, öğrencilere sadece iş dünyasında başarılı olmak için gerekli bilgileri değil, aynı zamanda olumlu çevresel ve sosyal etkileri artırma kapasitesini de sunarak dönüştürücü değişim için güçlü bir katalizör olarak ortaya çıkmıştır. Sürdürülebilir iş uygulamaları ve çevre yönetimine odaklanan yeşil girişimcilik ve acil toplumsal sorunları ele alan sosyal girişimcilik, bu sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk çağında dikkate değer bir önem kazanmıştır.

Girişimcilik eğitiminin gücünden yararlanarak, öğrencilere eleştirel düşünme, olumlu değişim fırsatlarını belirleme ve karmaşık sorunlara yenilikçi çözümler geliştirme becerisi aşılayabiliriz. Eğitimciler olarak, gelecek nesillerin zihniyetini ve değerlerini şekillendirmede çok önemli bir rol oynuyorsunuz. Bu program sizi, öğrencilerinize işi iyilik için bir güç olarak kullanan, amaç odaklı girişimciler olmaları için ilham verecek içgörüler ve becerilerle donatacaktır.

Program Yapısı

Yeşil ve Sosyal Girişimcilik Üzerine Öğretmen Eğitim Programı, her biri girişimcilik eğitiminin önemli bir yönüne odaklanan dört farklı modülden oluşmaktadır:

- 1. Girişimci zihniyet: nedir ve neleri içerir?:** Bu modül, girişimciliğin temellerini ve girişimci bir zihniyetin neden herkes için gerekli olduğunu açıklayarak temeli atar.
- 2. Yeşil Girişimcilik:** Bu modülde, yeşil girişimciliğin temel kavramlarını inceliyor, sürdürülebilir iş uygulamalarını keşfediyor ve bunların girişimcilik yolculuğuna entegrasyonunu inceliyoruz.
- 3. Sosyal Girişimcilik:** Burada, etik hususlar, sosyal etki ölçümü ve toplumsal zorlukları ele almak için yenilikçi stratejiler dahil olmak üzere sosyal girişimciliğin temel ilkelerini keşfediyoruz.
- 4. Girişimcilik Öğretimine Yönelik Yaklaşımlar:** Son modül, hem genel bağlamda hem de çevresel ve sosyal ihtiyaçları karşılamak için olumlu bir değişim yaratmaya özel olarak odaklanarak, girişimciliği

öğretmek için eğitim teknikleri ve metodolojileri hakkında değerli bilgiler sunar. Bu modüller etkileşimli, ilgi çekici ve bilgilendirici olacak şekilde tasarlanmıştır ve öğrencilerinize dünyamızın acilen ihtiyaç duyduğu değişim yaratıcıları ve problem çözücüler olmaları için ilham vermek için gerekli bilgi ve araçları sağlar.

Sizi, girişimcilik eğitimi yoluyla daha sürdürülebilir ve sosyal açıdan eşitlikçi bir dünyaya doğru bu dönüştürücü yolculuğa çıkmaya davet ediyoruz. Birlikte, önemli bir etki yaratabilir ve yalnızca yarının zorluklarına hazırlıklı olmakla kalmayıp aynı zamanda herkes için daha parlak, daha sürdürülebilir bir gelecek yaratmaya kendini adanmış bir öğrenci nesli yetiştirebiliriz.

Hedef Gruplar

Eğitimciler: Bu eğitim programı öncelikle ilköğretimden ortaöğretime kadar eğitim sisteminin çeşitli seviyelerinde çalışan öğretmenler, eğitimciler ve eğitim profesyonelleri için tasarlanmıştır. Ayrıca, yeşil ve sosyal girişimcilik ilkelerini öğretim uygulamalarına dahil etmek isteyen mesleki ve yüksek öğretim kurumlarındaki eğitimcileri de memnuniyetle karşılamaktadır.

Eğitim Yöneticileri: Kurumlarında girişimcilik odaklı müfredat ve girişimler geliştirmeyi ve uygulamayı hedefleyen okul ve eğitim sistemi yöneticileri bu programda değerli bilgiler bulacaktır.

Öğrenme hedefleri

Bu eğitim programının sonunda katılımcılar;

- ✓ **Girişimciliği ve Alaka Düzeyini Anlayın:** Girişimcilik, neden önemli olduğu ve eğitim bağlamındaki önemi hakkında kapsamlı bir anlayış kazanın.
- ✓ **Girişimci Bir Zihniyet Geliştirin:** Girişimci bir zihniyetin özelliklerini ve özelliklerini ve inovasyonu ve problem çözme teşvik etmedeki önemini tanıyın.
- ✓ **Yeşil Girişimciliği Öğretin:** Yeşil girişimcilik kavramları, sürdürülebilir iş uygulamaları ve bu ilkeleri etkili bir şekilde öğretmek için stratejiler hakkında derinlemesine bilgi edinin.
- ✓ **Sosyal Girişimciliği Öğretin:** Etik hususlar, sosyal etki ölçümü ve yenilikçi problem çözme dahil olmak üzere sosyal girişimcilikte sağlam bir temel geliştirin.
- ✓ **Girişimci Öğrenme Ortamları Tasarlayın:** İlgi çekici ve dinamik girişimci sınıflar oluşturmak, yaratıcılığı ve eleştirel düşünmeyi teşvik etmek için pedagojik stratejiler ve teknikler öğrenin.
- ✓ **Öğrencileri Çevresel ve Sosyal Etki için Güçlendirin:** Öğrencileri, girişimcilik yoluyla çevresel ve sosyal zorlukları belirlemek ve ele almak için beceri, bilgi ve güvenle donatın.

- ✓ **Etik ve Sürdürülebilir Uygulamaları Entegre Edin:** Etik ve sürdürülebilir iş uygulamalarının önemini anlayın ve bunları girişimcilik eğitimine dahil edin.
- ✓ **Yeniliği ve Yaratıcılığı Teşvik Edin:** Öğrenciler arasında yenilik, yaratıcılık ve uyarlanabilir düşünceye ilham verecek yöntemleri keşfedin ve onları sürdürülebilir çözümler üretmeye teşvik edin.
- ✓ **Girişimcilik İlerlemesini Değerlendirin:** Öğrencilerin girişimcilik ilerlemesini değerlendirmek ve etkili öğrenme sonuçları sağlamak için değerlendirme yöntemlerini ve araçlarını keşfedin.
- ✓ **Girişimcilik Projelerini Kolaylaştırın:** Girişimcilik yolculukları boyunca mentorluk ve destek sağlayarak öğrencilere girişimcilik projelerinde nasıl rehberlik edeceğinizi öğrenin.

Bu Öğretmen Eğitim Programı, eğitimcilere ve eğitim yöneticilerine, öğrencilere başarılı, sosyal açıdan sorumlu ve çevreye duyarlı girişimciler olma yolculuklarında ilham vermek ve rehberlik etmek için gerekli bilgi ve becerileri sağlamayı amaçlamaktadır. Bu şekilde, sürdürülebilir, sosyal açıdan kapsayıcı ve çevreye karşı sorumlu işletmeler kurmaya kendini adanmış, değişim yaratan bir nesli besleyerek daha parlak bir geleceği şekillendirebiliriz.

Girişimci zihniyet: nedir ve ne gerektirir?

1. Genel bakış

Modern dünya, teknolojik gelişmeler ve ekonomik değişimler tarafından yönlendirilerek hızla geliyor. Bu dinamik ortamda, geleneksel kariyer yolları ve eğitim modelleri artık bireyleri başarıya hazırlamak için yeterli değil. Bunun yerine, bir öğretim modülü olarak girişimci bir zihniyet geliştirmeye yönelik artan bir ihtiyaç vardır. Girişimci bir zihniyet sadece bir iş kurmakla sınırlı değildir; daha ziyade, bireylere yaşamın çeşitli yönlerinde fayda sağlayabilecek bir dizi beceri, tutum ve bakış açısıdır.

Girişimci bir zihniyeti eğitime dahil etmek, her öğrencinin bir iş kurması gerektiği anlamına gelmez. Bunun yerine, onları modern dünyada paha biçilmez olan daha geniş bir beceri seti ile donatıyor. Ayrıca, inisiyatif almaya, hatalardan ders almaya ve değişim karşısında uyum sağlamaya değer veren bir yaşam yaklaşımını teşvik eder. Bu öğretim modülünü etkili kılmak için, eğitim kurumlarının girişimci düşünmeyi teşvik eden bir ortamı teşvik etmesi çok önemlidir. Bu, girişimci için karakteristik kişisel özelliklere sahip öğrencileri belirlemeyi, müfredatı yeniden tasarlamayı, girişimcilik kursları sunmayı ve öğrencilere gerçek dünya projeleri ve zorlukları üzerinde çalışma fırsatları sağlamayı içerebilir.

Sonuç olarak, girişimci bir zihniyet, iş başarısına giden bir yoldan daha fazlasıdır; Bireyleri sürekli değişen dünyamızda gelişmek için gerekli beceri ve tutumlarla donatan güçlü bir yaşam yaklaşımıdır. Bu zihniyeti eğitime dahil ederek, öğrencileri seçtikleri herhangi bir alanda uyarlanabilir, yenilikçi, dayanıklı ve başarılı olmaya hazırlayabiliriz. Bireylere ve bir bütün olarak topluma fayda sağlayan geleceğe yapılan bir yatırımdır.

Öğrenme Çıktıları

- ✓ Girişimci zihniyet kavramını ve günümüzün iş ortamındaki önemini anlayın.
- ✓ Girişimci bir zihniyetle ilişkili temel özellikleri ve özellikleri belirleyin.
- ✓ Öğretmenlere girişimciliği neden öğrettiğiniz konusunda kapsamlı bir anlayış sağlayın.
- ✓ Dünyaca ünlü girişimciler hakkında başarılı hikayeleri tanıyın.
- ✓ Girişimciliği sınıfa nasıl dahil edeceğinize dair fikir edinin.
- ✓ Girişimci zihniyetle ilgili olarak kişisel güçlü yönleri ve büyüme alanlarını nasıl tanıyacağınızı öğrenin.

2. Girişimciliğe Giriş

Girişimciliğin önemi ve insanları girişimciliğe yönlendiren faktörler, 18 ila 64 yaş arası yetişkinlerin girişimciliğe yönelik tutumlarını inceleyen Küresel Girişimcilik Monitörü'nde (GEM) belirtilmiştir. 2022'de yaklaşık 170.000 kişiyle anket yapıldı. Çalışma üç ana hususa odaklanmaktadır:

- (1) Girişimciliğin arzu edilen bir kariyer seçimi olarak kabul edilip edilmediği,
- (2) Girişimcilerin yüksek sosyal statüye sahip olarak görülüp görülmediği ve
- (3) Girişimcilere verilen medya ilgisinin düzeyi (GEM, 2023).

İnsanlar, aşağıdakileri içerebilecek çeşitli nedenlerle girişimcilik peşinde koşarlar:

- ✓ Dünyada bir fark yaratmak.
- ✓ Önemli bir servet inşa etmek veya yüksek bir gelir elde etmek.
- ✓ Bir aile geleneğini sürdürmek.
- ✓ İş olanaklarının sınırlı olduğu durumlarda geçimini sağlamanın bir yolu olarak serbest meslek aramak.

Bu motivasyonlar, bireyleri girişimcilik çabalarına girişmeye iten çeşitli özelemleri ve koşulları yansıtır. Bazı bireyler, toplum üzerinde olumlu bir etki yaratma veya belirli zorlukları ele alma arzusuyla motive olurlar. Diğerleri girişimciliği finansal başarıya giden bir yol ve önemli servet biriktirme fırsatı olarak görüyor. Bazıları için girişimcilik, bir aile mirasını veya geleneğini onurlandırmanın ve sürdürmenin bir yoludur. Ek olarak, iş fırsatlarının kıt olduğu durumlarda girişimcilik, geçimini sağlamak için alternatif bir yol sunabilir(Hirsch et al., 2017).

Ayrıca Birleşmiş Milletler, onaylanan 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nde girişimciliği Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine (SDG'ler) ulaşılmasını ilerletmek için hayati bir mekanizma olarak kabul etmektedir. Girişimcilik, daha adil, çevresel açıdan sürdürülebilir, çok yönlü ve daha kaliteli kalkınmayı teşvik etmenin bir yolu olarak görülmektedir. Öte yandan, potansiyel girişimciler işlerinde SKH'lerin uygulanmasının önemini kabul etmemektedir(GEM, 2023).

2022/2023 çalışmasından elde edilen bazı genel göstergeler, incelenen 49 ekonomiden 37'sinde, olumlu yerel iş beklentilerine inanan bireylerin önemli bir bölümünün (%40'ın üzerinde) başarısızlık endişesi nedeniyle kendi girişimlerini başlatmaktan kaçınacağıdır. Ayrıca, 2022'de girişimci start-up'lar için iki ana sektör olan tüketici hizmetleri ve iş hizmetleri. GEM 2022/2023'te incelenen 49 ekonomiden yalnızca üç ülke (Togo, Tunus ve Mısır), tüketici hizmetleri ve iş hizmetlerinde yeni iş başlangıçlarının toplam oranının %60'ın altında olduğu bir durum gördü. Pandemi dönemindeki girişimcilik faaliyet seviyeleri, bazı ekonomilerin toplam erken aşama girişimcilik faaliyetinde (TEA) bir

düşüşe tanık olurken, diğerleri bir artış gözlemlediği çeşitli bir senaryo sunmaktadır. Bu farklı eğilimlere katkıda bulunan faktörleri anlamak, çok önemli politika çıkarımlarına sahiptir. Son iki yılın verileri incelendiğinde de benzer bir karışık görünüm ortaya çıkıyor(GEM, 2023).

Girişimciliğin tanımları söz konusu olduğunda, literatürde "girişimci" ve "girişimcilik" için her biri benzersiz bir bakış açısı sunan çeşitli tanımlar sunulmaktadır. Örneğin, John Stuart Mill risk taşımayı vurgulamış, Joseph Schumpeter yeniliğe odaklanmış ve psikolojik özellikler de vurgulanmıştır. Diğer bakış açıları, girişimciliği yaratıcı fırsatçılık ve pazar anlayışı gibi davranış ve yetkinliklerle ilişkilendirir. Genel olarak girişimcilik, kişinin kendi işini yönetmesi, kişisel fedakarlık, yaratıcılık ve değer yaratmak için risk almayı içermesi olarak görülür. Bu tanım, literatürde sürekli olarak ortaya çıkan mülkiyet, yenilik, yenilik, risk alma ve yaratıcı fırsatçılık dahil olmak üzere önceki karakterizasyonlardan temel unsurları bütünlleştirir(Greenhaus et al., 2019).

OECD'ye göre, girişimciliğin teşvik edilmesi, okullar, üniversiteler ve endüstri veya firma düzeyindeki programlar dahil olmak üzere eğitim sisteminin çeşitli düzeylerini kapsayan bir eğitim ve öğretim stratejisinin uygulanmasıyla sağlanabilir. Bu kapsamlı yaklaşım, bireylere girişimciliği teşvik etmek için gerekli bilgi ve becerileri sağlamayı amaçlamaktadır. Girişimcilik davranışı için elverişli bir ortam yaratmak, girişimciliğe değer vermeye güçlü bir vurgu yapmanın yanı sıra sosyal, politik ve eğitimsel faktörlerin bir kombinasyonunu gerektirir. Eğitim sistemi, çocukların girişimciliğe yönelik zihniyetini şekillendirmede çok önemli bir rol oynarken, aile üyeleri de girişimcilik davranışıyla ilişkili özelliklerin geliştirilmesine katkıda bulunur(Mazzarol & Reboud, 2020).

Tablo 1, yaşamın farklı aşamalarında girişimcilik davranışını şekillendiren veya tetikleyen etkileri göstermektedir. Çocukluk ve ergenlik döneminde ebeveynler ve aile, eğitim deneyimleri ve seçilen kariyer yolu kilit faktörlerdir. Çocukların ve ergenlerin küçük işletme sahibi olan ebeveynleri varsa, bir işletmenin nasıl işlediğine dair ilk elden deneyim kazanabilirler ve bu da onları aile işine girmeye veya kendi işlerini kurmaya teşvik edebilir. Bununla birlikte, bazı kişiler uzun çalışma saatleri, düşük sosyal statü ve küçük işletmelerle ilişkili stres nedeniyle caydırılabilir ve ebeveynleri onları girişimcilik peşinde koşmaktan caydırabilir. Ergenlikte, akran grubu gelecekteki kariyer yollarını şekillendirmede önemli bir rol oynayabilir. Akran grubu arasında odak noktası akademik başarı ve üniversite aracılığıyla yerleşik mesleklere giriş ise, girişimciliğe daha az ilgi olabilir(Gibb, 1988).

Tablo 1: Eğitimin yaşam evreleri boyunca gelecekteki girişimci üzerindeki etkisi

YAŞAMIN BÖLÜMLERİ				
Çocukluk	Ergenlik	Genç Yetişkinlik	Orta Yaş	Geç Yetişkin

Aile Sınıfı	Ailenin meslek tercihi	İleri eğitim seçimi	İş ve sınıf hareketliliği	Sınıf ve zenginlik
İş	Mesleki eğitim seçimi	Sınıf sıralaması	İş	Ailevi durum
Eğitim	Eğitim değerleri ve hedefleri	Kalıntı ve kendi aile etkisi	Kendi aileniz ve arkadaşlarınız	İş fırsatları
Değerler ve Hedefler	Arkadaşlar ve topluluk	Arkadaşlar ve topluluk	İş doyumu	İş doyumu
			Sosyal etkileşim	Emeklilik tesisleri

Kaynak: (Gibb, 1988).

3. Girişimci Zihniyeti Anlamak

3.1. Girişimcilik kariyerleri

Girişimcilik kariyerleri, kariyer ve iş birbiriyle bağlantılı olduğu için işin başarısına derin bir kişisel bağlılık ile ayırt edilir. Bir alandaki sonuçlar diğerini doğrudan etkileyerek kişisel başarısızlık, finansal kayıp ve kariyer istikrarsızlığı potansiyeli de dahil olmak üzere daha yüksek bir risk düzeyine neden olur(Greenhaus et al., 2019).

Girişimcilik kariyeri, geleneksel istihdama kıyasla nispeten daha düşük yapı, öngörülebilirlik ve destek seviyesi ile öne çıkıyor. Bazı bireyler kasıtlı olarak örgütsel kısıtlamalardan kurtulmayı ararken, diğerleri, özellikle hazırlıksızlarsa, kurumsal altyapı ve destek sistemlerinin eksikliğini rahatsız edici bulabilir(Greenhaus et al., 2019).

Girişimcilik kariyerlerinin bir diğer ayırt edici yönü, proaktif ve yenilikçi bir zihniyete duyulan ihtiyaçtır. Girişimci girişimlerin doğası, belirsiz piyasa koşullarına hızlı yanıt verilmesini gerektirir ve girişimcilerin hızlı bir şekilde uyum sağlama yeteneğine sahip olmaları gerekir. Buna karşılık, örgütsel kariyerler genellikle bürokrasi ve riskten kaçınan yönetim tarafından engellenen daha yavaş tempolu ortamlarla karakterize edilir(Greenhaus et al., 2019).

Ek olarak, girişimciler operasyonlar, pazarlama, muhasebe, insan kaynakları ve planlama gibi alanları ele alarak aynı anda birden fazla işlevsel rol üstlenirler. Bu, tipik olarak bir seferde tek bir işlevsel role odaklanmayı içeren organizasyonel kariyerlerin aksinedir(Greenhaus et al., 2019).

3.2. Girişimci zihniyeti şekillendiren özellikler

Özerklik ve bağımsızlık arzusu, istihdam durumlarından bağımsız olarak bireylerin işlerinde değer verdikleri temel bir unsurdur. Özerklik ve bağımsızlık, karar verme, kendini ifade etme, yakın gözetim olmadan çalışma ve bürokratik süreçlerden özgür olma dahil olmak üzere bir bireyin işinde yaşadığı özgürlüğü ifade eder. Edgar Schein'in kariyer çapaları üzerine yaptığı araştırma, özerkliği/bağımsızlığı bireyin mesleki benlik kavramını tanımlayan birincil kategori olarak tanımladı. Özerklik/bağımsızlık çapasına sahip olanlar, ne zaman çalışacaklarını, ne üzerinde çalışacaklarını ve çabalarının yoğunluğunu seçebilecekleri bir kariyeri tercih ederek örgütsel kurallardan ve kısıtlamalardan özgürlüğe öncelik verirler.

Girişimciler üzerine yapılan ilk araştırmalar, otorite figürlerine yanıt vermedeki zorluklarını da vurguladı, çünkü genellikle otoriteye boyun eğme konusunda isteksizlik sergilediler ve onun altında çalışmaktan rahatsız oldular. Girişimcilik kariyerine devam etmek, bireylere özerklik ve bağımsızlık

ihtiyaçları için bir çıkış yolu sağlayarak otorite ve denetimden kaçmalarına olanak tanır. Geleneksel kurumsal işlerden ayrılan birçok girişimci bunu, üst düzey yöneticilerin veya yöneticilerin müdahalesi olmadan karar verme özgürlüğüne değer verdikleri için yapar. Özerklik, bağımsızlık ve özgürlük arzusu, birçok girişimci için önemli bir motivasyon kaynağıdır, çünkü kendi işlerine sahip olmak ve yönetmek, kendi kişilikleri olmalarına izin verir. Özerklik ve bağımsızlığın bu çekiciliği, dünya çapında hevesli girişimciler tarafından giderek daha fazla tanınmaktadır (Greenhaus et al., 2019).

David McClelland'a göre, başarı ihtiyacı girişimcilerin önemli bir psikolojik özelliğidir. McClelland, başarı ihtiyacı yüksek olan bireylerde yaygın olarak gözlemlenen üç davranış özelliği tanımladı: sorunlara çözüm bulmak için kişisel sorumluluk alırlar, ılımlı performans hedefleri belirlerler ve hesaplanmış riskler alırlar ve performansları hakkında belirli geri bildirim isterler.

Çok sayıda çalışma, başarı ihtiyacı ile girişimcilik arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Bu araştırmanın çoğu, güçlü bir başarı ihtiyacının girişimci davranışın güvenilir bir göstergesi olduğunu bulmuştur. Başarı ihtiyacının yüksek olmasının girişimcilere özel olmadığını, aynı zamanda birçok başarılı liderde de görüldüğünü belirtmekte fayda var. Bununla birlikte, yüksek bir başarı ihtiyacının, bir bireyin girişimcilik peşinde koşma kararını etkilemede rol oynayabileceğini gösteren yeterli kanıt vardır.

Yeni bir işe başlama bağlamında, başarısızlık korkusunun etkisini göz önünde bulundurmak önemlidir. Başarısızlık korkusu, girişimciliği düşünen bireyler için önemli bir caydırıcı olabilir. Bu korku, finansal riskler, toplumsal baskılar ve kişisel güvensizlikler dahil olmak üzere çeşitli faktörlerden kaynaklanabilir. Araştırmalar, başarısızlık korkusu daha fazla olan bireylerin bir iş kurma olasılığının daha düşük olduğunu göstermiştir.

Küresel Girişimcilik Monitörü (GEM) tarafından 2022 yılında yapılan bir araştırmada, başarısızlık korkusunun özellikle belirli ekonomilerde yaygın olduğu tespit edildi. Ankete katılan 49 ekonomi arasında, üç ekonomi başarısızlık korkusunun oldukça yüksek olduğu öne çıktı: İran, Türkiye ve Guatemala. Bu ekonomilerde, bireyler bir iş kurmanın potansiyel olumsuz sonuçları hakkında daha yüksek düzeyde endişe duyduklarını ifade ettiler. Başarısızlık korkusuna rağmen, GEM çalışması yeni iş başlangıçlarının en yaygın olduğu sektörleri de vurguladı. Çalışma, tüketici hizmetleri sektörü ve iş hizmetleri sektörünün, ankete katılan ekonomilerin çoğunda yeni iş başlangıçları için birincil sektör olduğunu ortaya koydu. Bu sektörler perakende, konaklama, profesyonel hizmetler ve danışmanlık dahil olmak üzere çok çeşitli endüstrileri kapsamaktadır (GEM, 2023).

Sonuç olarak, başarı ihtiyacı girişimcilerin önemli bir özelliği olmakla birlikte, başarısızlık korkusu girişimciliği düşünen bireyler için önemli bir caydırıcı rol oynayabilir. Bununla birlikte, bu korkuya

rağmen, tüketici hizmetleri ve iş hizmetleri sektörleri birçok ekonomide yeni iş başlangıçları için birincil sektörler olmaya devam etmektedir.

Araştırmalara göre, içsel bir kontrol odağına sahip olan bireyler, çevrelerini kontrol etme ve eylemleri ve davranışlarıyla kendi kaderlerini belirleme yeteneğine sahip olduklarına inanıyorlar. Kendi kaderlerini şekillendirme yeteneklerine olan bu inanç, girişimcilik peşinde koşma ve bu alanda başarıya ulaşma olasılıklarını artırabilir.

Bununla birlikte, kontrol odağı ile girişimci davranış arasındaki ilişki, çalışmalarla tutarlı bir şekilde desteklenmemektedir. Bir iç kontrol odağı genellikle sadece girişimcilerle değil, başarılı bireylerle ilişkilendirilirken, daha yüksek bir iç kontrol odağının girişimcileri genel popülasyondan farklılaştırabileceğini gösteren kanıtlar vardır. Başarı ihtiyacı gibi diğer faktörlere ek olarak, içsel bir kontrol odağı, girişimci bir kariyere devam etme ve başarılı olma kararı üzerinde temel bir etki olarak hizmet edebilir.

Araştırmalar, girişimci zihniyete sahip bireylerin, çelişkili ve belirsiz durumlarla başa çıkmanın yanı sıra belirsizlik içeren birden fazla görevi yönetmede daha usta olduklarını göstermiştir. İşletme sahipliğinin çeşitli taleplerini yönlendirme yeteneği, girişimcilerin organizasyonel yöneticilere kıyasla sahip oldukları belirsizliğe karşı daha fazla toleransı vurgulamaktadır.

Girişimciliğin tanımı hakkındaki tartışmamıza göre, bahsedilen ortak özelliklerden biri **risk alma isteği**dir. Bazı araştırmalar, girişimcilerin organizasyonlardaki yöneticilere kıyasla risk alma olasılıklarının daha yüksek olduğunu bulmuş olsa da, diğer çalışmalar girişimcilerin bir kişilik özelliği olarak risk alma eğilimi ile ilgili karışık sonuçlar göstermiştir. Bununla birlikte, bazı yönetim akademisyenleri, girişimcilerin daha büyük organizasyonlardaki yöneticilere kıyasla daha agresif ve risk odaklı kararlar almalarına rağmen, girişimcilerin kendilerinin bu kararları doğası gereği riskli olarak algılamayabileceğini öne sürmektedir. Bunun nedeni, genellikle belirli bir durumdaki risklerin nispeten daha düşük olduğuna inanmalarıdır. Girişimcinin risk algısı, aşırı güven, kontrol yanılması ve sınırlı ama olumlu bilgi kullanımı gibi belirli bilişsel önyargılardan etkilenir. Ek olarak, birçok girişimci, iş sonuçlarını şekillendirme yeteneklerine güçlü bir inanca sahiptir ve bu da başarısızlık olasılığını nispeten düşük olarak algılamalarına yol açar. Bu nedenle, benzer durumlarla karşı karşıya kaldıklarında, girişimcilerin girişimci olmayanlara kıyasla daha düşük risk seviyeleri algılamaları muhtemeldir. Girişimcileri, girişimci olmayanların yüksek riskli durumlar olarak algılayabilecekleri şeyleri hafifletme konusunda doğal bir yeteneğe sahip yetenekli risk yöneticileri olarak görmek daha anlayışlı olabilir.

Bireylerin, güdülerinden, değerlerinden ve yeteneklerinden etkilenen işe karşı farklı yönelimleri vardır. Kariyer çapaları olarak bilinen bu yönelimler, bireylerin seçtikleri kariyerde kendilerini nasıl algıladıklarının bir yansımasıdır. Edgar Schein tarafından tanımlanan kariyer çapalarından biri, bireylerin öncelikle yeni bir şey yaratmaya ve kişisel tanınma elde etmeye odaklandığı **girişimcilik çapası**dır. Bu çapa aynı zamanda kendi organizasyonlarını kurma ve işlerini kendi imajlarına göre şekillendirme konusunda özgürlük ve özerklik arzusunu da ifade eder. Esasen, girişimcilik kariyer çapası, başarı ihtiyacı, içsel bir kontrol odağı, belirsizliğe tolerans, risk alma isteği ve özerklik ve kontrol arzusu gibi şimdiye kadar tartıştığımız kişilik özelliklerini kapsar. Ayrıca, bu çapaya sahip bireylerin kendi yeteneklerine inandıklarını, yenilik dürtüsüne, strese toleransa ve proaktif bir kişiliğe sahip olduklarını göstermektedir (Greenhaus et al., 2019). Bir girişimcinin, ileriye dönük bir bakış açısı sergileyen ve gelecekteki pazarla ilgili bilinçli kararlar alma becerisine sahip olan iş çabalarına katılmak için yaratıcı girişimcilik ruhuna sahip olması gerekir (Cho & Lee, 2018).

Schein'in kariyer çapalarının yanı sıra, yönetimdeki araştırmacılar, kendini keşfetmekten türetilen girişimcilik özelliklerinin bir bileşimi olan "girişimci yönelim" kavramını da incelediler. Girişimcilik yönelimi, özerklik, yenilikçilik, proaktiflik, risk alma ve rekabetçi saldırganlık ihtiyacı dahil olmak üzere girişimcilik davranışını ve başarısını etkileyen çeşitli temel değişkenleri temsil eden üst düzey bir yapı olarak kabul edilir.

Girişimcilik bağlamında yenilikçilik, yaratıcı ve özgün fikirler üretme yeteneğini ifade eder. Yeni ürünler, süreçler, tedarikçiler ve ham kaynaklar geliştirmek gibi durum tespiti süreçlerinin yürütülmesini içerir. Yenilikçilik, yaratıcı fikirler aracılığıyla yeni değişiklikler veya kombinasyonlar üreterek, işletmelerin arzu ettiği değeri yaratır (Cho & Lee, 2018).

Proaktif olma yeteneği, piyasayı kontrol etmeyi amaçlayan stratejik kararlar almayı içerir. Bu, pazar fırsatlarını belirleyerek ve bunlardan yararlanarak ve pazardaki değişiklikleri diğer rakiplerden önce tanıyarak elde edilir. Gelecekteki taleplere göre yeni fırsatları keşfederek ve pazara yeni ürün ve hizmetler sunarak rekabet avantajı yaratmak ve bir adım önde olmak için önemli bir kalitedir (Cho & Lee, 2018).

3.3. Toplum için girişimcilik faydaları

1970'ler, küresel ekonomide önemli bir değişime işaret etti ve bu da girişimcilik davranışına olan ilginin artmasına neden oldu. Bu süre zarfında, birçok sanayileşmiş ülke ekonomik servetlerinde önemli değişikliklere tanık oldu (Gibb, 1988).

Gelişmiş dünyada, geleneksel imalat sanayileri, yeni teknolojilerin ortaya çıkması ve Japonya gibi rakip ülkelerin genişlemesi nedeniyle bir dönüş yaşamıştır. Bu değişim, şu anda sanayi sonrası ekonomilerde işçilerin çoğunluğunu istihdam eden hizmetler sektörünün yükselişine yol açmıştır. Sonuç olarak, birçok büyük firma, 1990'larda ivme kazanan bir eğilim olan daha küçük şirketlere dış kaynak veya taşeronluk hizmetleri vermeye başladı. Ayrıca, çalışanlar giderek daha fazla bağımsızlık ve iş esnekliği talep ettikçe, yönetim satın almaları kurumsal sektörde daha yaygın hale geldi(Mazzarol & Reboud, 2020).

Girişimciliğin büyümesi, 1980'lerden bu yana yeni bilgi teknolojilerinin tanıtılmasıyla da kolaylaştırılmıştır. Bu teknolojiler sadece tamamen yeni endüstrilerin ortaya çıkmasına neden olmakla kalmadı, aynı zamanda yeni girişimcilerin ortaya çıkmasını da sağladı. Ek olarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT'ler) getirdiği ademi merkeziyetçilik, girişimci girişimlerin teşvik edilmesinde çok önemli bir rol oynamıştır(Mazzarol & Reboud, 2020).

Teknolojik gelişmelerin mevcut endüstrileri bozma ve potansiyel olarak iş kayıplarına yol açma gücüne sahip olduğunu belirtmek önemlidir. Bununla birlikte, yeni endüstrilerin gelişmesi ve istihdam yaratan işletmelerin kurulması için de fırsatlar yaratırlar.

Bu nedenle GEM, ekonomilerin girişimcilik düzeyini ölçer ve bunları üç kategoriye ayırır: faktör odaklı ekonomiler, verimlilik odaklı ekonomiler ve inovasyon odaklı ekonomiler. Faktör güdümlü ekonomiler, tipik olarak, kırsal nüfusta tarım ve geçimlik tarıma önemli ölçüde odaklanan gelişmekte olan ülkelerdir. Öte yandan, verimlilik odaklı ekonomiler, yüksek düzeyde sanayileşmeye sahiptir ve büyük ölçüde ölçek yoğun endüstrilerde üretime dayanır. Son olarak, inovasyon odaklı ekonomiler, araştırma ve geliştirme yatırımı ve inovasyona güçlü bir vurgu yapan, hizmetlere ve bilgi yoğun işletmelere daha fazla odaklanan bir sanayi sonrası endüstri tabanına sahiptir(GEM, 2018).

Yeni iş kurmak söz konusu olduğunda, Küresel Girişimcilik Monitörü (GEM) 2022 raporu, farklı ekonomilerdeki girişimcilerin ağırlıklı olarak tercih ettiği sektörlerle ışık tutuyor. Ankete katılan 49 ekonominin çoğunda, yeni iş başlangıçları için birincil sektörler tüketici hizmetleri ve iş hizmetleridir. Bu sektörler, pazar talebi, büyüme potansiyeli ve giriş kolaylığı gibi çeşitli faktörler nedeniyle girişimciler için en cazip sektörler gibi görünmektedir(GEM, 2023).

4. Neden Girişimciliği Öğretmelisiniz?

Girişimcilik kariyerlerine olan ilginin artmasıyla birlikte, girişimci adayları için çeşitli destek mekanizmalarında bir artış olmuştur. Bu mekanizmalar arasında sosyal ağlar ve ittifaklar, eğitim ve öğretim programları, yayınlar ve web siteleri yer alır. Ek olarak, her düzeydeki hükümetler, kendi girişimcilik girişimlerini başlatan ve yöneten bireylere destek sağlamak için özel olarak tasarlanmış girişimleri hayata geçirmiştir. Bu girişimler, girişimciliği teşvik eden ve girişimcilere yolculukları boyunca kaynak ve yardım sağlayan bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

4.1 Girişimciliğin geliştirilmesinde eğitim kurumlarının rolü

Dünyanın dört bir yanındaki eğitim kurumları, girişimcilik eğitim programlarına yönelik artan önemi ve talebi kabul etmiştir. Sonuç olarak, bu kurumlar, çok sayıda vakıf profesörlüğü ve finanse edilen merkez tarafından desteklenen, girişimciliğe adanmış binlerce program ve kurs oluşturmuştur. Bu programların çoğu başlangıçta öğrencilerin iş kurma ve yürütme hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olmak isteyen başarılı mezunlar tarafından başlatıldı.

Girişimcilik eğitimi ile ilgili olarak, yapılandırmacı model oldukça faydalı olabilir. Öğrencileri gerçek dünyadaki girişimcilik deneyimlerine dahil ederek ve onları öğrenme sürecine aktif olarak katılmaya teşvik ederek, girişimcilikte başarıya veya başarısızlığa katkıda bulunan faktörler hakkında daha derin bir anlayış geliştirebilirler. Bu yaklaşım aynı zamanda girişimcilik fırsatlarına ilişkin yorumlarını ve değerlendirmelerini teşvik edebilir ve sonuçta daha girişimci bir zihniyeti teşvik edebilir. Girişimcilik öğretimi gerçekten de yorumları ve değerlendirmeleri teşvik etmeye odaklanmalıdır. Eğitim, öğrencilere gerekli bilgi, beceri ve kaynakları sağlayarak ve onları girişimcilik fırsatlarını eleştirel bir şekilde analiz etmeye ve değerlendirmeye teşvik ederek, girişimcilik çabalarında bilinçli kararlar almalarını ve hesaplanmış riskler almalarını sağlayabilir(Cho & Lee, 2018).

Bu girişimcilik kursları öğrenciler arasında oldukça popülerdir ve iki ana gruba hitap eder: girişimcilik kariyerine devam etmek isteyen geleneksel lisans ve yüksek lisans öğrencileri ve halihazırda pratik yapan veya potansiyel girişimci olan ve eğitimlerini ilerletmek isteyen geleneksel olmayan öğrenciler. Bu kursların özel içeriği okullar arasında farklılık gösterebilse de, genellikle pazarlama, finans, muhasebe ve yönetim gibi geleneksel işletme konularını kapsar ve girişimcilik için gerekli beceri ve yetkinliklere özel olarak odaklanır.

Girişimcilik kurslarına katılmak, iş fırsatlarını belirleme ve değerlendirme, finansman ve sermaye sağlama, yeni ürünler geliştirme, riskleri yönetme, iş planları oluşturma ve girişimcilik ağları oluşturma dahil olmak üzere önemli yetenekleri büyük ölçüde artırabilir. Ayrıca, bu eğitim

programları, bireylerin kariyer seçeneklerini keşfetmeleri ve kendi işlerinde içgörü kazanmaları için değerli bir araç olarak hizmet ederek, girişimcilik yolunun kişilikleri ve geçmişleriyle uyumlu olup olmadığını belirlemelerine yardımcı olur. Girişimcilik eğitimi ortamı zengin ve çeşitlidir ve öğrencilere girişimcilik dünyasında başarı için gerekli bilgi ve becerileri geliştirmeleri için kapsamlı bir platform sunar.

Araştırma bulgularına göre, girişimcilerin genel nüfustan daha az eğitilmiş olduğu inancı temelsizdir. Aslında eğitim, girişimcilerin yetiştirilmesinde çok önemli bir rol oynar ve karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olur. Örgün bir eğitim, yeni bir iş kurmak için bir ön koşul olmasa da, özellikle girişimle ilgili olduğunda güçlü bir temel sağlar. Girişimciler finans, stratejik planlama, pazarlama (özellikle dağıtım) ve yönetim gibi alanlarda eğitim ihtiyacı tespit etmişlerdir. Hem yazılı hem de sözlü etkili iletişim becerileri de girişimcilik faaliyetlerinde çok önemlidir. Ek olarak, genel bir eğitim, yeni bilgilerin asimilasyonunu kolaylaştırdığı, fırsat setini genişlettiği ve girişimcilerin yeni durumlara uyum sağlamasına yardımcı olduğu için değerlidir. Eğitim, yeni fırsatları keşfetme olasılığını olumlu yönde etkilerken, yalnızca bu fırsatlardan yararlanmak için yeni bir iş yaratıp yaratmayacağını belirlemez. Bununla birlikte, aldıkları eğitimi girişimcilik yeteneklerini geliştirmek olarak algılayan bireyler, girişimci olmaya daha yatkındır(Hirsch et al., 2017).

4.2 Başarılı girişimcilerin motivasyon örnekleri

Canva – Melanie Perkins (32 yaşında, kadın): Perkins'in ilk fikri 2006 yılında 19 yaşındayken, Obrecht ile birlikte Perth'de üniversitede okurken aklına geldi. O zamanlar, diğer öğrencilere tasarım programları öğretmek ekstra para kazanıyordu. Ancak, Microsoft ve Adobe tarafından sağlanan platformlar öğrenciler tarafından çok zor olarak kabul edildi ve bu da Perkins'in daha iyi bir çözüm olması gerektiğine inanmasına neden oldu.

Bu etkileyici! Sınırlı kaynaklara ve deneyime sahip bir iş kurmak kolay bir iş değildir. Çiftin, Fusion Books adlı çevrimiçi bir okul yılığı tasarım işi yaratarak küçük ve yönetilebilir bir yaklaşım benimsediğini duymak harika. Bu, fikirlerini test etmelerine ve hedef kitlelerinde yankı uyandırıp uyandırmayacağını görmelerine olanak tanıdı. Öğrencilerin işbirliği yapmalarına ve profil sayfalarını ve makalelerini tasarlamalarına olanak tanıyan bir web sitesi başlatarak, benzersiz ve kişiselleştirilmiş bir deneyim sunabildiler. Ayrıca, hizmetlerinin yıllıkların basılmasını ve Avustralya'daki okullara teslim edilmesini içerdiğini ve bu da müşterileri için kolaylık sağladığını belirtmekte fayda var. Genel olarak, eğitim sektöründe niş bir pazar bulma konusundaki kararlılıklarının ve yaratıcılıklarının bir kanıtıdır. Popüler bir grafik tasarım platformu olan Canva, küresel erişimi ve finansal desteği açısından oldukça

başarılı olmuştur. 190 ülkede yaklaşık 2 milyar tasarımın oluşturulmasını kolaylaştırdı. Sadece bu değil, aynı zamanda Owen Wilson ve Woody Harrelson gibi önemli ünlülerden de destek ve onay aldı.

Ekim 2019'da Canva, 85 milyon dolar gibi etkileyici bir fon toplayan bir finansman turundan geçti. Bu finansman, Silikon Vadisi merkezli bir yatırım şirketi olan ve ünlü yatırımcı Mary Meeker tarafından yönetilen Bond Capital tarafından yönetildi. Bu finansman turunun bir sonucu olarak, Canva'nın değerlemesinin 2020'de yaklaşık 3,2 milyar dolar olduğu tahmin ediliyordu(CNBC, 2020).

X (eski adıyla Twitter), Tesla ve SpaceX - Elon Musk (52 yaşında, erkek): X (eski adıyla Twitter), Tesla ve SpaceX'in CEO'sudur. Şu an itibariyle dünyanın en zengin insanı olarak kabul ediliyor. Elon Musk, çeşitli konulardaki görüşleri konusunda oldukça sesli olmasıyla tanınır ve görüşlerini ifade etmek için sık sık platformunu kullanır.

Musk'ın girişimcilik yolculuğu, Stanford Üniversitesi'ndeki fizik yüksek lisans programından ayrıldıktan sonra başladı. 1990'lardaki "dotcom patlaması" sırasında iki teknoloji start-up'ı kurdu: bir web yazılım firması ve bir çevrimiçi bankacılık şirketi. Sonunda, çevrimiçi bankacılık şirketi, daha sonra eBay tarafından 2002 yılında şaşırtıcı bir şekilde 1,5 milyar dolara satın alınan PayPal'a dönüştü.

Bu başarının ardından Musk, servetini iki iddialı girişime yatırmaya karar verdi. İlki, Nasa'nın uzay araştırma çabalarına uygun maliyetli bir alternatif sağlamayı amaçlayan bir roket şirketi olan SpaceX'ti. İkinci girişim ise elektrikli otomobil şirketi Tesla oldu. Başlangıçta Tesla'nın yönetim kurulu başkanı olarak görev yapan Musk, daha sonra 2008 yılında CEO rolünü üstlendi.

Genel olarak, Bay Musk'ın yolculuğu, teknoloji endüstrisindeki fırsatları belirleme ve hesaplanmış riskler alma yeteneğini sergiliyor. İlk start-up'larından SpaceX ve Tesla'daki mevcut rollerine kadar, inovasyon tutkusu ve çığır açan çözümler yaratma dürtüsü gösterdi.

Endüstrileri alt üst etmekle tanınır ve Ekim 2022'de sosyal medya platformu Twitter'ı devraldığını vurgular. O zamandan beri, işgücünü azaltmak, X olarak yeniden markalaştırmak ve yeni premium abonelikler sunmak da dahil olmak üzere şirkette değişiklikler yaptı. Amaç, X'in çeşitli hizmetler sunan bir "her şey uygulaması" haline gelmesidir. Ancak firmanın değerinin 44 milyar dolardan 19 milyar dolara düştüğü bildiriliyor. Pasaj ayrıca, Bay Musk'ın Temmuz ayında xAI adlı kendi şirketini kurmadan önce ChatGPT'nin ana şirketinin ilk yatırımcılarından biri olduğu yapay zeka sektörüne katılımından da bahsediyor. xAI'nin misyonu "evrenin gerçek doğasını anlamak" olarak tanımlanıyor.

Bloomberg ve Forbes'a göre, Kasım 2023 itibariyle, tahmini net değeri 198 milyar dolar ile 220 milyar dolar arasında değişen dünyanın en zengin insanı olarak yer alıyor (BBC, 2023).

Amazon - Jeff Bezos (59 yaşında, erkek): Amazon'un başkanı ve kurucusudur ve serveti 162.5 milyar dolardır. Amerikalı bir girişimcidir, e-ticaretin büyümesindeki önemli rolüyle geniş çapta tanınmaktadır. Kitap satarak başlayan ve daha sonra geniş bir ürün yelpazesi sunmak için genişleyen bir çevrimiçi perakendeci olan Amazon.com, Inc.'in kurucusu ve CEO'sudur. Bezos'un liderliğinde Amazon, World Wide Web'deki en büyük perakendeci haline geldi ve internet satışları için standartları belirledi.

Bezos'un yolculuğu, lise yıllarında, genç öğrenciler arasında yaratıcı düşünmeyi teşvik etmeye adanmış bir merkez olan Dream Institute'u kurduğunda başladı. 1986 yılında Princeton Üniversitesi'nden elektrik mühendisliği ve bilgisayar bilimleri dereceleriyle mezun olduktan sonra, 1990 yılında New York yatırım bankası D.E. Shaw & Co.'ya katılmadan önce çeşitli kariyer fırsatlarını araştırdı. Bezos hızla yükseldi ve şirketin en genç kıdemli başkan yardımcısı oldu. Bu görevde, yılda yüzde 2.000'in üzerinde bir oranda üstel bir büyüme yaşayan internetin yatırım potansiyelini değerlendirmeye odaklandı.

İnternetin muazzam olanakları Bezos'un girişimci ruhunu ateşledi. 1994 yılında D.E. Shaw'dan ayrılmak için cesur bir karar verdi ve Seattle, Washington'a taşındı ve burada garajında sanal bir kitapçı kurdu. Bezos, küçük bir çalışan ekibiyle web sitesi için gerekli yazılımı geliştirmeye başladı. Temmuz 1995'te Amazon, ilk kitabını satarak ilk çıkışını yaptı.

Bezos, kariyeri boyunca e-ticarete vizyoner bir yaklaşım sergiledi ve Amazon'un ürün tekliflerini ve hizmetlerini sürekli olarak genişletti. Bugün şirket, bulut bilişim, akış hizmetleri ve yapay zeka dahil olmak üzere çeşitli endüstrileri kapsayan çok uluslu bir holding haline geldi. Bezos'un yenilikçi zihniyeti ve kararlılığı, Amazon'un başarısında ve çevrimiçi perakende ortamı üzerindeki etkisinde şüphesiz çok önemli bir rol oynamıştır(Forbes, 2023).

Harpo Productions - Oprah Winfrey (69 yaşında, kadın): Net değeri 2.49 milyar € olan, dünyanın en zengin ve en başarılı kadın girişimcilerinden biri olarak kabul ediliyor. Başarı ve başarı ideallerini somutlaştıran Amerikan Rüyası'nın ikonik bir sembolü haline geldi.

Oprah'ın medya imparatorluğunu yaratma yolculuğu kolay olmadı. Genç yaşlardan itibaren çok sayıda engel ve kişisel zorlukla karşılaştı. 1950'lerde ve 60'larda Mississippi ve Tennessee kırsalında büyürken, finansal mücadeleler, karmaşık bir aile yapısı ve cinsel istismara maruz kalma ve bebek kaybının travmatik deneyimiyle başa çıkmak zorunda kaldı.

Bu zorluklara rağmen, Oprah'ın medya kariyeri, lise radyo istasyonunda çalışmaya başladığında şekillenmeye başladı. 19 yaşındayken, gelecekteki başarısı için bir basamak görevi gören yerel bir

haber istasyonunun ortak sunuculuğunu yaptı. Kısa süre sonra sabah şovlarına ev sahipliği yapmaya başladı ve sonunda 1986'da kendi talk show'u The Oprah Winfrey Show'u başlattı.

Ancak Oprah sadece başarılı bir talk show'a ev sahipliği yapmakla yetinmedi. Kendi prodüksiyon şirketi Harpo Productions'ı kurmak için popülaritesinden yararlandı. Talk show'unun prodüksiyonunu ABC'den devralan Harpo Productions, şovun ikonik bir program haline gelmesinde çok önemli bir rol oynadı.

Bugün bile Oprah, Harpo Productions'ın CEO'su olmaya devam ediyor ve Oprah Winfrey Network'ü (OWN) denetliyor. Televizyon dizileri üretmeye devam ediyor ve etkisini kitaplar, radyo şovları, oyunculuk ve seslendirme gibi diğer ortamlara genişletti. Ayrıca Oprah, servetini hayırsever çabalar için kullanıyor ve çeşitli topluluklarda olumlu bir etki yaratıyor.

Oprah'ın başarı öyküsü, dayanıklılığının ve kararlılığının bir kanıtıdır. Kişisel zorluklarla yüzleşmesine ve cinsiyetçilik ve ırkçılığın üstesinden gelmesine rağmen, hem girişimciler hem de bireyler için bir öncü ve ilham kaynağı haline geldi.

Sonuç olarak, Oprah Winfrey'in başarıya yükselişi, onun sarsılmaz gücünün ve kararlılığının gerçek bir yansımasıdır. Mütevazı başlangıçlardan itibaren bir imparatorluk kurdu ve medya endüstrisinde etkili bir figür haline geldi. Hikayesi, azim ve güçlü bir vizyonla kişinin her türlü engelin üstesinden gelebileceğini ve mükemmelliğe ulaşabileceğini hatırlatıyor(EWOR Team, 2022).

5. Girişimci Bir Sınıf Yetiştirmek

Girişimci bir kariyer seçmek, geleneksel bir örgütsel kariyer seçmekten farklı olsa da, yine de kişisel arzuların, özelliklerin kapsamlı bir analizine ve çalışma ortamının kapsamlı bir değerlendirmesine dayanmalıdır. Yönetim alanındaki akademisyenler, girişimci olma arzusunu girişimcilik niyeti olarak adlandırırlar. Bu, bir bireyin kişisel ve çevresel faktörlerden etkilenen girişimci bir kariyere devam etmeye olan ilgisini ve kişisel inancını ifade eder. Güçlü bir girişimcilik niyeti, hedef belirleme ve strateji geliştirme gibi motivasyonel yönlerle bağlantılı olduğu için aslında girişimci olmada önemli bir rol oynar. Bu nedenle, girişimci olma hedefi, sistematik ve kapsamlı bir kendini keşfetme ve kariyer ortamını anlama sürecinin sonucu olmalıdır. Bu keşif, girişimcilik kariyerinin akıllıca bir seçim olup olmadığının daha iyi anlaşılmasıyla sonuçlanmalıdır. Ayrıca, kişinin girişimcilik yolculuğu boyunca, seçilen yolu düzenli olarak yeniden değerlendirmek ve değerlendirmek önemlidir.

Öğrenme ve eğitim süreci sadece bilgi edinmenin ötesine geçer. Öğrencilerin pasif bilgi alıcıları olarak görüldüğü geleneksel davranışçı yaklaşımın yerini yapılandırmacı model almıştır. Bu model, eğitimin gerçek amacının, öğrencilerin bilgiyi organize etme ve yapılandırma yollarını geliştirmelerine yardımcı olmak olduğunu kabul eder. Yorumlar ve değerlendirmeler, girişimcilik kararları ve davranışları için çok önemlidir. Bireyin sosyal ve çevresel geçmişinden etkilenirler. Yorumlar ve değerlendirmeler arasındaki bu bağlantı girişimcilik eğitiminde kullanılabilir. Girişimci karar verme ve eylemin yorumlanmasını ve değerlendirilmesini teşvik eden öğretileri dahil ederek, girişimci karar verme ve eylem için motivasyon artırılabilir(Carsrud & Brannback, 2009).

Girişimcilik, yenilikçilik ve stratejik yönetim dersleri, bilgi ve bilgi sağlamanın yanı sıra duygu ve biliş yönetimi öğretimine de odaklanmalıdır. Bu özellikle olumsuz duygularla başa çıkmak için önemlidir. Bu kurslar aynı zamanda analistlere ve proje yöneticilerine de fayda sağlayabilir, çünkü karar verme ve yargılamada öznel değerlendirmelerin ve gerçek duyguların önemi konusunda tavsiyelerde bulunabilirler(Carsrud & Brannback, 2009).

Girişimcilik eğitimi, girişimcilik uyanıklığını ve yaşayabilirlik tarama becerilerini geliştirmede çok önemli bir rol oynar. Bunu yaparak, beşeri ve sosyal sermayenin geliştirilmesine yardımcı olur ve bu da girişimci öz yeterliliği oluşturur. Özünde, girişimcilik eğitimi, potansiyel girişimcilere net mercekler sağlayarak, yönetsel cehaletlerini azaltarak bir optometrist görevi görür. Ek olarak, girişimcilik eğitiminin aşırı güveni ve basit karar kurallarının kullanımını ele alması önemlidir. Bu, bilişsel önyargıların ve buluşsal yöntemlerin yetersizliği hakkında farkındalık yaratarak başarılabılır. Son olarak, girişimcilik eğitiminin, başarılı girişimcilikle ilişkili finansal ve psikolojik faydaları vurgulayarak yeni girişimlerin sayısını artırması muhtemeldir(Carsrud & Brannback, 2009).

Gelişmekte olan girişimcilik eğitimcilerinin eski düşünme biçimlerine takılıp kalmaktan kaçınmaları için. John Maynard Keynes'in belirttiği gibi, zorluk mutlaka yeni fikirleri kabul etmek değil, eski fikirleri bırakmaktır. Bu, özellikle inovasyon ve uyarlanabilirliğin anahtar olduğu girişimcilik gibi hızla gelişen bir alanda çok önemlidir. Eğitimciler, sürekli öğrenme zihniyetini benimseyerek ve yeni yaklaşımlara açık kalarak, sürekli değişen iş ortamında gezinmek için yeni nesil girişimcileri daha iyi donatabilir(Kuratko, 2005).

Öğretmen, üç bilgi kaynağını kullanarak sınıfta girişimci zihniyeti şekillendirmelidir. Girişimcilik süreci veya bakış açısı ile ilgili veri sağlayan **ilk kaynak**, girişimciliğin çeşitli yönlerini inceleyen akademik çalışmalar ve makaleler olan araştırmaya dayalı yayınlardır(Kuratko, 2005). Bu yayınlar tipik olarak hakemlidir ve alana ilişkin titiz analizler ve içgörüler sağlar. Diğer kaynak, daha geniş bir kitleye hitap eden kitaplar, dergiler ve çevrimiçi makaleler içeren popüler yayınlardır. Bu yayınlar genellikle pratik tavsiyeler, başarı öyküleri ve girişimcilik eğilimleri sunar. Ayrıca, kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen anketler ve araştırma çalışmaları yoluyla toplanan veriler ek bilgi kaynağı olabilir. Bu anketler genellikle girişimcilerin kendilerinden ve yatırımcılar, politika yapımcılar ve endüstri uzmanları gibi diğer paydaşlardan bilgi toplar.

Bahsedilen **ikinci ana kaynak**, görüşmeler, anketler ve vaka çalışmaları yoluyla elde edilebilecek girişimcilerin doğrudan gözlemdir. Bu deneyimleri analiz etmek, bireysel girişimcilerin özellikleri, özellikleri ve kişilikleri hakkında içgörüler sağlar ve bakış açısını açıklayan ortak noktaların belirlenmesine yardımcı olur(Kuratko, 2005).

Son kaynak, seminerler de dahil olmak üzere girişimcilerin konuşmaları ve sunumlarıdır. Bu kaynak, önceki ikisi kadar derinlik sağlamasa da, yine de girişimcilik perspektifi hakkında bilgi edinme fırsatı sunuyor. Üniversitelerdeki girişimci ikamet programları, insanları girişimcilik konusunda eğitimde sözlü sunumların değerini örneklemektedir(Kuratko, 2005).

Bu üç kaynaktan gelen verileri birleştirerek, öğrenciler girişimcilik ortamı hakkında kapsamlı bir anlayış kazanabilir ve bilinçli kararlar alabilirler.

6. Pratik Aktiviteler ve Alıştırmalar

Girişimci düşünme gelişimi, bireyin ilgi alanları, değerleri ve yaşam tarzı tercihleriyle uyumlu kariyer hedeflerini seçerken **öz farkındalığını** değerlendirdiği noktadan başlar. Bir bireyin girişimci bir benlik kavramına veya temasına sahip olup olmadığını gösteren belirli kategorilere sahip çeşitli değerlendirme araçları vardır. Hevesli girişimciler, kişisel çıkarları ve psikolojik özellikleri anlamının yanı sıra, iş başarısı ile ilgili temel soruları da göz önünde bulundurmalıdır. Bu sorulardan bazıları şunlardır: İş fikrim yeterince güçlü mü? Başarı için gerekli yönetim becerilerine sahip miyim? Paraya ne kadar önem veriyorum? Kendi işimin sahibi olmakla ilgili risklerle başa çıkabilir miyim? Girişimci olmayı seçersem ailem nasıl tepki verir? Girişimcinin kariyerinin ve işin kendisinin yakından iç içe geçtiğini kabul etmek çok önemlidir, bu da hem bireyin çıkarlarını, ihtiyaçlarını ve başarı şanslarını hem de işletmenin çıkarlarını değerlendirmeyi gerekli kılar (Greenhaus et al., 2019).

Diğer bir konu ise **girişimcinin çalışma ortamını** anlaması sadece kendi kendine bilgi toplamanın ötesine geçmektedir. Aynı zamanda potansiyel şirketlerinin karşılaşacağı koşulları analiz etmeyi de içerir. Çalışma ortamının bu değerlendirmesi, finansman ve ekonomik koşullar, demografik değişiklikler, pazar tercihleri, yasal ve düzenleyici konular, teknolojik gelişmeler ve diğer çeşitli faktörlere ilişkin beklentileri kapsayan şirket için çevresel bir analiz görevi görür. Girişimci bir kariyer seçerken ve bir iş türü seçerken, çevrenin bu incelemesi yoluyla edinilen bilgileri göz önünde bulundurmak önemlidir.

Analizin akışı, aşağıdakilerin araştırılmasına dayanmaktadır: Bazkiaei et al. (2020).

Aşağıdaki **pratik alıştırmaya** önerilmektedir:

Proje ve kişisel bilgilerin GDPR koruması hakkında giriş yapılacaktır. Hedeflenen öğrenci popülasyonuna bağlı olarak, her öğretmen bu bölümü hıyalayacaktır.

Katılımcılardan anket formu doldurmaları istenir. Proje, GDPR kişisel bilgilerin korunması ve ek bilgi sağlayıcı olarak irtibat kişisi hakkında tanıtım yapılacaktır. Hedeflenen öğrenci popülasyonuna bağlı olarak, her öğretmen bu bölümü hıyalayacaktır.

Anketin ilk bölümü, katılımcıların demografik verilerini toplar. Sorular şunlar:

Yaş: _____

Cinsiyet: ____ Erkek ____ Kadın

Doğum Yeri: _____

İkamet yeri: _____

Anketin ikinci kısmı, katılımcıların kişisel özelliklerini değerlendirmelerine hizmet eder. Big-5 Envanteri ile ölçülebilecek tanımlanmış 5 kişisel özellik vardır (John & Srivastava, 1999). Her öğrencinin her ifadeyi kabul edip etmediğini yazması gerekir.

Maddeler	Kesinlikle katılmıyorum (1)	Biraz katılmıyorum (2)	Ne katılıyorum ne de katılmıyorum (3)	Biraz katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum (5)
1. Konuşkandır	1	2	3	4	5
2. Başkalarında hata bulma eğilimindedir	1	2	3	4	5
3. Kapsamlı bir iş yapar	1	2	3	4	5
4. Depresif	1	2	3	4	5
5. Özgündür, yeni fikirler üretir	1	2	3	4	5
6. Rezerve edildi	1	2	3	4	5
7. Başkalarına karşı yardımsever ve bencil olmayan	1	2	3	4	5
8. Biraz dikkatsiz olabilir	1	2	3	4	5
9. Rahat, elsiz stres iyi	1	2	3	4	5
10. Birçok farklı şeyi merak eder	1	2	3	4	5
11. Enerji dolu	1	2	3	4	5
12. Başkalarıyla kavga etmeye başlar	1	2	3	4	5
13. Güvenilir bir çalışandır	1	2	3	4	5
14. Gergin olabilir	1	2	3	4	5
15. Dahiyane, derin düşünür	1	2	3	4	5
16. Çok fazla coşku yaratır	1	2	3	4	5
17. Bağışlayıcı bir	1	2	3	4	5

yapıya sahiptir					
18. Dağınık olma eğilimindedir	1	2	3	4	5
19. Çok endişelenir	1	2	3	4	5
20. Aktif bir hayal gücüne sahiptir	1	2	3	4	5
21. Sessiz olma eğilimindedir	1	2	3	4	5
22. Genellikle güven verir	1	2	3	4	5
23. Tembel olma eğilimindedir	1	2	3	4	5
24. Duygusal olarak kararlıdır, kolay kolay üzülmez	1	2	3	4	5
25. Yaratıcıdır	1	2	3	4	5
26. İddialı bir kişiliğe sahiptir	1	2	3	4	5
27. Soğuk ve mesafeli olabilir	1	2	3	4	5
28. Görev bitene kadar sebat eder	1	2	3	4	5
29. Karamsar olabilir	1	2	3	4	5
30. Sanatsal, estetik deneyimlere değer verir	1	2	3	4	5
31. Bazen utangaç, çekingen	1	2	3	4	5
32. Hemen hemen herkese karşı düşünceli ve naziktir	1	2	3	4	5
33. İşleri verimli bir şekilde yapar	1	2	3	4	5
34. Gergin durumlarda sakin kalır	1	2	3	4	5
35. Rutin işleri tercih eder	1	2	3	4	5
36. Dışa dönük, girişken	1	2	3	4	5
37. Bazen başkalarına kaba davranır	1	2	3	4	5
38. Planlar yapar ve bunları takip	1	2	3	4	5

eder					
39. Kolayca sinirlenir	1	2	3	4	5
40. Düşünmeyi, fikirlerle oynamayı sever	1	2	3	4	5
41. Çok az sanatsal ilgisi var	1	2	3	4	5
42. Başkalarıyla işbirliği yapmayı sever	1	2	3	4	5
43. Dikkati kolayca dağılır	1	2	3	4	5
44. Sanatta, müzikte veya edebiyatta sofistikedir	1	2	3	4	5

Kişisel özelliklerin hesaplanması:

Dışadönüklük: 1, 6r, 11, 16, 21r, 26, 31r, 36

Uyumluluk: 2r, 7, 12r, 17, 22, 27r, 32, 37r, 42

Vicdanlılık: 3, 8r, 13, 18r, 23r, 28, 33, 38, 43r

Nevrotiklik: 4, 9r, 14, 19, 24r, 29, 34r, 39

Açıklık: 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35r, 40, 41r, 44

R – ters puanlı öğeler

Kişisel tutumlar (Liñán & Chen, 2009): Lütfen 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 7 (kesinlikle katılıyorum) arasında aşağıdaki cümlelere katılma seviyenizi belirtin.

	Kesinlikle katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Kısmen katılmıyorum (3)	Kararsızım (4)	Kısmen katılıyorum (5)	Katılıyorum (6)	Kesinlikle katılıyorum (7)
1. Girişimci olmanın benim için dezavantajlardan çok avantajları var.	1	2	3	4	5	6	7
2. Girişimci bir kariyer benim için çekici.	1	2	3	4	5	6	7
3. İmkanım ve kaynağım olsaydı bir şirket kurmak isterdim.	1	2	3	4	5	6	7
4. Girişimci olmak benim için büyük bir zevk olurdu.	1	2	3	4	5	6	7
5. Çeşitli seçenekler arasından girişimci olmayı tercih ederim.	1	2	3	4	5	6	7

Öznel normlar: Bir şirket kurmaya karar verseydin, çevrendeki insanlar bu kararı onaylar mıydı? 1'den (tamamen onaylamaz) 7'ye (tamamen onaylar) kadar işaretleyin.

	Kesinlikle katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Biraz Katılmıyorum (3)	Kararsızım (4)	Biraz Katılıyorum (5)	Katılıyorum (6)	Kesinlikle Katılıyorum (7)
1. Yakın aileniz	1	2	3	4	5	6	7
2. Arkadaşların	1	2	3	4	5	6	7
3. İş arkadaşlarınız	1	2	3	4	5	6	7

Algılanan davranışsal kontrol (Liñán & Chen, 2009): Girişimcilik yetenekleriniz ile ilgili aşağıdaki ifadelere ne ölçüde katılıyorsunuz? Onları 1'den derecelendirin (Kesinlikle katılmıyorum) 7 (kesinlikle katılıyorum).

	Kesinlikle katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Kısmen Katılmıyorum (3)	Kararsızım (4)	Kısmen Katılıyorum (5)	Katılıyorum (6)	Kesinlikle katılıyorum (7)
1. Bir işe başlamak ve onu sürdürmek benim için kolay olurdu.	1	2	3	4	5	6	7
2. Sürdürülebilir bir iş kurmaya hazırım.	1	2	3	4	5	6	7
3. Yeni bir şirket kurma sürecini kontrol edebilirim.	1	2	3	4	5	6	7
4. Bir şirket kurmak için gerekli pratik detayları biliyorum.	1	2	3	4	5	6	7
5. Girişimci bir projenin nasıl geliştirileceğini biliyorum.	1	2	3	4	5	6	7
6. Bir iş kurmaya çalışıyordım, başarı şansım yüksek olurdu.	1	2	3	4	5	6	7

Girişimcilik niyeti (Liñán & Chen, 2009): Lütfen aşağıdaki ifadelerle anlaşma seviyenizi belirtin 1 (Kesinlikle katılmıyorum) - 7 (Kesinlikle katılıyorum)

	Kesinlikle katılmıyorum (1)	Katılmıyorum(2)	Kısmen Katılmıyorum (3)	Kararsızım (4)	Kısmen Katılıyorum (5)	Katılıyorum(6)	Kesinlikle Katılıyorum (7)
1. Girişimci olmak için her şeye hazırım.	1	2	3	4	5	6	7
2. Mesleki hedefim girişimci olmak.	1	2	3	4	5	6	7
3. Kendi şirketimi kurmaya ve yönetmeye çalışacağım.	1	2	3	4	5	6	7
4. Gelecekte bir şirket kurmaya kararlıyım.	1	2	3	4	5	6	7
5. Ciddi olarak bir şirket kurmayı düşündüm.	1	2	3	4	5	6	7
6. Bir gün bir iş kurmak için kesin bir niyetim var.	1	2	3	4	5	6	7

Anket yarışmasından sonra, öğrenciler her bölümün ortalama cevaplarını hesaplayacak ve sonuçlarını akranları arasında ve öğretmenlerle tartışacaklardır. Gelecekteki girişimci için hangi kişisel özellikleri önemli buldukları ve girişimci için Big-5 kişisel özellikleri olarak dışadönüklük, uyumluluk, vicdanlılık, nevrotiklik ve açıklığı ne kadar önemli buldukları hakkında konuşabilirler.

Öğrenme Çıktıları

- ✓ Yeşil Girişimciliğin temel ilkelerini tanımlayın ve açıklayın.
- ✓ Yeşil Girişimciliğin çevresel zorlukların ele alınmasındaki kritik rolünü kabul edin.
- ✓ Yeşil girişimciliğin hem işletme karlılığının itici gücü hem de çevre koruma aracı olarak oynayabileceği rolü açıklayın.
- ✓ Yeşil girişimciliği teşvik etmek için hem vatandaş/tüketici davranışının hem de hükümet politikalarının önemini belirleyin.
- ✓ Yeşil girişimciliği karakterize eden fırsat ve risklerin yanı sıra çevresel kalite güvence araç ve yöntemlerinin rolünü ayırt etmek.
- ✓ Yeşil girişimciliğin kalkınma deneyimini teşvik etmedeki rolünü ve aynı zamanda sosyal sorumlulukla ilişkisini anlayın.

2. Yeşil Girişimciliğe Giriş ve Anahtar Kavramlar

Uzun yıllar boyunca, çevre ve kalkınma zorluklarına yaklaşım, genellikle mevcut neslin ihtiyaçlarının buluşma noktası ve gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneği olarak kabul edilen sürdürülebilir kalkınma yoluyla yapılmıştır. Bu yaklaşım birçok yönden üretken olmasına rağmen, bu hedeflere ulaşmak için net bir yoldan yoksundu. Yeşil büyüme, sürdürülebilir kalkınmanın yerini tutmaz. Yeşil büyüme, çevresel zorlukları ve kalkınma toplantılarını ele alıyor ve ikisini birlikte gerçekleştirme fırsatlarından yararlanmakla ilgili.

İklim değişikliğiyle mücadele, ciddi ekonomik, sosyal ve çevresel sonuçlardan kaçınmak ve dünya çapında refah standartlarını korumak için önemlidir. Düşük karbon emisyonlu bir ekonomiye geçiş ve yeşil, sürdürülebilir büyüme elde etme potansiyeli son yıllarda kanıtlanmıştır. Günümüz koşullarında, girişimcilik ve çevre arasındaki ilişkinin gözden geçirilmesi elzemdir.

Örnek: İş ve çevre arasındaki etkileşim.

Sürdürülebilir kalkınma bağlamında işletme faaliyeti ile çevre arasındaki etkileşimin ilişkisi, genellikle üretkenlik veya kaynak verimliliği olarak da tanımlanan eko-verimlilik modeli ile ifade edilmektedir. Eko-verimlilik, hammadde veya doğal/enerji kaynağı birimi başına mümkün olan en yüksek faydanın peşinde koşmak anlamına gelir. Eko-verimliliğin sık görülen bir ölçüsü, litre başına km olarak ifade edilen yakıt tüketimidir. Kilometre faydayı ifade ederken, litrenin ölçü birimi esasen bu faydayı elde etmek için gereken yakıt hacmini belirtir.

Uluslararası ekonomik eğilimler, girişimciliğin yeşillenmesine giden yolu işaret ediyor. Kaynakları kullanmanın ve üretim atıklarının yönetiminin maliyeti, belirli hammaddelerin devam eden kıtlığı ve yeşil vergilerin getirilmesi, bir şirketin kar elde etmesi için daha gerçekçi ve genellikle daha kolay bir yaklaşımın, satış büyümesi elde etmeye kıyasla çevre ile ilgili maliyetleri azaltmaktan geçtiğine işaret ediyor. Üretim sürecinin doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin ele alınması, sürdürülebilir kalkınmaya dayalı iş faaliyeti için kritik bir stratejik yaklaşım olarak önerilmiştir, aynı zamanda yenilikçi rekabet avantajlarının geliştirilmesi de önerilmiştir. Yeşil Girişimciler, yenilikçi yeşil çözümler geliştirme ve büyütme yetkinlikleri sayesinde sera gazı emisyonlarının azaltılmasında önemli bir rol oynayabilirler. Bu, yeşil girişimcileri teşvik eden kamu politikalarının kolaylaştırdığı insan faaliyetlerinin neden olduğu iklim değişikliğini ılımlılaştırmaya yönelik küresel çabada önemli bir itici güç olabilir.

Yeşil Büyüme Girişimi Örneği

Afrika'yı Aydınlatma Girişimi: Dünya Bankası ve Uluslararası Finans Kurumu'nun Sahra altı Afrika'da ticari şebekeden bağımsız aydınlatma pazarlarının geliştirilmesine yardımcı olmayı amaçlayan ortak bir programı. 2012 yılına kadar Afrika'da 2,5 milyon kişiye ve 2030 yılına kadar 250 milyon kişiye güvenli, uygun fiyatlı ve modern şebekeden bağımsız aydınlatma sağlamayı amaçlayan program, Kenya, Gana, Tanzanya, Etiyopya, Senegal ve Mali'de sürdürülebilir pazarlar inşa etmek için özel sektörü harekete geçiriyor.

2.1. Girişimcilik ve yeşil girişimciliğin tanımı

Girişimci, ilk fikri alan ve onun etrafında bir iş geliştiren, işi yürüten ve başarısı veya başarısızlığı için risk alan bir birey olarak tanımlanır. Bazı yorumcular, bir iş kuran ve yöneten herkesi içeren daha geniş bir tanım önerirken, diğerleri girişimcinin belirli bir alanda yenilik yapan ve liderlik eden kişi olduğunu öne sürüyor.

Tanıma "yeşil" unsuru da eklendiğinde, yeşil girişimci, bir iş üstlenen ve çevresel etkisini azaltmak için yeni çözümler bulmaya çalışan bir birey veya şirket olarak tanımlanabilir.

Her (yeşil) girişimcide ortak olan bir şey, ticari girişimlere bir risk unsuru ile başlamalarıdır. Sonuçları tahmin etmek en iyi ihtimalle kolay değildir ve başarısızlık olasılığı her zaman vardır. Diğer tüm girişimciler gibi, yeşil bir işletme de yeni bir fırsatı değerlendirme, finansman elde etme, bir iş planı geliştirme ve yeni iş girişimini başarılı bir şekilde yönetme sürecinden geçer.

Yeşil girişimcilerin ortak bir özelliği, işlerinin her unsurunun nötr veya olumlu bir etkiye sahip olmamasına rağmen, doğal çevre üzerinde genel olarak olumlu bir etkiye sahip olması ve daha sürdürülebilir bir topluma giden yolu göstermesidir. Gerçekten de, herhangi bir yeşil girişimcinin işinin

%100 yeşil olması muhtemel değildir. İş dünyasında çevre dostu olmayan bazı kaynak veya hizmetlerin kullanıldığı ve atıkların üretildiği bir sektör olmalıdır. Bununla birlikte, yeşil girişimciler, genel olarak olumlu bir çevresel etkiye sahip olan pazarlara yeni ürünler veya hizmetler getirmektedir.

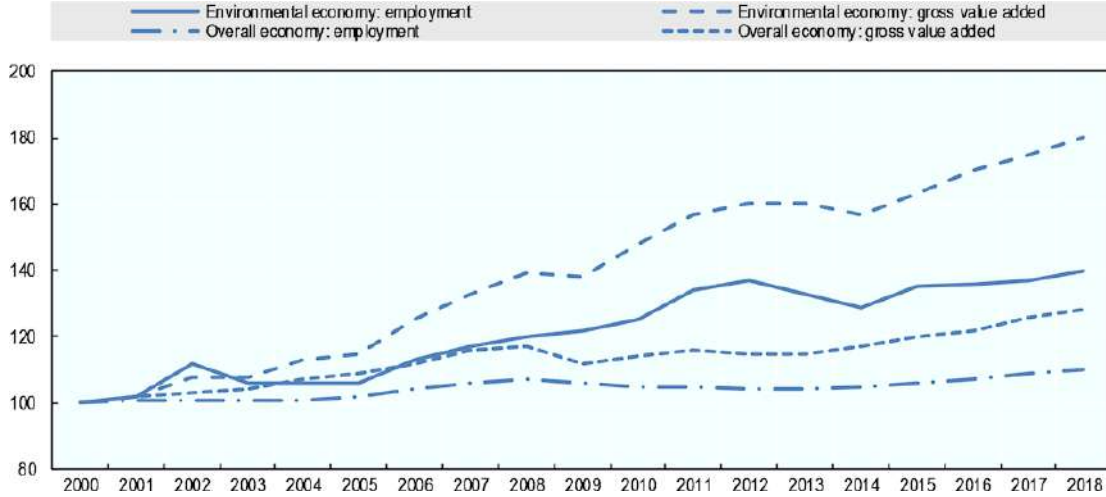
2.2. Yeşil Girişimciliğin Farklı Kategorileri

Girişimcilik ve Çevrecilik değer algısı üzerine kuruludur. Çevresel kaygılara rapor veren tutumlar, girişimci olarak kullanılabilecek fırsatlar yaratır. Çevre Girişimcileri sadece değer alanlarını tanımakla kalmaz, aynı zamanda toplumdaki değişiklikleri teşvik etmek için gerçek işletmeler kurarlar (Anderson, 1998). Yeşil ekonomi ile ilgili literatür, yeşil girişimcilerin dört farklı kategorisini tanıır:

1. Yenilikçi girişimci, ekolojik bir niş veya fırsat tespit eden bir finansal kazanç fırsatçısı tarafından yönlendirilir. Bu tür yeşil girişimci, esas olarak düzenleme gibi yapısal itici güçlerden etkilenmiştir.
2. Dünyayı dönüştürmek için yola çıkan, sürdürülebilir bir geleceği hayal eden ve eko-inovasyona öncülük eden önemli yapısal değişime hazır bir idealist olan vizyoner tip. Bu tür yeşil girişimcilerin kişisel inanç sistemi, doğal çevrenin korunmasını ve sürdürülebilir kalkınmayı en önemli hedefler olarak görür.
3. Etik başına buyruk. Değişen bir dünya tasavvur eden biri yerine geçmişten gelen benzer düşünen deneyimlere sahip bireyci. Etik başına buyruklar, geleneksel işletmeler yerine alternatif işletmeler kurmaya heveslidir.
4. Kazara yeşil girişimci. Bu tür yeşil girişimcinin itici gücü kârdır. Herhangi bir belirli çevresel değerden ziyade öncelikle finansal amaçlarla motive olan bireyleri ifade eder. Bu tür bir yeşil girişimci, yeşil girişimci olmadan önce başkalarından etkilenmiş kişidir.

Yeşil girişimcilerin saflarında, tanımlarda veya terminolojide olduğu gibi, bu hedefe verdikleri önemde de derin farklılıklar olduğu sonucuna varılmıştır. "Ecopreneur" gibi terimler de kullanılmakta olup, ekonominin bir sektörünü yeşil bir tasarım, yeşil süreçler ve söylenen ve yapılan her şeyde sürdürülebilirliğe ömür boyu bağlılık ile o sektörde bir iş kurarak sürdürülebilirliğe dönüştürmeye çalışan bir kişiye atıfta bulunmaktadır" (Isaak, 2002), dünya çapında gelişmiş çevresel performans ve faydalardan kaynaklanan çeşitli fırsatları belirleyen ve bu yüzden döndükleri yaratıcı girişimciler de olmuştur işleri yeşil. Yeşil girişimciler, iki boyutta dört geniş türle eşleştirilebilir: Kâr amacı güden ve sosyal misyon ve yeni başlayanlar ve Yerleşik firmalar. Her yeşil girişimci türünün farklı teşvikleri ve istenen sonuçları vardır (Nikolaou, et al., 2018).

Yeşil girişimcilik, işletme karlılığı ve büyümesinin ihtiyaçlarını karşılayan, aynı zamanda çevresel boyutu da göz önünde bulundurarak, bunu bir engel olarak değil, bir fırsat olarak gören modern bir ekonomik faaliyet biçimidir. Dünya çapında giderek daha fazla şirket, yeşil teknolojilerin ve uygulamaların araştırılmasına ve geliştirilmesine yatırım yaparak çevrenin korunmasına ve iklim değişikliğinin sınırlandırılmasına yardımcı olmaya çalışıyor.

Kaynak: Eurostat 2022

Endüstri, iklim değişikliği yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde daha aktif bir rol almaya başlıyor ve bu da aşağıdaki gibi faktörlerin etkisiyle gerçekleşiyor:

- Tüketici talebine ve işletmelere cevap vermek,
- Yeni teknolojiler ve süreçler geliştirerek, geliştirerek ve arayarak rekabet avantajına öncülük etmek,
- Sera gazı emisyonları etrafında gelişen yeni pazarlar,
- Değişen düzenleme ve satın alma gereksinimlerine yanıt veren küresel tedarik zincirleri,
- düşük sera gazı (sera gazı) emisyonlu hizmetler ve ürünler satmak,
- ve iklim değişikliğiyle ilişkili artan ekonomik maliyetler.

Bu bağlamda, çevre koruma ve kalitesini korumayı birleştirerek faaliyet gösteren ve gelişen bir girişimcilik faaliyeti, modern ekonomik sistemin sosyal ortakları ve işletmecileri arasında büyük önem kazanmıştır. Çevreye duyarlı üretim ve işletme süreçlerini takip eden ve aynı zamanda onları çevre dostu kılan özelliklere sahip ürün ve/veya hizmetlerin sunulmasını teşvik eden girişimcilik biçimini karakterize eder.

Özel sektör çabalarının yanı sıra, hükümet politikaları da yeşil bir geçiş için hayati önem taşıyor. Anderson ve Wolff (1996), iş sektörünü, tüketimi ve hükümet politikasını ekonomik sistemdeki ana güçler ve çevrenin korunması için belirleyici faktörler olarak tanımlamaktadır. Çevreye verilen zararı azaltmak ve halk sağlığını güvence altına almak, pazarların geliştirilmesi ve daha yeşil teknolojilerin ve hizmetlerin sağlanması için hükümet eylemleri gerekmektedir. Bu politikalar doğru yapıldığında bile, yeni teknolojilerin geliştirilmesine yatırım yapmak erken aşamadaki işletmeler için pahalı ve riskli olabilir. Diğer alanlarda olduğu gibi, yeni yeşil teknolojilerin geliştirilmesini ve yayılmasını engelleyen piyasa başarısızlıklarını ele almak için inovasyon politikası paketinden özel önlemlere ihtiyaç duyulabilir.

Ekonomik sistemin ve mal ve hizmet üretiminin bir parçası olarak ticari faaliyet, sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesinde aktif bir role sahiptir. Çevre ile ilgili mevzuatın kapsamının, çeşitli hükümler ve düzenlemelerin yanı sıra tüketici çıkar gruplarının çevresel açıdan ilgili konulardaki baskıları göz önüne alındığında, bireysel işletmenin daha aktif bir şekilde hareket etmesi ve çevre için strateji uygulamalarına entegre olması için güçlü bir teşviki vardır.

Yeşil girişimcilik, doğal kaynakların daha verimli kullanımını, üretim süreci atıklarının uygun yönetimini, yenilikçi ürünler aracılığıyla optimum tüketici memnuniyetini ve doğal çevrenin restorasyonuna bütüncül bir yaklaşımla kalkınma zorluklarını ele almayı vurgulayan stratejik planlamayı takip eder.

Yeşil girişimciliği etkileyen birkaç temel faktör vardır. Toplamların çevreye uyum sağlama ihtiyacı, yeşil girişimciliği yönlendiren temel faktördür. Çevresel baskılar daha yoğun hale geldikçe, toplumlar daha sürdürülebilir bir yaşam tarzını ele almaya çalışıyor. Yeşil ürün ve hizmetlere olan talep artıyor ve küresel pazarlar iklim dostu işletmeler ve teknolojiler arıyor. Örneğin, Paris Anlaşması, 2016 ve 2030 yılları arasında gelişmekte olan pazarlarda tahmini 23 trilyon ABD doları tutarında yatırım fırsatına yol açmıştır (IFC 2016).

Sektör	Teknoloji Örneği
Elektrik Erişimi	Akıllı güç şebekeleri: Yerel rüzgar türbini gibi şebekeden bağımsız teknolojiler
İklim Değişikliği/ Emisyonların Azaltılması	Akıllı enerji şebekeleri Yenilenebilir enerji teknolojileri: rüzgar, güneş, jeotermal, deniz enerjisi, biyokütle, hidroelektrik vb. Elektrikli ve hibrit araçlar

	Karbon yakalama ve depolama İklimeye dayanıklı altyapı: deniz duvarları, drenaj kapasitesi, su, orman ve biyolojik çeşitlilik yönetimi vb.
Tarım	Mekanik sulama ve tarım teknikleri, Kuraklığa dayanıklı ürünler ve yetiştirme uygulamaları
Bina Enerji Verimliliği	Akıllı elektrik şebekeleri ve akıllı sayaçlar Isı yalıtımı Enerji tasarruflu aydınlatma Termoelektrik jeneratörler kullanan enerji geri kazanımlı sobalar
Taşıma	Otobüs hızlı taşımacılığı Düşük emisyonlu araçlar ve yakıtlar: biyogaz, hibrit ve plug-in elektrikli araçlar

2.3. Yeşil Girişimciliğin Faydaları

Çevre için yasal ve düzenleyici çerçeveye uyumun yeşil girişimcilik için bir başlangıç noktası olduğu göz önüne alındığında, fırsatların bireysel aşamaları bir işletme için doğrudan ve dolaylı faydaları içerir. Maliyet düşürme ve diğer doğrudan ekonomik faydalar gibi şirketin iç ortamındaki doğrudan faydalar, kaynakların tasarrufu, enerji verimliliğinin iyileştirilmesi ve atıkların azaltılması yoluyla elde edilir. İşletmeyi yeşillendirmekten elde edilen tüm tasarruflar, kuruluşun kar marjı üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir.

Anlık faydalar işletme maliyetlerinin düşürülmesinden kaynaklanırken, dolaylı faydalar işletmenin iç ortamını ilgilendirir. Güçlü bir organizasyon kültürü/takım ruhu oluştururken özellikle kaliteli bir işgücünü çekmek ve elde tutmak. Çalışanlar çevreye karşı sorumlu bir şirkette çalışmayı tercih ederler ve benzer şekilde, iş adayları (diğer tüm parametreler eşit olmak üzere) çevre üzerindeki etkisini tutarlı bir şekilde yöneten bir kuruluştaki çalışmayı tercih edeceklerdir. Yeşil politikaları ve sistematik çevresel sorumluluk uygulamalarını uygulayan şirketlerin, bundan elde edilen tüm finansal faydalarla birlikte daha yüksek işgücü verimliliğine sahip olduklarına dikkat çekildi.

İş faaliyetlerinin yeşillendirilmesi, genel iş değerini de artırır. Düşük CO₂ emisyonlarına veya yüksek enerji verimliliğine sahip üretim tesisleri, geleneksel bir işletmeye kıyasla işletme değerinin daha yüksek bir genel muhasebe değerlemesine katkıda bulunur. Ek olarak, çevre mevzuatını ihlal etme

olasılığı (para cezaları veya uygulanabilecek diğer yaptırımlarla sonuçlanan) azalır ve bu da şirketin finansal sonuçlarına ek dolaylı faydalar yaratır.

Bununla birlikte, finansal ve organizasyonel kârların yanı sıra, yeşil bir işletme, şirketin faaliyet gösterdiği pazardaki çeşitlendirme ve yeni ve gelişmekte olan pazarların sömürülmesinden yararlanmaktadır. Bir işletmenin yeşillendirilmesinin verdiği en önemli fırsat, bir kuruluşa veya ürüne ait olduğunu ve ona uygun olduğunu kabul ettiğimiz isim olan markalaşmanın artmasıdır. Bu, özellikle hammadde, atık ve su maliyetlerinin genellikle işletme maliyetlerinin küçük bir parçası olduğu üçüncül sektör işletmelerinde belirgindir. Yeşil işletmeler, daha fazla pazar saygınlığına sahip olma, çevreye duyarlı müşterileri çekme ve kamu ve özel ihaleleri kazanma eğilimindedir.

2.4. Yeşil Girişimciliğin Potansiyel Riskleri

Bununla birlikte, yeşil girişimciliğe ve çevreye duyarlı ekonomik faaliyete geçiş, kaçınılmaz olarak tüm iş girişimini başarısızlığa götürebilecek potansiyel riskleri içerir. Ana iç risk, şirketin çevresel eylemlerinin finansal sonuçlarından ayrılmasıdır. Her halükarda, bir ticari faaliyetin yeşillendirilmesi için tasarlanan ve uygulanan planlama ve uygulamalar, ikincisinin ekonomik olarak verimli, yani karlı olma yeteneğini aşmamalıdır. Çevre dostu işletme ve üretim yatırımlarına çok fazla odaklanarak işletmenin finansal uygulanabilirliğini abartmak, kayıplara veya daha da kötüsü ticari faaliyetlerin durmasına neden olabilir. Üç ana dış risk söz konusudur:

1. Gelişmekte olan yeşil piyasaların gerçekçi olmayan bir şekilde araştırılması ve değerlendirilmesi
2. 'olgunlaşmamış' veya zaman içinde test edilmemiş teknolojilere ve yeşil uygulamalara yatırım yapmak ve
3. Gerçeklikten ve kuruluşun izlediği uygulamalardan önemli ölçüde uzak olan çevre yanlısı bir kamu imajı yansıtmaya çalıştığında şirket pahasına eleştiri (yeşil yıkama).

Mal ve hizmetler için yeşil pazarların çoğu hala oluşturulmaktadır ve bunları satın almaya istekli tüketicilerin kotası (daha pahalı olsa bile) hala nispeten küçüktür. Bu nedenlerden dolayı, yeşil ürünlerin/hizmetlerin kalitesi geleneksel olanlara benzer veya daha yüksek olmalıdır. Ayrıca, yeşil ürün tasarım yöntemleri, geliştirilecek teknolojilerin ve uygulamaların olgunlaşması ve büyük ölçekli üretime geçmesi için belirli bir geliştirme, adaptasyon ve test dönemine ihtiyaç duyar. Seri üretime hazır olmayan bitmemiş yeşil teknolojilere ve uygulamalara yatırım yapmak, yeşil girişimcilik endüstrisinde bulunan yaygın bir hatadır ve tüm girişimin başarısızlığına yol açabilecek potansiyel bir risktir.

Son olarak, yeşil girişimciliğe onarılamaz şekilde zarar verebilecek tanımlayıcı bir risk, ilgili iddialar %100 doğru olmadığında, kuruluşun çevre yanlısı profiline veya üretilen ürün/hizmetin yeşil özelliklerine aşırı vurgu yapılmasıdır. Ve bu tür uygulamaların etkileri dev şirketler için geçici olabilirken, küçük bir işletme için itibarına ve müşteri tabanına ciddi şekilde zarar verebilir.

Proje Ortaklarımız

Green & Social StartUps Erasmus+ Projesi (Nr. 2022-1-F

08719

Liceo scientifico statale

man:

dir.

Bununla birlikte, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yalın ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Bunlardan ne Avrupa Birliği ne de EACEA sorumlu tutulamaz.

3. Yeşil beceriler

İklim değişikliği ve çevresel bozulma, bugün ve gelecekte dünya genelinde refahımızı ve yaşam standartlarımızı tehlikeye atıyor. Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli IPCC'nin en son raporu, insan faaliyetlerinin benzeri görülmemiş iklim değişikliklerini tetiklediğini bir kez daha doğruladı. Bu, aşırı hava olaylarının ve dolayısıyla doğal afetlerin artan yaygınlığı yoluyla zaten yıkıcı bir küresel etkiye sahip. Son zamanlardaki aşırı hava olayları, iklim krizinin dünyanın dört bir yanındaki toplumlar üzerindeki trajik etkilerini bize mümkün olan en kötü şekilde hatırlattı. Bu yıl, ülkelerin hükümetleri için bu sonuçları tartışmak üzere çeşitli uluslararası konferanslar düzenlendi. Bu tür tartışmalar BM Genel Kurulu'nda ve Glasgow Konferansı'nda (COP26) gerçekleşti ve müzakerelerin odak noktası daha yeşil bir ekonomiye geçişi hızlandırmaktı.

Diğer şeylerin yanı sıra, iklim değişikliğini sınırlamaya yönelik küresel gereklilik, yeni çevresel endüstriler, hizmetler ve uygulamalar yaratmak ve sürdürmek için gerekli becerilere sahip insan kaynaklarına ihtiyacımız olduğu anlamına gelir. Bu nedenle, bu noktada, yeşil becerilerin bu dönüşüm için hayati önem taşıdığını vurgulamak önemlidir. Ancak piyasada en çok talep gören "yeşil" işler hangileri?

Genel "beceriler" terimi, belirli bir görevi veya işi gerçekleştirmek için gereken algı, bilgi, yetenek ve deneyimin birleşimi olarak tanımlanabilir. Yukarıdaki kavramlara (bilgi, beceri, tutumlar) yaklaşan öğrenme alanındaki en yaygın ve yaygın olarak kullanılan taksonomilerden biri, Bloom ve meslektaşları (1956) tarafından önerilen ve aynı zamanda KSA kısaltmasıyla da bilinen eğitim hedeflerinin tipolojisidir (bilgi, beceri, tutumlar).

3.1. Yeşil Beceri Kategorileri

CEDEFOP'a (2014) göre, yeşil beceriler üç kategoriye ayrılabilir:

- Genel yeşil beceriler, farkındalığın geliştirilmesine veya kaynak açısından verimli eylemlerin uygulanmasına yardımcı olur.
- Ekosistemleri ve biyolojik çeşitliliği korumak ve enerji, malzeme ve su tüketimini azaltmak için standartları ve prosedürleri uygulamak için özel yeşil beceriler gereklidir.
- Yenilenebilir enerji kaynakları, atık su arıtımı veya geri dönüşüm gibi yeşil teknolojilerin geliştirilmesi ve uygulanması için son derece uzmanlaşmış yeşil beceriler gereklidir.

Yeşil işler zaten yüksek talep görüyor. Yeni iklim politikaları ve taahhütleri sayesinde önümüzdeki on yıl içinde milyonlarca yeni iş yaratılması bekleniyor. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), 2030 yılına kadar yeşil ekonomide 24 milyon yeni istihdam yaratılmış olacağını öngörüyor.

OECD'ye (2005) göre, sürdürülebilir kalkınma önemli ölçüde nüfusun becerilerine bağlıdır - burada beceri terimi ile sadece bilgiye değil, aynı zamanda her devletin vatandaşlarına sağladığı zorunlu genel eğitim yoluyla vatandaşların "eğitildiği" tutum ve değerlere de atıfta bulunuyoruz.

3.2. Yeşil Becerilere Geçiş

Düşük karbonlu bir ekonomiye geçiş için gerekli temel becerilere sahip olmak için, yeni programlar geliştirmek ve yenilerini sunmak için eğitim vermek yerine mevcut becerilerin geliştirilmesine çok fazla önem verilmesi gerektiği konusunda artan bir fikir birliği var.

2017'den bu yana yeşil becerilere olan talep önemli ölçüde arttı. Bunun nedeni, hem şirketlerin hem de hükümetlerin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için büyük çaba sarf etmeleridir. Petrol ve gaz sektörlerindeki işlere olan talebin azaldığı, çevresel pozisyonlara olan talebin ise arttığı görülmektedir.

Otomotiv sektörü, yeniden yapılanma ve yeni araçlara yapılan yatırımlardan kaynaklanan istihdam faydaları ve endüstriyel alanlar nedeniyle Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık'ta da yüksek öncelikli bir sektördür. Ayrıca, devlet yatırım programları, kamu hizmetleri ve tedarikçiler aracılığıyla çevresel altyapıya, ürünlere ve hizmetlere büyük yatırımlar yapılmaya devam etmektedir.

Yeşil beceriler, sürdürülebilir ve kaynakları verimli kullanan bir ekonomide ve dolayısıyla toplumda yaşamak, geliştirmek ve desteklemek için gereken bilgi, yetenek, değerler ve tutumlardır. Çevre kirliliğini önlemeye, izlemeye veya bunlarla mücadele etmeye yardımcı olan becerilerdir. Ayrıca, yeşil becerilerin, şirketlerin mal üretmek ve hizmet sağlamak için kullandıkları doğal kaynakların yönetimini ve bakımını iyileştirmeye yardımcı olduğu düşünülmektedir.

Çok ilginç bir başka nokta da, yeşil işlere olan talep arttıkça, işverenlerin üniversite diploması yerine yeşil beceriler arıyor gibi görünmesidir. Bunun nedeni, şu anda yüksek talep ve düşük arz olmasıdır. Finansal yatırımcıların, finansal konularda herhangi bir eğitim almadan, iklim konusunda uzmanlaşmış bilim adamlarını işe aldıkları birkaç durum yoktur. Bunun nedeni, yaklaşan bir yatırımın iklim faydalarını daha iyi değerlendirebileceklerine inanmalarıdır. Yeşil becerilere sahip "yeşil yeteneklere" sahip adaylar, farklı değerlendirme standartlarından geçerken öne çıkmayı başarıyorlar. "Yeşil" bir yetenek, özgeçmişinde çevresel bir projede faydalı olabilecek en az bir beceriye sahip olan veya yeşil bir işte çalışan kişidir.

3.3. Yeni yeşil meslekler mi yoksa mevcut meslekler mi "daha yeşil" oluyor?

Çevre odaklı gelişen yeni meslekler ile daha yeşil hale gelen mevcut meslekler arasında ayırım yapmak genellikle zordur ve bu da önemli düzeyde muhakeme gerektirir. Çevreye dayalı beceri ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu ihtiyaçlara cevap verilmesine yönelik sistemler çoğu AB ülkesinde halihazırda kurulmuştur.

Ulusal araştırmalar, yeni meslekleri mevcut mesleklerdeki evrimler ve değişikliklerden ayırt etmeye çalışırken genel bir sorun bulmaktadır. Çevre politikaları ve ilgili programlar, yeni ortaya çıkan sorumluluklara göre tamamen yeni kariyerlere yol açacak gibi görünmemektedir. Bu nedenle, mevcut becerilerin profilindeki gelişme ve değişim derecesi, yeni bir mesleğe yol açıp açmayacağı veya mevcut bir mesleği değiştirip değiştirmeyeceği sorgulanabilir.

İşverenler, çalışanların işlerini sürdürülebilir bir şekilde nasıl yapacaklarını bilmelerini talep etmeye başlıyor. Son yıllarda yeşil becerilere olan talepte büyük bir artış oldu ve çift veya üç haneli oranlara ulaştı. İş yelpazesindeki liderler, karbondioksit emisyonlarını azaltmak için çok iddialı iş hedefleri belirlediler. Bu talebin görüldüğü alanlar ise ekosistem yönetimi, çevre politikası ve sürdürülebilirliktir. İşverenler, işlerini sürdürülebilir bir şekilde nasıl yapacaklarını bilen çalışanlar talep etmeye başlıyor.

Çoğu durumda, en iyi adaylar, halihazırda yeşil kariyerlere sahip olan (çevreciler, sürdürülebilirlik yöneticileri, biyologlar, tarımcılar) son derece uzmanlaşmış becerilere sahip olanlardır. Madencilik ve enerji endüstrilerinde "yeşil" yeteneklerin gelişimi hızla büyüyor. Bununla birlikte, trendlerde önemli bir değişiklik gözlemlenmektedir. Geleneksel olarak yeşil olmayan sektörlerde yeşil becerilere yönelik artan bir talep var. Yeşil işler çok çeşitli endüstrilere yayılmıştır. Yenilenebilir enerji endüstrisi gibi en belirgin olanlardan finans, moda teknolojisi ve ulaşım gibi daha az beklenenlere kadar. Bununla birlikte, yeşil işlerin genel yüzdesi sağlık, tarım, ulaşım ve inşaat sektörlerinde çok daha yüksektir.

Örnek: Yeşil Ekonomi ve İnşaat Sektörü

İnşaat sektörünün, insanlar tarafından kullanılan doğal hammaddelerin yaklaşık% 40-50'sini (yılda yaklaşık 3 milyar ton malzeme), diğer tüm sanayi sektörlerinden daha fazla tükettiği tahmin edilmektedir. Aynı zamanda sanayileşmiş ülkelerin toplam atığının %30-50'sinden sorumludur. Aynı zamanda, AB'deki bina sektörü enerjinin ortalama yaklaşık %40'ını tüketiyor ve bu da CO₂ emisyonlarına karşılık gelen bir yüzdeye katkıda bulunuyor.

İklim değişikliğiyle mücadele bir öncelikdir ve iklim eylemi şimdiden bugün ve gelecek için fırsatlar sunmaktadır. Sürdürülebilir ve çevre dostu üretim ve tüketim yöntemlerine geçiş ihtiyacı hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için bir zorunluluk haline gelmiştir. Yeşil Ekonomiye, kaynakları verimli kullanan bir ekonomiye geçiş, yeni iş modelleri, ürünler/hizmetler ve değişen üretim süreçleri ile sonuçlanacak değişiklikleri gerektirir. Bu yeşillendirme, gerekli becerileri, beceri geliştirme ve yeniden beceri kazandırmayı ve ayrıca mevcut meslek ve sektörlerin çoğunda yer alan görevleri kesinlikle değiştirecektir.

Avrupa, bu tür eylemlerde her zaman öncü olmuş ve geçiş hedeflerini yerine getirmiştir. İklim nötr bir Avrupa'ya hızlı geçiş ve dijital dönüşüm, günlük yaşamlarımızı, çalışma, öğrenme ve etkileşim şeklimizi değiştiriyor.

Avrupa bu beklentilere ancak insanların doğru becerileri geliştirmesi durumunda ulaşabilir. Temel zorluklar özel dikkat gerektirir. Kadınların güçlendirilmesi, engelliler için işgücü piyasasının açılması, iş/yaşam dengesi ve değişen demografi.

Tüm AB ülkeleri, iklim değişikliğine yapılan baskın vurguyu yansıtan aynı "yeşil potansiyel" alanlarına (binaların enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, inşaat ve ulaşım) odaklanmaktadır. Bu, sera gazlarının azaltılmasına verilen önemin yanı sıra ulusal enerji güvenliğini artırma ve istihdamı teşvik etme potansiyelini de yansıtmaktadır.

Birçok Avrupalının, değişen işgücü piyasasına uyum sağlamak için yeni bir beceri konusunda yeniden eğitilmesi veya mevcut becerilerini geliştirmesi gerekecektir. Dayanıklı ve adil bir toparlanmayı desteklemek için Avrupa Komisyonu Beceriler Paketi'ni başlattı ve bireyleri ve işletmeleri harekete geçmeye, daha fazla ve daha iyi beceriler geliştirmeye ve bunları kullanmaya davet etti. İşgücünde yeşil becerileri geliştirmenin yolu eğitim ve öğretimdir.

3.4. Temiz Bir Teknoloji için Yeşil Beceriler

Girdileri, atıkları ve enerji tüketimini (temiz teknoloji) azaltırken operasyonel performansı ve verimliliği artıran ürün ve hizmetlere yönelik destek artmaktadır. Bu, yenilenebilir enerji sistemi yöneticileri ve operatörleri gibi yeni mesleklere ve enerji denetimleri ve enerji verimliliği hizmetleri gibi hibrit veya sektörler arası profesyonel faaliyetlere yol açmıştır.

Bu meslekler tamamen yeni değildir ve genellikle ilgili mesleklerden gelen becerilerin bir karışımıdır. Brøndum & Fliess (2009) tarafından Danimarka'da yapılan bir çalışmada, çevre dostu çözümlerin sağladığı yeni pazar fırsatları nedeniyle ortaya çıkan yeni meslekler gözden geçirilmiş ve 12 yetkinlik alanının temiz teknoloji mesleklerini karakterize ettiği bulunmuştur:

1. Pazarı ve kullanıcı davranışını anlama (çözümlerin özellikleri)
2. Küreselleşmenin Etkisi – Rekabet Avantajı, İş Modelleri, Ortaklıklar
3. İnovasyon (Süreç, Ürün, İş Modelleri)
4. Bilgi ve İletişim Teknolojisi
5. BİT - üretim teknolojisi bilgisi
6. Kurulum ve bakım
7. Alternatif malzemeler, malzemelerin yeniden kullanımı gibi malzeme teknolojisi bilgisi
8. Çevre, İklim, Sürdürülebilirlik
9. İletişim becerileri – İngilizce bilgisi ve ekip çalışması dahil
10. Süreç ve Planlama
11. otomasyon
12. Test ve dokümantasyon

Genel olarak, literatür, daha genel yeşil becerilere kıyasla pratik yeşil becerilerde bir boşluk olduğunu göstermektedir ve bu nedenle çalışanlar genellikle daha pratik yeşil faaliyetlerde eğitim ve öğretim kursları planlamaktadır.

Kamu kuruluşları ve özel sektör, ulusal, bölgesel ve yerel yönetimler, eğitim ve öğretim sağlayıcıları, şirketler ve çalışanların hepsinin oynayacağı kilit bir rol vardır. Avrupa'daki insanların becerilerini geliştirmek ve yeniden beceri kazandırmak için güçlerini birleştirmeliler. Amaç, AB'de becerilerin uygunluğunu artırmak, sürdürülebilir rekabet gücünü güçlendirmek ve sosyal adaleti sağlamaktır. Beceriler Paketi, bilgi paylaşımı, ağ oluşturma fırsatları, rehberlik ve ilgili AB finansmanı hakkında bilgi sağlar.

Avrupa çapında beceri geliştirme ve yeniden beceri kazandırma için ortaklıklar kurmak ve somut taahhütler oluşturmak bir önceliktir. Avrupalı şirketler, beceri eksikliğinin yatırımlarını engellediğini bildiriyor. İster kamu ister özel sektörde, ister ulusal ister bölgesel olsun, tüm potansiyel ortaklar beceri kazandırma ve yeniden beceri kazandırma girişimine katılmalıdır. Birçok meslek ve süreç yeniden tanımlandıkça ve belirli becerilerin önemi zayıfladıkça, birçok sektör benzeri görülmemiş değişikliklerden geçiyor. Bu zorlu zamanlarda, Beceriler Paketi, ilgili paydaşların etkin bir şekilde birbirine bağlanmasına katkıda bulunur ve beceri geliştirme için yeni bir modelin önünü açar.

3.5. Bir İşletme İçinde Yeşil Beceriler Stratejisine Duyulan İhtiyaç

Bazı bireysel beceri eğitiminin çevresel stratejilere ve programlara dahil edilmesine ve mesleki eğitim ve yüksek öğrenim bağlamında farklı çevre programlarının ilerici olarak geliştirilmesine rağmen, yeşil

bir ekonominin beceri ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan net bir ulusal strateji yoktur. Tüm Üye Devletlerde, daha fazla eğitim ihtiyacının belirlenmesine ilişkin kamu strateji belgeleri bulunmaktadır, ancak ilgili mesleklerin beceri ihtiyaçlarını belirleyen beceri eğitimi için kapsamlı bir strateji bulunmamaktadır.

Zamanla, mevcut veya gelecekteki eğitim yapılarından, "yeşil yakalı çalışan" için gerekli kaynakları sağlayacak müfredat derslerine entegre etmeleri istenecektir. Gelecekte, tüm işler yeşil olacak. Bir mesleğin çevresel etkilerinin anlaşılması, eğitim ve mesleki eğitim sistemlerine entegre edilmelidir. Öğretmenlerin eğitimine daha fazla önem verilmelidir. Çevre sorunları hakkında bilgi sahibi olan ve yeni teknikleri öğretme becerisine sahip yeterli öğretmen yok. Kıtliklar özellikle tarım ve inşaat sektörlerinde şiddetlidir.

Başarılı bir katılımı sağlamak için paydaşların girişimin amacını ve hedeflerini anlamaları gerekir. Sahadaki stratejiler ve aktörler arasında güçlü bir bağ sağlamanın, ilgili tüm paydaşları ikna etmenin ve dahil etmenin önemi. Yeşil iş piyasasının bugün çalışanlarından talep ettiği genel bir beceri çerçevesi şu şekilde tanımlanabilir:

- Ekolojik tasarım ve uzman çevre danışmanlığı verilmesi
- Çevre standartlarının belgelendirilmesi
- Bir projenin çevresel etkisinin değerlendirilmesi
- Çevre dostu malzemeler hakkında bilgi ve ürün yaşam döngüsü değerlendirmesi
- Avrupa CO₂ Emisyonları Ticaret Sistemi hakkında bilgi
- Binaların enerji verimliliğinin hesaplanması
- Mekanik, kimyasal ve biyolojik çevresel iyileştirme yöntemlerini uygulama uzmanlığı ve yeteneği.
- Tarım, ormancılık ve balıkçılık gibi manuel mesleklerde gelişmiş beceriler.

Yeşil büyüme, destekleyici bir ulusal ve uluslararası politika bağlamında özel sektör inovasyonu ve katılımının bir kombinasyonu yoluyla sürdürülebilir kalkınma için yollar oluşturmaya amaçlamaktadır. Aynı anda üç zorlukla yüzleşmeyi hedefliyor: kalkınmayı teşvik etmek ve yoksulluğun azaltılması, temiz teknolojilere dayalı yeni ve daha canlı ekonomiler yaratmak ve giderek daha yeşil bir dünyayı güvence altına almak. Yeşil beceri ihtiyaçlarının tahmini, esas olarak bölgesel ajanslar ve endüstri tarafından, genellikle küçük ölçekli ve belirli bir meslek hakkında geçici olarak gerçekleştirilme eğilimindedir. Becerilerin geliştirilmesinin örgün eğitim sistemi içinde gerçekleştiği yerlerde, yüksek öğrenim ve kariyer eğitiminde yeni programların ilerlemesine odaklanır. Eğitim sistemlerinin gerekli eğitimi

sağlayamadığı durumlarda, yerel makamları, sektör temsilcilerini ve şirketleri içeren planlı ve geçici önlemlerin bir karışımı gözlemlenmiştir.

Çevre dostu becerilere olan ihtiyacı karşılamak için mevcut eğitim ve öğretim sistemlerinde iyileştirme ihtiyacı geniş çapta belgelenmiştir. İyileştirme vurgusu, sürekli yetişkin eğitimi veya yüksek öğrenime çok fazla değil, Temel Mesleki Eğitim ve Öğretime yerleştirilme eğilimindedir. Ulusal raporlarda yer alan vaka çalışmaları, bu iyileştirmelerin güvence altına alınmasında kaydedilen ilerlemeye dair güçlü kanıtlar sunmaktadır ve iyi örnekler olarak hizmet edebilir.

4. Yeşil Girişimciliği Öğretmek

Çevre sorunları, iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma, zamanımızın en acil endişelerinden bazılarıdır. Yeşil girişimcilik eğitimi, geleneksel süreç bakış açısıyla değil, oyun temelli bir yaklaşımla, oyun, empati, yaratma ve deneyselliği içeren bir dizi uygulama kullanılarak yapılmalıdır. Yeşil girişimcilik ilkelerini öğrencilere etkili bir şekilde aktarmak, yenilikçi öğretim yöntemlerini ve uygun kaynakları birleştiren düşünceli bir yaklaşım gerektirir. Eğitimciler olarak, sürdürülebilirliği girişimcilik eğitimine entegre etmeyle ilgili benzersiz zorlukları ve fırsatları tanımak çok önemlidir. Bu bölüm, öğrenciler arasında yeşil girişimcilik hakkında kapsamlı bir anlayış geliştirebilecek etkili öğretim yöntemleri ve kaynakları hakkında bilgi sağlar.

Yenilikçi Öğretim Yöntemleri:

- **Proje Tabanlı Öğrenme:** Öğrencileri, sürdürülebilir iş fikirleri geliştirmelerine ve uygulamalarına olanak tanıyan uygulamalı, proje tabanlı öğrenme deneyimlerine dahil edin. Girişimcilik çabalarının çevresel ve sosyal etkileri hakkında eleştirel düşünceleri için onları zorlayan görevler verin.
- **Konuk Konuşmacılar ve Saha Ziyaretleri:** Başarılı yeşil girişimcileri ve sürdürülebilirlik uzmanlarını deneyimlerini öğrencilerle paylaşmaya davet edin. Gerçek dünyadan içgörüler sağlamak için sürdürülebilir işletmelere, çevre dostu tesislere veya çevre kuruluşlarına saha ziyaretleri düzenleyin.

İnteraktif Kaynaklar:

- **Vaka Çalışmaları:** Başarılı yeşil girişimcilik girişimlerini vurgulayan vaka çalışmalarından yararlanın. Bu gerçek dünya örnekleri, zorlukların üstesinden gelme, çevresel etkiyi ölçme ve sürdürülebilir bir iş modeli oluşturma konusunda pratik dersler sunabilir. Çevrimiçi
- **Platformlar:** Yeşil girişimcilik, sürdürülebilirlik uygulamaları ve çevre dostu iş modelleri hakkında kaynak sağlayan çevrimiçi platformlardan yararlanın. Öğrencilerin iş kararlarının çevre üzerindeki sonuçlarını keşfetmelerine olanak tanıyan etkileşimli simülasyonlar veya oyunlar ekleyin.

Sürdürülebilirliğin Entegrasyonu:

- **Müfredat Entegrasyonu:** Sürdürülebilirlik ilkelerini mevcut girişimcilik müfredatına dahil edin. Öğrencilerin yalnızca kârı değil, aynı zamanda iş kararlarının çevresel ve sosyal etkilerini de göz önünde bulundurdıkları üçlü alt çizgi düşüncesinin önemini vurgulayın.

- Disiplinler Arası Bağlantılar: Disiplinler arası bir öğrenme deneyimi oluşturmak için diğer konu alanlarıyla işbirliği yapın. Yeşil girişimciliğin birbirine bağlı doğasını vurgulamak için bilim, ekonomi ve etik arasındaki bağlantıları keşfedin.

Pratik Uygulama:

- Girişimci Kuluçka Merkezleri: Okul ortamında öğrencilerin beyin fırtınası yapabilecekleri, geliştirebilecekleri ve yeşil iş fikirlerini başlatabilecekleri girişimci kuluçka merkezleri kurun. Sürdürülebilir girişimciliğin zorluklarını aşmalarına yardımcı olmak için mentorluk ve kaynaklar sağlayın.
- Toplumsal Katılım Projeleri: Öğrencileri yerel çevre sorunlarını ele alan projeler başlatmaya teşvik edin. Bu uygulamalı deneyim, teorik bilgileri gerçek dünya problemlerine uygulamalarına ve sosyal sorumluluk duygusunu geliştirmelerine olanak tanır.

Değerlendirme Stratejileri:

- Proje Değerlendirmesi: Öğrencileri girişimcilik projelerinin çevresel ve sosyal etkilerine göre değerlendirin. İş modellerinin sürdürülebilirliğini, çözümlerinin etkinliğini ve daha geniş faydaları topluma iletme yeteneklerini göz önünde bulundurun.
- Yansıtma ve Raporlama: Yansıtıcı uygulamaları değerlendirmelere entegre ederek öğrencileri girişimlerinin sürdürülebilirlik yönlerini eleştirel bir şekilde değerlendirmeye teşvik edin. İş planlarında yer alan ekolojik ve sosyal hususları özetleyen raporlar hazırlamalarını isteyin.

Sonuç olarak, yeşil girişimciliği öğretmek, yenilikçi öğretim yöntemlerinin, küratörlüğünde kaynakların ve sürdürülebilirlik ilkelerinin kapsamlı bir entegrasyonunun dinamik bir karışımını gerektirir. Eğitimciler, öğrencilere teoriyi pratik uygulamalarla birleştiren zengin bir öğrenme deneyimi sağlayarak, gelecek nesli çevreye duyarlı ve sosyal açıdan sorumlu girişimciler olmaları için güçlendirebilir.

5. Yeşil İş Modelleri

5.1. Yeşil iş fırsatlarını keşfetmek

Yeşil iş fırsatlarını keşfetme yolculuğuna çıkmak, öğrenciler için dönüştürücü ve etkili bir deneyim olabilir ve onları sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunacak bilgi ve zihniyetle donatabilir. Aşağıdaki öneriler, öğrencilerin hem şimdi hem de daha sonraki yetişkin yaşamlarında yeşil iş fırsatlarını keşfetmeleri için bir rehber olabilir:

Çevreye Duyarlılık:

Bugün Başlayın: Güçlü bir çevre bilinci temeli oluşturarak başlayın. Güncel çevre sorunları, iklim değişikliği ve ortaya çıkan sürdürülebilirlik trendleri hakkında bilgi sahibi olun. Gezegenimizin karşı karşıya olduğu zorlukları anlamak için saygın haber kaynaklarını, belgeselleri ve çevre kuruluşlarını takip edin.

Ders Dışı Katılım:

Çevre Kulüplerine Katılın: Okulunuzda veya topluluğunuzda çevre kulüplerine katılın veya başlatın. Bu platformlar, benzer düşünen bireylerle etkileşim kurma, fikirleri paylaşma ve çevreye duyarlı projeler üzerinde işbirliği yapma fırsatları sunar.

Araştırma ve İnovasyon:

Yeşil Teknolojileri Keşfedin: Yeşil teknolojiler ve yenilikler üzerine araştırmalara dalın. Yenilenebilir enerji, sürdürülebilir tarım, atık azaltma ve çevre dostu malzemelerdeki gelişmeleri merak edin. En son gelişmeleri anlamak, potansiyel iş fırsatlarına gözlerinizi açacaktır.

Bağlantı Kurma (Network):

Yeşil Girişimcilerle Bağlantı Kurun: Sürdürülebilirlik ve yeşil girişimciliğe odaklanan atölye çalışmalarına, seminerlere veya ağ oluşturma etkinliklerine katılın. Alandaki girişimcilerle bağlantı kurun, deneyimlerinden öğrenin ve yolculuğunuza rehberlik etmesi için mentorluk arayın.

Stajlar ve Gönüllü Çalışma:

Sürdürülebilirlik Odaklı Fırsatları Seçin: Sürdürülebilirliğe öncelik veren kuruluşlarda staj veya gönüllülük fırsatları arayın. Bu uygulamalı deneyim, çevresel sorumluluğa kendini adanmış işletmelerin günlük operasyonları hakkında bilgi sağlayacaktır.

Girişimci Zihniyet:

Kârın Ötesinde Düşünün: Kârın ötesine geçen girişimci bir zihniyet geliştirin. Üçlü alt çizgiyi düşünün: insanlar, gezegen ve kâr. Finansal uygulanabilirliği sağlarken çevreye ve topluma olumlu katkıda bulunan iş fikirlerini keşfedin.

Problem Çözme Yaklaşımı:

Yerel Zorlukları Belirleyin: Yerel topluluğunuza özgü çevresel zorlukları tanıyın. İster atık yönetimi, ister enerji verimliliği veya biyolojik çeşitliliğin korunması olsun, yerel sorunları belirlemek etkili ve topluluk odaklı yeşil iş çözümlerine yol açabilir.

İşbirliği ve Ortaklıklar:

Bir Ağ Oluşturun: Sürdürülebilirliğe ilgi duyan meslektaşlarınız, profesörler ve profesyonellerle işbirliğini teşvik edin. İşbirlikçi çabalar, karmaşık çevresel zorlukları ele alan yenilikçi iş modellerinin geliştirilmesine yol açabilir.

Teknoloji Meraklısı Kalın:

Yeşil Teknolojileri Keşfedin: Yeşil teknolojiler ve bunların iş modellerine nasıl entegre edilebileceği hakkında bilgi edinin. Yenilenebilir enerji çözümleri, sürdürülebilir tarım uygulamaları ve çevre dostu ürün yenilikleri gibi teknolojiler heyecan verici fırsatlar sunuyor.

Sürekli Öğrenme:

Haberdar Olun: Yeşil iş ortamı sürekli olarak gelişiyor. Pazar trendleri, politika değişiklikleri ve gelişmekte olan teknolojiler hakkında bilgi sahibi olun. Sürekli öğrenme, sürekli değişen sürdürülebilir girişimcilik dünyasına uyum sağlamanız ve yenilik yapmanız için sizi güçlendirecektir.

Girişimcilik Kursları ve Programları:

İlgili Kurslara Kaydolun: Özellikle sürdürülebilir iş uygulamalarına odaklanan kurs ve programlardan yararlanın. Birçok çevrimiçi platform ve kurum, yeşil girişimcilik konusunda sertifikalar veya dereceler sunar.

Öğrenciler, bu adımları benimseyerek akademik yolculukları boyunca ve ötesinde yeşil iş fırsatlarını keşfetmek için zemin hazırlayabilirler. İster okulda projeler başlatıyor, ister sürdürülebilir ana dalları takip ediyor veya çevreye duyarlı ders dışı etkinliklere katılıyor olsun, öğrenciler daha yeşil, daha sürdürülebilir bir gelecek inşa etmeye aktif olarak katkıda bulunabilirler.

5.2. Başarılı yeşil girişimcilerin vaka çalışmaları

Elon Musk - Tesla, Inc.: Elon Musk, sürdürülebilir ulaşım olan bağlılığıyla tanınan önde gelen bir girişimcidir. Musk tarafından kurulan Tesla, Inc., elektrikli araçlar (EV'ler) ve yenilenebilir enerji çözümlerinde küresel bir lider haline geldi. Tesla'nın elektrikli arabaları, güneş enerjisi ürünleri ve enerji depolama çözümleri, fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltmayı amaçlıyor. Musk'ın vizyonu, ulaşım ve enerji için sürdürülebilir bir gelecek yaratmaya odaklanarak kârın ötesine geçiyor.

Wang Shi - Vanke: China Vanke Co.'nun kurucusu Wang Shi, yeşil bina ve sürdürülebilir kentsel gelişimde öncüdür. Vanke, Çin'in en büyük gayrimenkul geliştiricilerinden biridir. Vanke, çevre dostu mimariye, enerji tasarruflu binalara ve yeşil şehir planlamasına öncelik veriyor. Wang Shi'nin liderliği, sürdürülebilirliğin gayrimenkul geliştirmenin özüne entegrasyonunu vurguluyor.

Denise Coates - Tesla Solar Roof: Tesla Solar Roof'un CEO'su Denise Coates, güneş enerjisi endüstrisinde devrim yaratmada önemli bir rol oynadı. Tesla Solar Roof, konut ve ticari binalar için estetik açıdan hoş güneş enerjisi çözümleri sunar. Coates, geleneksel çatı kaplama malzemeleriyle kusursuz bir şekilde uyum sağlayan güneş enerjili çatı kiremitlerinin geliştirilmesine öncülük etti. Bu yenilik, yenilenebilir enerjiyi daha erişilebilir ve görsel olarak çekici hale getirerek yaygın olarak benimsenmesini teşvik ediyor.

Dale Vince - Ecotricity: Ecotricity'nin kurucusu Dale Vince, kendini yenilenebilir enerjiye adanmış yeşil bir girişimcidir. Ecotricity, Birleşik Krallık'taki müşterilerine temiz elektrik sağlayan yeşil bir enerji şirkettir. Vince'in şirketi rüzgar ve güneş enerjisi üretimine odaklanıyor. Ecotricity, temiz enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmede ve yenilenemeyen seçeneklere olan bağımlılığı azaltmada önemli bir rol oynamıştır.

Tom Szaky - TerraCycle: TerraCycle'in kurucusu Tom Szaky, atık azaltma ve geri dönüşüme odaklanan vizyon sahibi bir girişimcidir. TerraCycle, geri dönüştürülmesi zor malzemeleri yeniden tasarlamaya yönelik yenilikçi yaklaşımıyla tanınır. Szaky'nin şirketi, geleneksel olarak atık olarak kabul edilen malzemelerden yeni ürünler yaratarak ileri dönüşümle uğraşıyor. TerraCycle'in başarısı, döngüsel ekonominin çevresel etkiyi en aza indirme potansiyelini vurgulamaktadır.

Safia Minney - People Tree: People Tree'nin kurucusu Safia Minney, sürdürülebilir moda'nın öncüsüdür. People Tree, moda endüstrisindeki etik uygulamaları vurgulayan adil ticaret ve sürdürülebilir bir moda markasıdır. Minney'nin adil ticaret ilkelerine olan bağlılığı, şeffaflığı, etik kaynak bulmayı teşvik ederek ve zanaatkarları güçlendirerek moda endüstrisini etkiledi. People Tree, sürdürülebilir uygulamaların rekabetçi moda pazarında başarılı olabileceğini gösteriyor.

Bu vaka çalışmaları, başarılı yeşil girişimcilerin farklı yaklaşımlarını sergilemektedir. Elektrikli araçlardan sürdürülebilir moda ve yenilenebilir enerjiye kadar bu girişimciler, çevreye duyarlı işletmelerin hem kârlılığa hem de olumlu toplumsal etkiye yol açabileceğini kanıtladılar.

Proje Ortaklarımız

6. Uygulamalı Yeşil Girişimcilik Faaliyetleri

6.1. Öğrenciler için pratik alıştırmalar ve projeler

Aşağıdaki ayrıntılı talimatlar, her alıştırma için adım adım bir kılavuz sağlayarak, öğrencilerin pratik beceriler ve bilgiler geliştirirken yeşil girişimcilik kavramlarıyla aktif olarak ilgilenmelerini sağlar.

Yeşil İş Planı Geliştirme:

Öğrencileri, yeşil iş planları geliştirmelerini sağlayarak sürükleyici bir öğrenme deneyimine dahil edin. Sürdürülebilirlik, etik kaynak kullanımı ve topluluk etkisi ilkelerini vurgulayan başarılı yeşil işletmeler hakkında bir sınıf tartışmasıyla başlayın. Küçük gruplar oluşturun ve her gruba benzersiz bir çevre dostu ürün veya hizmeti araştırma ve tasarlama görevini verin. Öğrenciler, karlılık ve sürdürülebilirlik arasında bir denge sağlayarak finansal projeksiyonları entegre etmelidir. Çevre dostu pazardaki potansiyel zorlukları ve fırsatları değerlendirmeleri için onları teşvik edin. Son görev, grupların yeşil iş planlarını sergiledikleri, çevresel avantajları ve potansiyel topluluk etkisini vurguladıkları bir sunumu içerir.

Eko-İnovasyon Çalıştayı:

Eko-İnovasyon Atölyesi ile öğrencilerde yaratıcılığı ve problem çözme becerilerini geliştirin. Çeşitli çevresel zorlukları tanıtarak başlayın ve öğrencilere odak noktaları için belirli bir konu seçmeleri için rehberlik edin. Yaratıcı çözümler üretmek, yeniliği ve ezber bozan düşünmeyi vurgulamak için beyin fırtınası oturumları düzenleyin. Öğrenciler daha sonra çevre dostu ürün veya hizmetlerinin fiziksel veya dijital prototiplerini oluşturarak prototipleme aşamasına geçerler. Sonuç, her öğrencinin veya grubun yenilikçi çözümlerinin ekolojik faydalarını ve potansiyel etkilerini açıkladığı bir sunumdur.

Sürdürülebilirlik Denetimi:

Sürdürülebilirlik Denetimi ile öğrencilere sürdürülebilirlik ilkelerini yerel bir işletme bağlamına uygulama konusunda uygulamalı bir deneyim sağlayın. Öğrencilerin denetime katılmaya istekli yerel bir işletme seçmelerine yardımcı olarak başlayın. Öğrenciler, işletmenin enerji tüketimini, atık yönetimi uygulamalarını ve tedarik zinciri sürdürülebilirliğini inceleyerek kapsamlı bir analiz yaparlar. Bulgularına dayanarak, öğrenciler işletme sahiplerine çevresel uygulamalarını iyileştirmeleri için eyleme geçirilebilir öneriler sunarlar. Son görev, öğrencilerin sürdürülebilirlik denetim sonuçlarını ve önerilerini işletme sahiplerine ilettikleri ve işbirliğini teşvik ettikleri bir sunumu içerir.

Yeşil Pazarlama Kampanyası:

Yeşil Pazarlama Kampanyası aracılığıyla öğrencilerin yeşil pazarlama ilkeleri hakkındaki anlayışlarını geliştirin. Başarılı yeşil pazarlama kampanyaları hakkında, bunların tüketici davranışı ve çevresel mesajlaşma üzerindeki etkilerini vurgulayan bir sınıf tartışmasıyla başlayın. Küçük gruplar oluşturun ve her gruba sürdürülebilirlik, etik kaynak kullanımı ve çevresel faydaları vurgulayan kapsamlı bir pazarlama stratejisi geliştirme görevini verin. Öğrenciler daha sonra yeşil değerlerle uyumlu görseller, mesajlaşma ve sosyal medya gönderileri dahil olmak üzere ilgi çekici içerikler oluşturur. Kampanya, öğrencilerin içeriklerini sosyal medya, posterler veya etkinlikler gibi çeşitli kanallar aracılığıyla yaymasıyla yürütülür. Nihai değerlendirme, tüketici tepkisini ve potansiyel çevresel etkiyi analiz ederek kampanyalarının etkinliğini değerlendirmeyi içerir.

İleri Dönüşüm Yarışması:

İleri Dönüşüm Yarışması ile öğrencilerde yaratıcılığı ve becerikliliği teşvik edin. Öğrencileri geleneksel öğelerin ötesinde düşünmeye zorlayan çok çeşitli geri dönüştürülebilir malzemeler sağlayarak başlayın. Tasarım aşamasında öğrenciler, eldeki malzemeleri göz önünde bulundurarak ileri dönüşüm projeleri için fikirler çizerler. Öğrencilerin, atılan öğeleri yeniden tasarlamaya ve yaratıcı bir şekilde dönüştürmeye vurgu yaparak prototipler veya tamamen işlevsel ileri dönüştürülmüş ürünler oluşturdukları oluşturma aşamasına geçin. Son görev, öğrencilerin ileri dönüştürülmüş eserlerini okula veya yerel topluluğa sergiledikleri ve her projenin çevresel önemini açıkladıkları bir sunumu içerir. İleri dönüştürülmüş ürünleri sergilemek ve atık azaltma konusunda farkındalık yaratmak için bir sergiye ev sahipliği yapmayı veya okul içinde özel bir sergi oluşturmayı düşünün.

Eko-İnovasyon Yarışması:

Öğrencileri, Eko-İnovasyon Yarışması ile acil çevre sorunlarına yenilikçi çözümler geliştirmeye zorlayın. Plastik atıkların azaltılması, su tasarrufu veya yenilenebilir enerjinin teşvik edilmesi gibi sürdürülebilirlikle ilgili belirli sorunları belirleyin. Küçük takımlar halinde, öğrenciler çevre dostu yenilikleri için beyin fırtınası yapar, tasarlar ve prototip oluştururlar. Hammadde tedariklerinden bertarafa kadar ürünün yaşam döngüsünü göz önünde bulundurmanın önemini vurgulayın. Öğrenciler, çevresel faydaları ve potansiyel zorlukları detaylandırarak prototiplerini sunarlar. Bu alıştırma yaratıcılığı, problem çözme becerilerini ve sürdürülebilir iş uygulamalarında inovasyonun rolünün anlaşılmasını besler.

Sürdürülebilir Ürün Sunumu:

Öğrencilere bir Sürdürülebilir Ürün Sunumu projesi atayarak çevre bilincine sahip girişimciler rolüne sokun. Her öğrenci veya grup bir ürün seçer ve daha çevre dostu olacak şekilde yeniden tasarlar. Bu,

geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanılmasını, enerji tüketiminin azaltılmasını veya sürdürülebilir ambalajların dahil edilmesini içerebilir. Öğrenciler, çevresel faydaları, pazar talebini ve potansiyel zorlukları içeren kapsamlı bir satış konuşması oluşturur. Deneyimi geliştirmek için, öğrencilerin sunumlarını geri bildirim sağlayan ve her bir ürünün uygulanabilirliğini değerlendiren öğretmenlere, yerel işletme sahiplerine veya çevre uzmanlarından oluşan bir panele sundukları bir "Sürdürülebilir Köpekbalığı Tankı" düzenleyin. Bu alıştırma yaratıcılık, girişimcilik ve sürdürülebilir iş uygulamalarına odaklanmayı birleştirir.

Toplumsal Yeşil Girişim Projesi:

Topluluk Yeşil Girişimi Projesi ile öğrencileri yerel toplulukları üzerinde somut bir etki yaratmaya teşvik edin. Okul veya mahalle içinde atık yönetimi veya yeşil alanlar gibi çevresel bir sorunu belirleyerek başlayın. Öğrenciler, belirlenen sorunu ele alan bir proje geliştirmek ve uygulamak için işbirliği içinde çalışırlar. Bu, bir topluluk temizliği düzenlemeyi, bir geri dönüşüm programı oluşturmayı veya yeşil bir alan yaratmayı içerebilir. Proje boyunca öğrenciler ilerlemelerini, karşılaştıkları zorlukları ve toplum üzerindeki genel etkilerini belgelerler. Son değerlendirme, projenin sonuçlarını, öğrenilen dersleri ve topluluk için gelecekteki sürdürülebilirlik hedeflerini özetleyen bir sunum içerir.

Yeşil İş Röportaj Serisi:

Yeşil İşletme Röportaj Serisi aracılığıyla öğrenciler ve başarılı yeşil girişimciler arasındaki bağlantıları güçlendirin. Öğrencilere, sürdürülebilirliğe önemli katkılarda bulunan yerel veya küresel yeşil girişimcileri araştırma ve belirleme görevi verin. Bu girişimcileri, öğrencilerin yolculukları, karşılaştıkları zorluklar ve işletmelerinin çevre ve toplum üzerindeki etkisi hakkında bilgi alabilecekleri bir dizi röportaja katılmaya davet edin. Bu alıştırma sadece değerli bilgiler sağlamakla kalmaz, aynı zamanda öğrencilerin gerçek dünyadaki uygulayıcılarla bağlantı kurmasını sağlar. Öğrenciler, röportajları makaleler, podcast'ler veya video sunumları aracılığıyla belgeleyebilir ve akranlarına yeşil girişimcilik alanında kariyer düşünmeleri için ilham veren bir kaynak oluşturabilir.

6.2. Saha ziyaretleri veya yeşil işletmelere sanal turlar

Kapsamlı saha ziyaretlerine ve yeşil işletmelere yönelik sanal turlara başlamak, öğrencilerin çevresel sürdürülebilirlik ve yeşil girişimcilik anlayışlarını zenginleştirmenin çok önemli bir yönüdür. Bu deneyimler sadece teorik kavramları hayata geçirmekle kalmaz, aynı zamanda çevre dostu uygulamaların pratik uygulamalarına ilişkin somut bilgiler sağlar. Öğrenciler, yeşil girişimlerin çeşitli yönlerini keşfederek, işletmelerin daha sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir geleceğe nasıl katkıda bulunabilecekleri konusunda kapsamlı bir bakış açısı kazanırlar. Aşağıdaki öneriler, her biri öğrencilere

yeşil iş uygulamalarının gerçek dünyadaki örneklerine değerli bir bakış açısı sunmak için tasarlanmış bir dizi saha ziyareti ve sanal tur fırsatını kapsamaktadır.

Yerel Bir Geri Dönüşüm Tesisine Ziyaret:

Öğrencilerin çeşitli malzemeleri ayırma ve geri dönüştürme sürecine ilk elden tanık olabilecekleri yerel bir geri dönüşüm tesisine bir saha ziyareti düzenleyin. Bu tur, atık yönetimi, döngüsel ekonomi ilkeleri ve çevresel etkiyi azaltmada geri dönüşümün önemi hakkında bilgi sağlar.

Sürdürülebilir Bir Çiftlikte Sanal Tur:

Çevre dostu tarım uygulamalarını keşfetmek için sürdürülebilir bir çiftlikte sanal bir tur düzenleyin. Öğrenciler organik tarım, ürün rotasyonu ve tarımda yenilenebilir enerji kullanımı hakkında bilgi edinebilirler. Çiftçilerle yapılan tartışmalar, sürdürülebilir tarımın zorluklarını ve faydalarını vurgulayabilir.

Yeşil Enerji Santrali Ziyareti:

Güneş veya rüzgar çiftliği gibi yenilenebilir bir enerji tesisine bir ziyaret planlayın. Öğrenciler temiz enerji üretiminin mekaniğini anlayabilir, yenilenebilir kaynakların arkasındaki teknolojiyi keşfedebilir ve çevresel kaygıları ele almada sürdürülebilir enerjinin potansiyeli hakkında bilgi edinebilir.

Yerel Yeşil İşletmeler Vitrini:

Okulda bir vitrin etkinliği için yerel yeşil işletmelerle işbirliği yapın. Temsilcileri stant kurmaya, çevre dostu ürün veya hizmetlerini paylaşmaya ve öğrencilerle etkileşim kurmaya davet edin. Bu etkileşimli etkinlik, öğrencilere çeşitli sürdürülebilir iş modellerine maruz kalmalarını sağlar.

Atıksu Arıtma Tesis Turu:

Öğrencileri su tasarrufu ve arıtma süreçleri konusunda eğitmek için bir atık su arıtma tesisine ziyaret düzenleyin. Atık suyun nasıl arıtıldığını ve geri dönüştürüldüğünü anlamak, su sürdürülebilirliği ve çevre yönetimi konusundaki farkındalıklarına katkıda bulunur.

Çevre Dostu Mimarinin Sanal Turu:

Yeşil binalar veya sürdürülebilir mimari projelerden oluşan sanal bir turu keşfedin. Öğrenciler, tasarım seçimlerinin, malzemelerin ve yapım yöntemlerinin mimari uygulamalarda enerji verimliliğine ve çevresel etkinin azaltılmasına nasıl katkıda bulunduğuna tanık olabilirler.

Doğa Koruma Alanı Keşfi:

Biyolojik çeşitliliğin ve ekosistemin korunmasının önemini vurgulamak için yerel bir doğa koruma alanına veya parka bir ziyaret planlayın. Rehberli bir tur, öğrencilerin doğanın birbirine bağlılığını ve ekolojik dengeyi korumada korumanın rolünü takdir etmelerine yardımcı olabilir.

Yeşil Teknoloji Vitrini:

Bir vitrin etkinliği için yeşil teknolojiler konusunda uzmanlaşmış şirketlerle ortak olun. Bu, enerji tasarruflu cihazların, elektrikli araçların ve daha sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunan diğer yeniliklerin tanıtımlarını içerebilir.

Yerel Çiftçi Pazarı Ziyareti:

Sürdürülebilir tarım uygulayan üreticilerle bağlantı kurmak için öğrencileri yerel bir çiftçi pazarına götürün. Çiftçilerle sohbet edin, organik tarım yöntemleri hakkında bilgi edinin ve yerel, sürdürülebilir gıda kaynaklarını desteklemenin faydalarını keşfedin.

Çevre Bilincine Sahip Üretim Tesisi Turu:

Sürdürülebilir üretim uygulamalarına kendini adanmış bir üretim tesisi turu düzenleyin. Öğrenciler, işletmelerin çevre dostu önlemleri üretim süreçlerine nasıl entegre ettiklerini, atıkları nasıl azalttıklarını ve çevresel etkiyi nasıl en aza indirdiklerini gözlemleyebilirler.

Sosyal girişimcilik

1. Genel bakış

Öğretmenlerin eğitim programı içindeki "Sosyal Girişimcilik" modülü, sosyal girişimcilik alanının kapsamlı bir keşfini sunarak, eğitimcilere temel ilkeleri ve acil toplumsal zorlukların ele alınmasında hayati rolü hakkında derin bir anlayış sağlar. Bu modül, öğretmenleri sosyal girişimciliği etkili bir şekilde öğretmek için gereken bilgi ve araçlarla donatmayı ve öğrencilere sosyal değişimin ajanları olmaları için ilham vermeyi amaçlamaktadır. Sosyal girişimciliğe bir girişle başlar, tanımını ve temel ilkelerini açıklarken, toplumsal sorunları ele almadaki derin rolünü vurgular. Burada eğitimciler, etik iş uygulamalarını ve sosyal inovasyonu öğretilerine dahil etmenin önemini kavrayacaklar.

Modülün ana odak noktası, öğretmenlerin öğrencilere dünyada ölçülebilir bir fark yaratma konusunda rehberlik etmelerine olanak tanıyan sosyal etki ölçümü ilkelerini anlamakta yatmaktadır. Eğitim modülü, öğrencileri sosyal girişimcilik eğitimine dahil etmek için etkili yaklaşımları vurgulayarak pedagojik stratejileri araştırır. Ek olarak, etik ve sosyal sorumluluğun müfredata entegrasyonunu araştırır. Eğitimin bir parçası olarak, öğretmenler gerçek dünyadan örneklerden ilham alarak başarılı sosyal girişimcilik girişimlerini inceleyecekler. Ayrıca modül, eğitimcileri öğrencileri acil sosyal sorunları belirleme ve yenilikçi çözümler geliştirme konusunda motive etmeye teşvik eder. Öğretmenler, uygulamalı projeleri ve toplum kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları (STK'lar) ile işbirliğini vurgulayarak, öğrencilerin olumlu bir sosyal etki yaratmada aktif olarak yer almalarını sağlayacaktır.

Öğrenme Çıktıları

- ✓ Sosyal girişimciliğin temel ilkelerini tanımlar ve açıklar.
- ✓ Toplumsal zorlukların ele alınmasında sosyal girişimciliğin kritik rolünü kabul eder.
- ✓ Sosyal etki ölçümü ve etik iş uygulamaları kavramlarını kavrar.
- ✓ Sosyal girişimcilik bağlamında sosyal inovasyon ve problem çözmenin önemini anlar.
- ✓ Sosyal girişimciliği öğretmek için etkili pedagojik yaklaşımlar uygular.
- ✓ Etik ve sosyal sorumluluğu müfredata yerleştirir.
- ✓ Öğretim uygulamalarına ilham vermek için başarılı sosyal girişimcilik girişimlerini keşfeder.
- ✓ Öğrencileri acil sosyal sorunları belirlemeye ve yenilikçi çözümler önermeye teşvik edin.
- ✓ Öğrencileri olumlu sosyal değişim yaratmaları için güçlendiren uygulamalı projeler oluşturun ve yönetin.
- ✓ Sosyal girişimcilik projelerinin etkisini artırmak için toplum kuruluşları ve STK'larla işbirliğini teşvik etmek.

2. Sosyal Girişimciliğe Giriş

Küreselleşme sürecinde artan sosyal boşluklar siyaset, ekonomi, toplum ve kültürde önemli değişikliklere neden oldu. Bu, işçilerin yaşam kalitesini artırmak için daha iyi gelir dağılımını amaçlayan bir işbirliği felsefesini ve ilk kooperatif biçimlerini doğurdu. Üyelerin yaşam kalitesini artırmak için adalet ve eşitlik ilkelerine dayalı farklı modeller geliştirilmektedir. Bu modeller Sosyal Ekonomi, Dayanışma Ekonomisi, Sosyal ve Dayanışma Ekonomisi (SDE), Popüler Ekonomi, İyi Yaşam Ekonomisi veya Üçüncü Sektör Ekonomisi olarak bilinir(González, 2019). Farklı teorik pozisyonları ve sosyal bağlamları takip ederler ve özel veya kamu kurumlarının egemen olmadığı bir çerçevedir (Haugh, 2005).

2.1. Sosyal Ekonomi

Sosyal ekonomi, ekonomik kriz sırasında diğer sektörlerden daha iyi bir performans gösterdi. Sosyal değişimde çok önemli bir rol oynar, çünkü insanları, ihtiyaçlarını, becerilerini ve istihdam fırsatlarını ekonomik sistemin merkezine yerleştiren geleneksel ekonomik modelden farklıdır, aynı zamanda sosyal refaha odaklanır ve bireylerin yaşam standardını ve ilerlemesini iyileştirir(González, 2019).

Sosyal Ekonomi ve Dayanışma Ekonomisi ile ilgili çok sayıda tanım bulunmaktadır. En baskın tanım, "Sosyal Ekonomi" teriminin dernekler, kooperatifler, karşılıklı kuruluşlar, vakıflar ve daha yakın zamanda sosyal girişimler gibi bir dizi varlığı kapsadığı OECD (2018) tarafından verilen tanımdır. Bu kuruluşlar, dayanışma ilkelerine bağlılıkları, insanı sermayeye göre önceliklendirmeleri ve demokratik ve katılımcı yönetişime bağlı kalmaları ile karakterize edilir. Sosyal ekonomi örgütleri iki temel şekilde öne çıkar: birincisi, toplumsal ihtiyaçları ele almak ve aktif olarak sosyal hedefleri takip etmek etrafında dönen temel amaçlarında; ikincisi, genellikle topluluk veya yerel düzeyde, işbirliğine dayanan farklı iş modellerinin benimsenmesiyle karakterize edilen operasyonel yaklaşımlarında(OECD, 2022).

Dayanışma Ekonomisi kavramı, dayanışma ve sosyal kapsayıcılık ilkelerini benimseyerek ekonomilerin ve toplumların dönüşümünü teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu terimin yorumlanması, uygulandığı bölgesel bağlama bağlı olarak değişir. Örneğin, Güney Amerika'da, ağırlıklı olarak hem kırsal hem de kentsel ortamlarda kayıt dışı ekonomiyi ve kendi kendini yöneten ekonomik çabaları ifade eder. Kanada'da, özellikle toplumun en imtiyazsız üyeleri için sosyal koşulları iyileştiren ekonomik fırsatlar yaratmayı amaçlayan yerel taban çabalarını kapsayan topluluk ekonomik kalkınması ile yakından bağlantılıdır. Avrupa'da, bu kavram aynı zamanda, öncelikle yaşlı veya çocuk bakım hizmetleri gibi

toplum temelli hizmetler içinde, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, dayanışma girişimlerini de kapsamaktadır(OECD, 2022).

Zaman zaman, "dayanışma" ifadesi "sosyal ekonomi" terimiyle birleştirilerek dernekler, kooperatifler, karşılıklı kuruluşlar, vakıflar ve sosyal girişimlerin tüm yelpazesini kapsayan geniş bir yaklaşım yelpazesini kapsar. Bu aynı zamanda toplum temelli, tabandan gelen ve hatta ekonomik kalkınmanın yeni yollarını keşfetmeye adanmış doğaçlama girişimlere de uzanır(OECD, 2022). Örneğin, Labrador Machín ve ark. (2017), Sosyal ve Dayanışma Ekonomisinin, kar amacı gütmeyen amaçlarla ürün ve hizmetleri destekleyici bir şekilde yaratmayı, paylaşmayı ve kullanmayı taahhüt eden işletmeler ve işbirlikçi kuruluşlar arasındaki işbirliğini teşvik ettiğini savunuyor.

Sosyal ve dayanışma ekonomisi, ortak ilkeler ve operasyonel yöntemlerle karakterize edilen dört farklı organizasyon kategorisini kapsar. Bu kategoriler arasında dernekler, kooperatifler, vakıflar ve karşılıklı topluluklar yer alır. Daha yakın zamanlarda, sosyal girişim kavramı, daha geniş halk veya belirli savunmasız gruplar için olumlu sonuçlar yaratmayı amaçlayan girişimci ve pazar odaklı girişimleri kabul etmek için bu kategorilere dahil edilmiştir(OECD, 2022). Bu dört organizasyon türünün arkasındaki mantık aşağıdaki gibidir:

- Bir dernek veya gönüllü kuruluş, topluluklarının iyileştirilmesi için harekete geçmek üzere isteyerek bir araya gelen bağımsız, kendi kendini yöneten bir grup bireyi temsil eder. Öncelikli odak noktaları maddi kazanç değildir(OECD, 2003).
- Kooperatif, ortak ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını ve özelemlerini ortaklaşa sahip olunan ve demokratik olarak yönetilen bir işletme aracılığıyla yerine getirmek için gönüllü olarak bir araya gelen bireylerin ve/veya tüzel kişilerin bağımsız bir topluluğudur(International Cooperative Alliance, 1995).
- Vakıflar, esas olarak, getirileri belirli coğrafi toplulukların veya kar amacı gütmeyen sektör faaliyetlerinin uzun vadeli yararı için kullanılan, bağışlanan fonların kalıcı koleksiyonları olarak yapılandırılmış hayırsever kurumlardır. Vakıflar, hibe veren kuruluşlar ve sosyal, sağlık ve kültürel hizmet sağlayıcıları olarak işlev görür(Noya & Clarence, 2007).
- Karşılıklı bir toplum, kendilerini ortak çıkarlarına hizmet etmeye adanmış, üyeleri tarafından sahip olunan ve yönetilen bir varlıktır. Karşılıklı toplumlar, kendi kendine yardım grupları, dost toplumlar ve kooperatifler olarak tezahür edebilir. Bu kuruluşlar, hissedar katılımını dışlar ve bunun yerine, hepsinin fayda sağladığı ortak bir hizmet sunmayı amaçlayan üyeleri birleştirir(Noya & Clarence, 2007).

- Bir sosyal girişim, daha geniş bir topluluğun veya belirli savunmasız grupların yararına faaliyet gösteren özel bir şirkettir. Birincil amaç, kişisel kazanç için karı maksimize etmek değil, sosyal ve toplumsal hedeflerini sürdürmek için onları yeniden yatırmaktır. Sosyal dışlanma ve işsizlik gibi toplumsal sorunlara yeni çözümler sağlayabilir(OECD, 1999). Çalışma şekli, takip ettiği sosyal hedefler ve iş uygulamaları açısından diğer kar amacı gütmeyen kuruluşların çoğundan farklıdır (Haugh, 2005).

2.2. Sosyal Girişimcilik

Sosyal ve Dayanışma Ekonomisi ile ilgili kavramları açıklığa kavuşturduktan sonra, modülün geri kalanı Sosyal Girişimcilik ve Sosyal Topluluklar üzerine odaklanacaktır. Sosyal girişimcilik, toplumsal dönüşümü başlatmak için zorlayıcı bir çağrışı ifade eder. Bu alanı ve kendini işine adanmış uygulayıcılarını ayıran şey, kalıcı ve geniş kapsamlı toplumsal faydalar sunan vaadidir. Olumlu bir etki yaratma ve kalıcı değişimi kolaylaştırma konusundaki bu taahhüt, sosyal girişimciliği diğer alanlardan ayırıyor. Kritik sosyal sorunları ele alırken toplum için önemli, dönüşümsel değer yaratmaya sarsılmaz bir odaklanma ile karakterizedir. Sosyal girişimciler, anlamlı ve sürdürülebilir bir değişim yaratma, karmaşık sorunlara yaklaşım şeklimizi yeniden tanımlama ve dünya üzerinde derin ve kalıcı bir iz bırakma arzusuyla hareket eder. Bu nedenle, sosyal girişimcilik, sosyal sorunları ele almak ve toplum içinde olumlu değişimi teşvik etmek için farklı bir yaklaşımı temsil eder.

Uzmanlar ve politika yapıcılar tarafından sosyal girişimlerin yapısını tanımlamak için kullanılan birçok terim ve tanım vardır. Bunlar, "kamu yararına faaliyet gösteren özel bir şirket" gibi birkaç yaygın anahtar kelime içerir" (OECD, 1999:10), "kar-amaçlı sosyal şirketler" (Dees and Anderson 2003) and "sosyal amaçlı şirketler" (Wallace, 1999). Bununla birlikte, sosyal girişimler farklı yasal biçimler kullanır ve ülkeler arasında farklı yasal yapılara, mali sorumluluklara ve yükümlülüklerle uyar (Haugh, 2005).

Yine de literatür, inovasyonu ve ekonomik ilerlemeyi teşvik ederek sosyal zorlukların ele alınmasında sosyal girişimciliğin rolü konusunda hemfikirdir. Daha spesifik olarak, Abirami ve ark. (2023), iş fikirlerini önemli bir sosyal amaçla birleştirerek hem ekonomiye hem de topluma avantajlar sağlayan yeni cevaplar yaratır. Sosyal girişimciler, çeşitli ekonomik sektörlerde inovasyon üretmek için farklı yaklaşımlar uygularlar. Bunlar, paydaşlarla işbirliği yapmayı, teknolojiyi ve dijital platformları kullanmayı, bilgi paylaşımını teşvik etmeyi, beceri geliştirmeyi ve sosyal etki yatırımına katılmayı içerir. Ayrıca, sosyal girişimcilik, yeni işletmeler kurarak ve mevcut işletmeleri büyütürken istihdam yarattığı için ekonomik büyümeyi önemli ölçüde etkiler. Sosyal girişimcilik, yoksulluk ve eşitsizlik gibi sorunlarla mücadele ederek yerel alanlarda ve bölgelerde daha geniş sosyo-ekonomik ilerlemeyi teşvik eder. Ayrıca, iş modellerinde sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğe öncelik vererek sürdürülebilir ve kapsayıcı

inovasyon yöntemlerini teşvik eder ve bu da önemli sosyal ve çevresel sorunların üstesinden gelmek için yaratıcı çözümlerin geliştirilmesiyle sonuçlanır.

Sosyal girişimcilik, sosyal ve ekonomik hedefleri harmanlayarak gelir getiren ve toplumu geliştiren sürdürülebilir iş modelleri yaratır. Kâr odaklı şirketleri sosyal amaçlara bağlama konusundaki benzersiz gücüyle sosyal girişimcilik, bireyleri daha iyi bir dünya inşa etmeleri için güçlendirir. Bu hibrit yaklaşımla olumlu bir fark yaratmak isteyenler de dahil olmak üzere çok çeşitli girişimcileri kendine çekiyor. Bu nedenle, sosyal girişimcilik, marjinalleştirilmiş ve imtiyazsız toplulukların gereksinimlerini karşılayarak, yoksulluk, sağlık, eğitim ve gerekli hizmetlere erişim gibi konuları aydınlatarak kapsayıcı ekonomik büyümeyi teşvik etmede hayati bir rol oynamaktadır. Sosyal girişimciler yaratıcı çözümler getirerek bu topluluklara ivme kazandırır ve onları donatır, eşitsizlikleri azaltır ve ekonomik katılım ve ilerlemenin önünü açar.

3. Sosyal Girişimcilikte Temel Kavramlar

Sosyal girişimcilik dünyasının derinliklerine indikçe, bu çığır açan alanın uygulamalarını destekleyen temel kavramlarla karşılaşırız. Bu bölümde, etik iş uygulamalarının, sosyal etki ölçümünün ve sosyal inovasyon ve problem çözme sanatının üç kritik boyutunu keşfediyoruz. Burada, bu boyutları inceleyeceğiz ve sosyal girişimciliğin dönüştürücü gücünü yönlendirmek için aralarındaki etkileşimi keşfedeceğiz. Bu üç sütun, sosyal girişimcilik ortamının bel kemiğini oluşturur: etik davranışı geliştirmek, sosyal girişimlerin etkinliğini değerlendirmek ve toplumsal zorlukları ele almak için yenilikçi çözümleri teşvik etmek.

3.1. Etik İş Uygulamaları

Eleştirel bir bakış açısıyla devam edersek, sosyal girişimcilik çalışmasındaki gelişmelere etik açıdan derinlemesine bir analiz eşlik etmemiştir (Cornelius, vd., 2008). Sosyal odaklı olmanın, niyetlerin muhtemelen ahlaki olarak doğru olduğunu ima ettiği bir kavram vardır; ahlaki olarak garantili ve geçerli ilkelerle desteklenirler (Chell, et al., 2016).

"Etik" kelimesi, "gelenek" veya "duygu" anlamına gelen Yunanca "ethos" teriminden gelir " (Toffler, 1986). Etiğin tam olarak ne olduğunu tanımlamak zor olsa da, ahlaki olarak neyin doğru olduğunu belirleyen ve bireyin davranışlarını, seçimlerini ve eylemlerini etkileyebilecek ilkeler olduğu söylenir (Bartlett & Preston, 2000). Etik, "neyin doğru olduğunu" ve "neyin yanlış olduğunu" belirlemeye odaklanır " (Morris, et al., 2002). Kurallara uymanın minimum gereksinimini aşar ve bunun yerine bunların arkasındaki mantığı anlar.

Etik konular, kuruluşlar ve işletmeler de dahil olmak üzere çeşitli alanlarda sıklıkla tartışılmaktadır (Cremer & Vandekerckhove, 2017). İş ortamında etik önemli bir rol oynar (Ferrell & Fraedrich, 2015), etik standartların herhangi bir şekilde ihlali, kuruluşun ve işinin itibarına zarar verebilir. Etik olmayan eylemlerin şirketlerin iflasına yol açtığı durumlar vardır. Bu nedenle, birçok iş liderinin, kuruluş içinde iyi davranışların varlığını göstermek için reklamlarına ve ajandalarına etik davranış kurallarını dahil etmesi artık yaygın bir uygulamadır (Bull et al., 2008).

Diğer girişimciler gibi, sosyal girişimciler de karlarını artırmak için iş taktikleri ve yaratıcı çözümler kullanırlar, ancak kişisel olarak zenginleşmek yerine organizasyonun sosyal misyonunu ilerletmeyi amaçlarlar. Sosyal girişimciler, girişimciliğin itici gücü ve amacı ile geleneksel akranlarından ayrılırlar. Bu nedenle, sosyal girişimciler genellikle sağlam etik, öz motivasyon, tutku ve yaratıcı iş konseptleriyle tanınan sosyal sorunları ele alma taahhüdüne sahip takdire şayan bireyler olarak görülür (Bacq & Janssen, 2011; Drayton, 2002). Ayrıca literatürde bencilce sosyal girişimin zaferinin peşinden gitmeyi

seçen biri olarak da anılırlar (Zahra ve diğerleri, 2009). Bununla birlikte, sosyal girişimcilerin faaliyet gösterdikleri zorlu ve dalgalı ekonomik koşullar nedeniyle etik ilkelerini engelleyebilecek zor seçimlerle karşı karşıya kalabilecekleri düşünülmektedir (Zahra et al., 2009).

İş etiğinin mikro, orta ve makro olmak üzere üç seviyesi vardır. Örgüt içindeki bireylerin bakış açısı mikro düzeyde incelenir. Organizasyonun kendisi, yapısı ve kültürü de dahil olmak üzere, mezo seviyenin odak noktasıdır. Makro düzeyde kurumlara, piyasaya, hükümete, ulusal kültüre ve geleneklere hitap eder (Spence, 1999). Svensson & Wood'a (2008) göre bir organizasyondaki iş etiği üç faktöre bağlıdır: toplumun beklentileri, organizasyonun değerine ilişkin algısı ve organizasyonun performansını değerlendirmesi. Toplum, normlara ve yasalara saygının yanı sıra, kuruluşun ticari faaliyetleri sırasında sosyal gelişime katkısını da bekler. Bir kuruluş, farklı paydaşlarla birlikte çalışarak topluluğa dahil olur. Bu, toplumun kuruluşun rolünü ve paydaşlarıyla olan ilişkisini anlamasına yardımcı olur. Değerlendirmenin amacı, kuruluşun faaliyet gösterdiği toplumdan ne ölçüde sorumlu olduğunu belirlemektir.

Yukarıdakilere ek olarak, sosyal girişimciler, diğer tüm iş adamları gibi, etik zorluklarla karşı karşıyadır. Özellikle bir sosyal girişim biçimi için, sosyal girişimciler altı temel alanda etik ikilemler yaşayabilirler: yasal yapının tanımlanması, insan kaynaklarının yönetilmesi, finansal sürdürülebilirliğin sağlanması, şeffaflık ve hesap verebilirlik, ortaklıkların yönetilmesi ve misyon saptırması (Paswan, 2018). Sosyal girişimcilik alanındaki bu etik düşüncelerin karmaşıklığı, girişimlerinin karmaşık doğasını yansıtarak derin bir iç gözlem ve ilkeli karar verme çağrısında bulunur. Dahası, sosyal girişimciliğin ahlaki temeli, organizasyonun kendisinin ötesine uzanır, toplumsal beklentilere ve algılara kadar uzanır. Toplum, bu değişim yaratıcılarına yalnızca yenilikçi çözümler üretmek için değil, aynı zamanda giderek daha bilinçli bir küresel topluluğun özlemlerini ve değerlerini yansıtan etik standartları somutlaştırmak için de bakıyor. Bu nedenle, sosyal girişimcilik alanı gelişmeye devam ettikçe, bu alandaki etik iş uygulamalarının önemi ve karmaşıklığının, daha fazla düşünme ve ilkeli bir yaklaşım gerektiren çok önemli bir kavşağa ulaştığı açıktır.

3.2. Sosyal Etki

Bu zorlukların üstesinden gelmenin bir yolu, sosyal girişimciliğin özellikle önemli bir yönü olan sosyal etkiyi ölçmektir. Sosyal etki ölçümü, kâr amacı güden veya gütmeyen kuruluşların faaliyetlerinin sosyal değerini ve etkisini değerlendirir. Herhangi bir işletme sosyal değer yaratabilirken, sosyal girişimler sosyal zorlukları ele almak ve sosyal etki yaratmak için özel olarak tasarlanmıştır. Akademik araştırmalar ve mevcut yasa ve politikalar değerlendirildiğinde sosyal girişimlerin önemli özellikleri ortaya çıkmaktadır. Toplum üzerinde olumlu bir etki yaratmak, bir kuruluşun sosyal girişim olarak

kabul görmesi için gerekli gerekliliklerden sadece biri ve belki de en önemlisidir(Hadad & Găucă, 2014). Dahası, sosyal etkiyi ölçmek, sosyal girişimlere pratik hedefler belirlemede, performansı izlemede ve geliştirmede ve kararları önceliklendirmede yardımcı olabilir. Ayrıca sermaye piyasalarına erişimde rekabet güçlerini artırabilir(Nicholls, 2007).

Sosyal etki kavramı genellikle dört temel bileşen aracılığıyla çerçevelenir (Clifford, 2014). Bu bileşenler, bir bireyin eylemlerinin bir sonucu olarak üretilen değeri (Emerson ve diğerleri, 2000), yararlanıcılar ve bu eylemlerden etkilenen diğer taraflarca algılanan değeri (Kolodinsky, vd., 2006), hem olumlu hem de olumsuz sonuçları dikkate alan kapsamlı bir değerlendirmeyi kapsar (Wainwright, 2002), ve önerilen faaliyet gerçekleşmemiş olsaydı koşulların ne olacağına ilişkin etkinin bir değerlendirmesi.

Sosyal etkinin değerlendirilmesi, bir sosyal girişimcilik çabasının ne kadar etkili ve anlamlı olduğunu belirlemek için farklı önemli faktörlerin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesini içerir. Rawhouser ve ark. (2019), bu faktörler, projenin hedeflediği ve gerçekte elde ettiği belirli sonuçlara odaklanan "Ne"yi içerir. Bu sonuçlardan yararlanan belirli kişi veya grupları tanımlayan "Kim" i içerir. Ayrıca projenin etkisinin kapsamının, süresinin ve büyüklüğünün ölçülmesini de içerir. Bu, 'Ne Kadar' olarak bilinir. Ayrıca, gözlemlenen varyasyonların projenin doğrudan bir sonucu mu yoksa dış, bağımsız güçlerin bir sonucu mu olduğunu belirlemede çok önemli olan "Katkı" yönünü de inceliyoruz. Son olarak, daha önce belirtilen kriterlerle bağlantılı olası olumsuz etkileri değerlendirerek "Risk" boyutunu inceliyoruz. Bu beş bileşen, toplum üzerindeki karmaşık etkileri değerlendirmek ve anlamak için eksiksiz bir yapı oluşturur ve sosyal girişimcilerin becerilerini geliştirmelerini sağlar.

3.3. Sosyal İnovasyon

Sosyal girişimcilikte sosyal etkinin ölçülmesi, sosyal problem çözme ve sosyal inovasyonun temel hedefleri ile yakından bağlantılıdır. Sosyal girişimciler, acil sorunları ele alırken toplumda olumlu bir değişiklik yapmak ana hedefiyle projelerine başlarlar. Sosyal etkinin ölçülme süreci, bu girişimcilere yolculuklarında yön veren bir rehber görevi görüyor. Yenilikçi cevaplarının ve problem çözme yöntemlerinin etkisini değerlendirmelerine yardımcı olur. Sosyal girişimciler, girişimlerinin gerçek sonuçlarını ve yansımalarını değerlendirerek tekniklerini geliştirebilir, verilere dayalı kararlar alabilir ve çözümlerini daha verimli bir şekilde artırabilirler. Bu tekniği, birincil amaçlarıyla uyumlu kalmak ve çalıştıkları topluluklarda ve sektörlerde olumlu ve kalıcı değişiklikler getirmek için kullanabilirler. Bu nedenle, sosyal etki ölçümü, sosyal inovasyon hedefleri ile problem çözmenin pratik sonuçları arasındaki boşluğu doldurur. Bu sayede sosyal girişimcilerin sosyal girişimciliğin gerçek potansiyelini ortaya çıkarabilmelerini sağlar.

Sosyal inovasyon, sosyal girişimcilikte kilit bir unsurdur. Sosyal inovasyon dört temel bileşenden oluşur: bir gereksinimi karşılamak, yenilikçi çözümler geliştirmek, sosyal yapıları ve dernekleri değiştirmek ve toplumun harekete geçme yeteneğini desteklemek (Portales, 2019). İhtiyaçları karşılamak, sosyal inovasyonun ana odak noktasıdır. Amacı, henüz karşılanmamış bir ihtiyacı karşılamak veya gereksiz, haksız veya anlamsız bir ihtiyacı karşılamaktır. Bu, yeniliğin nedenini, neden ortaya çıktığını ve topluma hangi ürün veya değeri sağlamayı hedeflediğini tanımlar. Çözüm inovasyonu, geleneksel yoldan farklı yollarla ihtiyaçların karşılanması ile ilgilidir. İhtiyacın karşılanma sırası düzenli olmalıdır. Bu yenilik, ihtiyacı karşılamak için yeni bir şey yaparak veya yeni özellikler ekleyerek gerçekleştirilebilir. Bu yön, çözümün nasıl yenilikçi olduğunu ve nasıl yürütüldüğünü belirler. Yapıyı ve sosyal ilişkileri değiştirme bileşeni, bir sosyal inovasyonun yapısını değiştirerek toplumu dönüştürmesi anlamına gelir. Sosyal inovasyon, toplumun üyeleri arasında yeni bağlantılar kurmayı ve yeni katılımcıların topluluğa akınını sağlamayı amaçlar. Bu faktör, talepler karşılandığında ve daha fazla aktör katıldığında sosyal inovasyon yoluyla kaydedilen ilerlemeye odaklanır. Toplumun harekete geçme ve gereksinimleri karşılamak için gerekli kaynakları elde etme yeteneğini genişletme fikri, bir sosyal inovasyonun, özellikle marjinalleştirilmiş olanlar olmak üzere çeşitli katılımcıların güçlendirilmesini desteklemesi gerektiği anlamına gelir. Bu güçlendirme, ihtiyaçlarını etkili bir şekilde karşılayabilecek daha sağlam bir topluluk oluşturmaya yardımcı olur. Farklı bireylerin ve grupların birlikte çalışmasını gerektirir, çünkü tek bir kişi tek başına uzun süreli sosyal değişim yaratamaz.

Sosyal inovasyon fikri, herkesin belirli sosyal ihtiyaçları karşılayan veya belirli bir sorunla ilgilenen çözümler bulmasını kolaylaştırdı. Sosyal inovasyon söz konusu olduğunda, herkesin sosyal sorunların ele alınmasına yardımcı olması ve kendi sosyal inovasyon planlarını oluşturması beklenir. Bu sadece onlarla ilgili değil, aynı zamanda daha adil ve daha eşit bir toplum inşa etmek isteyen tüm paydaşlarla da ilgili. Kapsayıcılığa yönelik bu yaklaşım, sosyal sorunları çözmenin yalnızca hükümetin veya kar amacı gütmeyen kuruluşların sorumluluğu olduğu yönündeki geleneksel fikre meydan okumaktadır. Topluma bütüncül bir bakış açısını teşvik eder ve her bireyi sadece kenardan gözlemlemek yerine sosyal değişime katılması için güçlendirir. Büyüyen sosyal, çevresel ve demografik zorlukları ele almak için sosyal inovasyon bu şekilde kullanılır. Pek çok aktör bu işin içindedir ve onların katılımı olmadan bu sorunları çözmek imkansız olacaktır. Sosyal inovasyon sadece birçok aktörün katılımıyla ilgili değildir, aynı zamanda toplumun tüm sektörlerinden aktörlere ihtiyaç duyar çünkü ele aldığı sorunlar karmaşıktır, birçok disiplini içerir ve birden fazla düzeyde ortaya çıkar.

4. Sosyal Girişimciliği Öğretmek

Sosyal girişimcilik gibi ilginç ve dinamik konular, geleneksel pedagojik yöntemler kullanılarak öğretildiğinde öğrencilere kuru ve aşırı kavramsallaştırılmış görünebilir. Deneyimsel ve uygulamalı öğrenme yaklaşımları yoluyla öğrencileri bu konulara dahil ederek yeni bir bakış açısı kazandırmayı amaçlıyoruz. Bu teknikler, öğrenme materyalini hayata geçirme ve hem öğrenciler hem de öğretmenler için tatmin edici bir deneyim sağlama yeteneğine sahiptir.

Bu özel alan, iş ilkelerini önemli toplumsal sorunların üstesinden gelmeye yönelik ciddi bir özveri ile birleştirir. Bu, onu eğitim ortamlarına çalışmak ve entegre olmak için mükemmel kılar. Öğrencileri sosyal girişimcilikle tanıştırmak, onlara mahallelerinde ve ötesinde etkili liderler olmak için gereken bilgi birikimini, yetenekleri ve ahlaki yapıları veriyoruz. Aşağıda, öğretmenlerin öğrencileri sınıfta sosyal girişimcilik konusunda başarılı bir şekilde eğitmeleri, sosyal açıdan bilinçli ve yaratıcı düşünürlerden oluşan yeni bir dalga yetiştirmeleri için öğretim yöntemlerini ve ipuçlarını inceleyeceğiz. Bu nedenle, aşağıda okuyucu sınıfta sosyal girişimciliği öğretmek için faydalı metodoloji örnekleri bulabilir. Daha fazla detay:

- **Proje Tabanlı Öğrenme:** Öğrencileri uygulamalı, proje tabanlı öğrenme yoluyla sosyal girişimcilik girişimlerini geliştirmeye teşvik edin. Örneğin, yerel gıda güvensizliğini ele alan bir topluluk bahçesi gibi sürdürülebilir bir proje için bir iş planı oluşturmalarını sağlayın. Pazar araştırması, bağış toplama ve sürdürülebilirlik modelleri hakkında rehberlik sağlayın.
- **Vaka Çalışmaları:** TOMS Shoes veya Grameen Bank gibi başarılı sosyal girişimlerin gerçek dünyadaki vaka çalışmalarını kullanın. Bu örnekleri analiz etmek, öğrencilerin sosyal girişimcilikteki pratik zorlukları ve yenilikçi çözümleri anlamalarına yardımcı olur.
- **Konuk Konuşmacılar:** Sosyal girişimcileri veya bu alandaki uzmanları sınıfınıza konuşmaya davet edin. Örneğin, bir gençlik mentorluk programı başlatan yerel bir sosyal girişimci, deneyimleri ve zorlukları hakkında değerli bilgiler sağlayabilir.
- **Simülasyon Oyunları:** "Sosyal Girişimcilik Yarışması" gibi simülasyon oyunlarını kullanın. Bu oyun, öğrencilerin sosyal girişimciler olarak rol oynamalarına, girişimleri, finansmanı ve kaynak tahsisi hakkında kararlar almalarına olanak tanır.
- **Topluluk Katılımı:** Öğrencileri yerel topluluklarıyla etkileşim kurmaya teşvik edin. Örneğin, yerel bir kar amacı gütmeyen kuruluşla projeler üzerinde çalışabilir, topluluk ihtiyaçlarını belirleyebilir ve bir temizlik girişimi düzenlemek veya bir geri dönüşüm programı oluşturmak gibi çözümler geliştirebilirler.

- **Akran Öğretimi:** Öğrencileri, akranlarına sosyal girişimciliğin çeşitli yönleri hakkında öğretmeleri için görevlendirin. Örneğin, her grup, Warby Parker gibi şirketler tarafından kullanılan "Bir Al Bir Ver" modeli veya Grameen Danone gibi sosyal franchising modelleri gibi farklı iş modellerini keşfedebilir.
- **Disiplinlerarası Öğrenme:** Sosyal girişimciliği etik, çevre bilimi veya ekonomi gibi diğer konularla bütünleştirin. Örneğin, bir çevre bilimi dersinde öğrenciler, sosyal girişimlerin çevre dostu ürünler ve sürdürülebilir uygulamalar aracılığıyla ekolojik sorunları nasıl ele aldığını keşfedebilirler.
- **Mentorluk Programları:** Öğrencilerin yerel sosyal girişimcilerle ortaklık kurduğu mentorluk programları oluşturun. Girişimciyi gölgeleyebilir, çalışmaları hakkında bilgi edinebilir ve kendi sosyal girişimlerini başlatma konusunda rehberlik alabilirler.
- **Sosyal Etki Metrikleri:** Öğrencilere girişimlerinin sosyal etkisini ölçmeyi öğretin. Yatırımın Sosyal Getirisi (SROI) çerçevesi gibi araçların kullanılması ve projelerinin sonuçlarını değerlendirmek için topluluk üyelerinin dahil edilmesi konusunda rehberlik sağlayın.
- **Saha Yarışmaları:** Öğrencilerin proje fikirlerini gerçek dünya senaryosunu simüle ederek bir jüri heyetine sundukları sosyal girişimcilik saha yarışmaları düzenleyin. Bu etkinlikler, öğrencilerin iletişim ve sunum becerilerini geliştirmeye yardımcı olabilir.
- **Yansıtıcı Günlükler:** Öğrencileri, kurs boyunca deneyimlerini, karşılaştıkları zorlukları ve öğrendikleri dersleri kaydettikleri yansıtıcı günlükler tutmaya teşvik edin. Bu dergiler, öğrencilerin sosyal girişimciler olarak kişisel gelişimlerini takip etmelerine yardımcı olabilir.
- **Güncel Olay Analizi:** Sosyal girişimcilikle ilgili en son haberleri ve olayları tartışın, öğrencilerin sınıf öğrenimini gerçek dünyadaki gelişmeler ve örneklerle ilişkilendirmelerine olanak tanıyın.
- **Küresel Perspektif:** Uluslararası alanda faaliyet gösteren Kiva veya BRAC gibi kuruluşları inceleyerek sosyal girişimciliği küresel ölçekte keşfedin. Öğrencilerin bu organizasyonların modellerini farklı kültürel ve ekonomik bağlamlara nasıl uyarladıklarını analiz etmelerini sağlayın.

Öğretmenler, bu pedagojik yaklaşımları bir araya getirerek, sosyal girişimciliği öğretmek, öğrenciler arasında yeniliği ve empatiyi teşvik etmek ve onları acil toplumsal sorunları ele almaya hazırlamak için ilgi çekici ve dinamik ortamlar yaratabilir.

Bir sonraki alt bölümde, öğretmenlerin sosyal girişimcilik öğretimini müfredatlarına entegre etmelerine yardımcı olmak için deneyimsel öğrenme bağlamında daha ayrıntılı bir metodoloji sunulmaktadır.

4.1. Pratik Örgütsel Davranış Eğitimi (PROBE)

PROBE, 1994 yılında Nirenberg tarafından küçük bir özel üniversitede öğrencileri öğrenme sürecine ilk elden dahil eden bir öğretim yöntemi olarak oluşturuldu. Nirenberg, bu deneyimsel öğrenme yaklaşımını, işletme okulu programlarının çok teorik olduğu ve pratik, deneyimsel öğrenmenin öğrencileri gelecekteki kariyerleri için daha iyi donatacağı yönündeki şikayetleri ele almak için tasarladı. Daha ayrıntılı olarak, PROBE, pratik bir yaklaşımı öğrenci merkezli bir yöntemle birleştirerek, tüm kültürlerden ve geçmişlerden gelen insanların kendi deneyimlerinden teori geliştirmelerini sağlar (Nirenberg, 1994). PROBE, öğrencilere birkaç ay içinde gerçek bir iş projesini organize etme, uygulama ve değerlendirme şansı verir. Öğretmen öncelikle bir kolaylaştırıcı olarak hareket eder. Öğrencilerin organizasyonlarını gözlemler ve ciddi zorluklarla karşılaştıklarında onlar için bir kaynak olarak hareket eder. Öğretmen, öğrenci gruplarını, başarıya katkıda bulunan stratejileri, kararları ve kişilerarası etkileşimleri değerlendirmeye teşvik etmelidir.

PROBE yaklaşımını uygulamak için bazı önemli kılavuzlar vardır (Nirenberg, 1994; Shaw ve ark., 1999; Shaw, 2004). Her şeyden önce, proje tam altı ay veya daha az sürebilir. Öğrenci grupları 5 ila 7 öğrenciden oluşabilir. İlk hafta boyunca, öğrenciler özgeçmişlerini hazırlar ve öğretmene sunarlar, öğretmen onları değerlendirir ve CEO'ları "işe alır". CEO'lar daha sonra kalan özgeçmişleri alır ve şirket üyelerini seçerler.

Bir sonraki aşama, her şirketin dönem boyunca önerilecek bir ürün veya hizmet için bir fikir bulmasını, bir iş planı geliştirmesini ve nihayetinde bunu uygulamasını gerektirir. Burada, nasıl beyin fırtınası yapılacağını tartışarak başlıyoruz, ardından öğrencilerin okulu ve mahalleyi etkileyen ve düşünebilecekleri tüm sosyal ve çevresel sorunları listeledikleri bir etkinliğe geçiyoruz. Son olarak, takımlar şirketleri aracılığıyla hangi sosyal sorunu çözmeye çalışacaklarına karar verirler.

Gundlach ve Zivnuska'ya (2010) göre, bu yöntem yararlıdır çünkü öğrenciler önemli karar verme tekniklerini öğrenirler. Ayrıca, gerçek projelere odaklanmaktan geri adım atmaları ve bunun yerine güçlü bir şekilde hissettikleri sosyal veya çevresel kaygılar hakkında konuşmaları istenir. Bu sorunlar aynı zamanda iş fırsatları da sağlayabilir. Sonuç olarak, öğrencilere başarılı girişimler için gerekli olan önemli stratejik düşünme ve karar verme süreçleri tanıtılır. Öğrenciler bir proje üzerinde anlaştıktan sonra iş planlarını yazmaya başlayabilirler. Bu planların kapsamı ve içeriği, öğretmenin amaçlarına ve öğrencilerin yeteneklerine göre farklılık gösterecektir. İş planları, SWOT analizlerinin yanı sıra, üç üçlü alt çizgi sonucunun her biri için amaç beyanlarını ve tanımlanmış hedefleri içerebilir (Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler), bütçeler, maliyet/fayda değerlendirmeleri, gelecek tahminleri ve kurs hedefleriyle bağlantılı diğer gereksinimler.

Bu sosyal işletme planı şeması, bir sosyal girişim modülü için harika bir görev olabilir. Bir sosyal girişim için uygulanabilir bir iş planı oluşturmak, girişimin başarısı için çok önemlidir. Sosyal Girişim İş Planı, kar amacı gütmeyen, kar amacı gütmeyen veya hibrit bir organizasyon şeklini alabilir. Öğrencilerin plandaki temel unsurların bir özetini aşağıdaki gibi sağlamaları gerekir:

- İşin arkasındaki temel fikir ve yaratılmasına yol açan fırsat penceresi.
- Değişim fikirleri ve arzu edilen sosyal sonuçlar.
- Girişimden kimlerin yararlanacağını ve nasıl değer kazanacaklarını belirleyin.
- Yönetim ekibinin güçlü yönlerini ve avantajlarını ana hatlarıyla belirtin.
- Yararlanıcıların/müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamak için altyapı için net bir plan geliştirin.
- En azından başa baş karlılığı sağlamak için sürdürülebilir bir finansal strateji uygulayın.
- Gelir, net gelir ve finansman gereksinimlerinin ilk üç yılı için tahminler sunun.
- Topluluk kaynaklarını kullanmak için etkili bir model oluşturun.
- Sosyal etkiyi ölçülebilir terimlerle tahmin edin.

PROBE sırasında (Nirenberg, 1994; Shaw ve ark., 1999; Shaw, 2004), dersler tam zamanında bir tarzda verilmektedir. İlk birkaç hafta ekip oluşturma, yaratıcılığı teşvik etme ve grup kararları alma gibi konuları keşfedeceğiz. Kursun ortasında, sonlara doğru organizasyonel değişime bakarken liderlik, motivasyon ve çatışmayla başa çıkmayı keşfedeceğiz. Dönem boyunca her hafta, öğrenciler derslere ve derse dayalı vaka çalışmalarına odaklanacak, ayrıca şirket faaliyetleri ve süreçleri hakkında alıştırmalar ve tartışmalar yürüteceklerdir. Öğretmen her şirketle her sömestride iki veya üç kez ayrı ayrı görüşür (örneğin, 13 haftalık bir dönemin 3, 7 ve 9. haftalarında). Ek olarak, öğretmen ve CEO'lar arasında özel toplantılar yapılır. Dönemin önemli zamanlarındaki öğretim oturumları sırasında, grup içindeki tartışma ve analizi geliştirmek için grup alıştırmaları kullanılır. Öğretmen, sorunları çözmek amacıyla sorunların açık bir şekilde tartışılmasını teşvik etmek için bir kolaylaştırıcı olarak hareket eder. Önemli konular için, şirketin tartışmaya bir sonraki ekip toplantısında devam etmesi önerilir.

Gundlach ve Zivnuska (2010), orijinal PROBE modelinde birkaç ilginç değişiklik önerdi. Önemli bir değişiklik, öğrenci gruplarının sosyal girişimciler olarak, yani sosyal sorunlara ekonomik olarak uygulanabilir çözümler üretenler olarak etkin bir şekilde çalışmasını içerir. Bu adaptasyon, herhangi bir öğrenci organizasyonunun misyonunun merkezinde yer alır. Buna ek olarak, PROBE projesinin uyarlanması sırasında öğrencilerin iş planlarına kar hedefleri belirlemeleri gerekliliğini dahil etmek önemlidir. Bu, bazı grupların başlangıçta yalnızca sosyal ve çevresel faydalara odaklanabileceği beyin fırtınası aşamasında bile projenin kar amacı gütmeyen yönünün öne çıkmasını sağlar. "Sürdürülebilir sosyal değişimin ancak kâr amaçlı faaliyetlerle sağlanabileceği" vurgulanmalıdır (Tracey ve Phillips,

2007). Bu vurgu, gerçek dünyadaki ticari girişimleri yansıtır ve ek bir zorluk katmanı ekler. Öğrenciler karlılığı düşünmek zorunda kaldıklarında, park temizliği veya hayır kurumu için bağış toplama gibi küçük, tek seferlik projelerin ötesine geçme eğilimindedirler. Bir diğer önemli değişiklik, öğrencilerin projeleri için sosyal ve çevresel hedefler belirleme yükümlülüğüdür. Öğrencilere, kar elde etmenin yeterli olmadığını, aynı zamanda bu süreçte sosyal ve çevresel koşulları iyileştirmeyi de hedeflemeleri gerektiğini vurguluyoruz. Her üç hedefi de bir proje fikri içinde birleştirmek, şüphesiz projenin en zorlu yönüdür, ancak aynı zamanda kaliteli ve tatmin edici sonuçlar elde etmek için en kritik olanıdır.

Bir diğer önemli husus, birkaç bileşenden oluşan PROBE öğrenme modelinin değerlendirme kısmıdır (Nirenberg, 1994). İlk olarak, kurs, ekiplerin ders materyalini analiz ettiği ve organizasyonlarına bağladığı grup değerlendirmelerini içerir. Bu, öğrencileri liderlik, çalışma delegasyonu, ekip çalışması iletişimi, bağış toplama planları, bütçe denetimi, reklamcılık ve sonuçların değerlendirilmesi gibi tümü ders içeriğiyle yakından ilgili olan konuları keşfetmeye motive eder. Öğrenciler, materyali pratik deneyimleri ve zorluklarıyla ilişkilendirmekten sorumlu tutulduğunda, öğretmen öğrencilerin ihtiyaçlarına dayanan bir kurs oluşturur. Bu, sonuç olarak, öğrencilere sorunları analiz etme ve çözme konusunda ilham verir. Ek olarak, bireyleri değerlendirmenin iki yolu vardır: sınavlar ve kişisel öğrenme günlükleri. Kısa sınavlar, öğrencileri ders içeriği hakkında bilgi sahibi olmaya motive etmek ve bunu organizasyon içindeki rollerinde daha etkili bir şekilde uygulamalarını sağlamak için atanmış sınıf materyali kullanılarak oluşturulur. Kısa sınavlar, zamanlanmış veya zamansız seçenekler ve doğru/yanlış, eşleştirme, çoktan seçmeli veya kısa denemeler dahil olmak üzere farklı soru türleri ile biçim olarak değişebilir. Ayrıca, öğrenciler karşılaştıkları önemli olaylarla ilgili öğrenme günlüğü raporlarını derlemeli ve yazmalıdır. Bu raporlar öğretmen ve öğrenciler arasında gizli tutulmalı ve öğrencilerin unutulmaz olayları veya kayda değer konuları değerlendirmeleri ve yorumlamaları için bir alan sağlamalıdır. Bu görev aynı zamanda geçmiş deneyimleri yansıtarak ders kavramlarının ve teorilerinin uygulanmasını da teşvik eder.

4.2. Sosyal Etki Ölçümü

Sosyal girişimciliği öğretmek sadece değişimi motive etmekle ilgili değil, aynı zamanda gerçekleşmesini sağlamakla da ilgilidir. Sosyal etkinin ölçülmesi bu süreç için çok önemlidir. Aşağıda, öğrencilerinizin sosyal girişimlerinin etkinliğini nasıl ölçeceğinize dair bazı adımlar verilmiştir.

1. **Net Hedefler Tanımlayın:** Sosyal girişimcilik projelerinize başlamadan önce, öğrencilerinizin net ve spesifik sosyal hedefler belirlemelerine yardımcı olun. Bu hedefler, projelerinin misyonu ve değerleri ile uyumlu olmalı ve ölçülebilir olmalıdır. Nasıl bir değişiklik yaratmak istediklerini düşünmeleri için onları teşvik edin.

2. **İlgili Metrikleri Seçme:** Sosyal projeler üzerinde çalışırken, öğrencilerinizin sosyal hedefleriyle doğrudan ilgili en alakalı metrikleri veya temel performans göstergelerini (KPI'lar) belirlemelerine yardımcı olun. Bu ölçütler, yoksulluğun azaltılması, çevresel sürdürülebilirlik veya sağlık hizmetlerine erişim olup olmadığına, projenin odak noktasına bağlı olarak değişebilir.
3. **Veri Toplama ve Analizi:** Öğrencilerinize seçtikleri metrikler hakkında veri toplamının önemini öğretin. Bu, anketleri, röportajları, gözlemleri veya çeşitli kaynaklardan gelen verileri içerebilir. Projelerinin etkisini doğru bir şekilde değerlendirmek için verileri nasıl analiz edeceklerini gösterin.
4. **Temel Ölçüm:** Öğrencilerinizin etkilerini etkili bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olmak için, sosyal girişimlerini uygulamadan önce bir temel ölçüm oluşturmaları konusunda onlara rehberlik edin. Bu temel, eylemlerinin yarattığı değişikliği anlamak için bir karşılaştırma noktası görevi görür.
5. **Nicel ve Nitel Veriler:** Öğrencilerinize hem nicel hem de nitel verileri dikkate almanın önemini açıklayın. Nicel veriler sayısal içgörüler sağlarken, nitel veriler yararlanıcıların deneyimleri ve algıları hakkında daha derin bir anlayış sunar.
6. **Paydaş Katılımı:** Öğrencilerinizi paydaş katılım sürecine dahil edin. Yararlanıcılardan ve diğer paydaşlardan girdi toplamaları için onları teşvik edin. Bakış açıları, sosyal programların ve girişimlerin etkinliği hakkında değerli bilgiler sağlayabilir.
7. **Karşılaştırmalı Analiz:** Öğrencilerinizin, sosyal girişimlerinin sonuçlarını programın yokluğunda olacaklarla karşılaştırmayı içeren karşılaştırmalı analiz kavramını anlamalarına yardımcı olun. Bu karşı olgusal analiz, gerçek etkinin belirlenmesine yardımcı olur.
8. **Düzenli İzleme ve Raporlama:** Düzenli izleme ve raporlamanın önemini vurgulayın. Sosyal etki ölçümü devam eden bir süreçtir. Öğrencilerinizi ilerlemeleri hakkında düzenli olarak rapor vermeye teşvik edin, bu da güven oluşturur ve gerektiğinde ayarlamalara olanak tanır.
9. **Üçüncü Taraf Doğrulaması:** Bazı durumlarda, sosyal girişimcilerin etki değerlendirmelerini doğrulamak için üçüncü taraf doğrulamasını tercih ettiklerini açıklayın. Bağımsız doğrulamanın raporlanan etkinin güvenilirliğini nasıl artırabileceğini tartışın.
10. **Öğrenme ve Adaptasyon:** Öğrencilerinizin sosyal etki ölçümünün sadece sonuçları ölçmekle ilgili olmadığını anlamalarını sağlayın; Aynı zamanda öğrenme ve adaptasyon için bir araçtır. Ölçümlerden elde edilen içgörüler, stratejilerini iyileştirmek ve etkilerini artırmak için kullanmalıdırlar.

11. **Etik Hususlar:** Son olarak, öğrencilerinize sosyal etkiyi ölçerken gerekli olan etik hususları aşılayın. Yararlanıcıların mahremiyetine ve haysiyetine saygı duyduklarından ve ölçüm sürecini dürüstlikle yürüttüklerinden emin olun.

4.3. Etik Hususlar

Düşündürücü sorular sormak, öğrencilerin sosyal girişimcilik girişimlerinin etik hususları üzerinde düşüncelerine yardımcı olabilir. İşte öğretmenlerin öğrencilerine sorabilecekleri birkaç soru:

- **Yararlanıcı Refahı:** Girişiminiz, yardım etmeyi amaçladığı yararlanıcıların refahına ve onuruna nasıl öncelik veriyor? İhtiyaçları ve tercihleri dikkate alınıyor mu??
- **Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:** Projenizin faaliyetleri ve finansmanı bağışçılar, ortaklar ve yararlanıcılar dahil olmak üzere paydaşlarınıza karşı ne kadar şeffaf? Size emanet edilen kaynaklar için hesap verebilirliği nasıl sağlarsınız??
- **Sosyal ve Çevresel Etki:** Girişiminizin toplum ve çevre üzerindeki potansiyel olumlu ve olumsuz etkilerini değerlendirdiniz mi? Olumlu sonuçları nasıl en üst düzeye çıkarmayı ve zararı en aza indirmeyi düşünüyorsunuz??
- **Adil Ticaret ve Etik Kaynak Kullanımı:** Girişiminiz ürün geliştirme veya ticareti içeriyorsa, tedarik zincirinizde adil ücretler, çalışma koşulları ve etik kaynak kullanımı uygulamalarını nasıl sağlarsınız?
- **Gizlilik ve Bilgilendirilmiş Onam:** Projenizde yer alan bireylerin mahremiyetini ve haklarını nasıl koruyorsunuz? Özellikle veri toplama gibi hassas alanlarda, etkileşimde bulunduğunuz kişilerden bilgilendirilmiş onay aldınız mı?
- **Kültürel Duyarlılık:** Faaliyet gösterdiğiniz topluluklardaki kültürel farklılıklara ve normlara karşı duyarlı mısınız? Projenizin yerel geleneklere saygı duymasını ve değer vermesini nasıl sağlıyorsunuz?
- **Kaynak Tahsisi:** Finansman ve gönüllülük süresi de dahil olmak üzere aldığınız kaynakların projenizin farklı yönlerine nasıl tahsis edileceğine nasıl karar veriyorsunuz? Bu tahsis adil mi ve misyonunuza uygun mu??
- **Uzun Vadeli Etki:** Projenizin faydalarının sürdürülebilir olmasını ve bağımlılık yaratmamasını sağlamak için hangi adımları attınız? Girişimlerin uzun vadeli etkisini nasıl planlıyorsunuz??
- **Zarardan Kaçınma:** Projenizden kaynaklanabilecek olası zararları veya istenmeyen sonuçları nasıl azaltırsınız? Etik ikilemleri ortaya çıktıkça ele almak için önlemler var mı?

- **Paydaş Katılımı:** Yararlanıcılar da dahil olmak üzere paydaşlarınızı karar alma sürecine nasıl dahil ediyor ve onlarla nasıl etkileşim kuruyorsunuz? Geri bildirimlerini dinliyor ve girişimlerinizi buna göre ayarlıyor musunuz?
- **Dürüst Temsil:** Projenizi halka ve bağışçılara temsil etme şekliniz dürüst ve şeffaf mı? Etkiniz hakkında abartılardan veya yanıltıcı iddialardan kaçınıyor musunuz?
- **Çevresel Sorumluluk:** Girişiminiz çevreye duyarlı uygulamaları içeriyor mu? Faaliyetlerinizde atıkları ve çevresel etkiyi en aza indiriyor musunuz?
- **Yasal Uygunluk:** Faaliyet gösterdiğiniz bölgelerdeki ilgili tüm yasa ve yönetmeliklerden haberdar mısınız ve bunlara uyuyor musunuz? Yasal gerekliliklerin etik ilkelerle çelişebileceği durumları nasıl ele alıyorsunuz?
- **Adil Ücretler ve Tazminat:** Girişiminizde yer alan çalışanlar, gönüllüler ve ortaklar için adil tazminatı nasıl belirlersiniz? Herhangi bir eşitsizliği ele alıyor musunuz?
- **Kapsayıcılık:** Irk, cinsiyet, yetenek ve diğer çeşitlilik faktörleri açısından girişiminiz ne kadar kapsayıcı? Önyargıların üstesinden gelmek ve çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik etmek için aktif olarak çalışıyor musunuz?

Bu sorular, sosyal girişimcilik girişimlerinde yer alan öğrenciler arasında tartışmaları ve etik düşünceleri teşvik etmek için bir başlangıç noktası olarak hizmet edebilir. Öğretmenler, sınıflarında daha derin eleştirel düşünme ve etik farkındalığı teşvik etmek için bunları uyarlayabilir ve genişletebilir.

5. İlham Veren Sosyal Değişim

5.1. Başarılı Sosyal Girişimcilik Örnekleri

Sosyal girişimcilik son yıllarda önemli ilerlemeler kaydetti ve hem küresel hem de yerel olarak önemli girişimler görüldü. Aşağıdaki başarılı sosyal girişimcilik girişim örnekleri belki de en yaygın olarak bilinenlerdir ve çeşitli sosyal zorlukları ele alan çok çeşitli girişimleri sergilemektedir. Farklı iş modellerini ve yaklaşımlarını bir araya getirirler, ancak olumlu sosyal etki yaratma konusunda ortak bir taahhüdü paylaşırlar.

TOMS Ayakkabıları: 2006 yılında Blake Mycoskie tarafından kurulan TOMS, sosyal girişimciliğin harika bir örneğidir. Her ayakkabı alımında, ihtiyacı olan bir çocuğa bir çift bağışlanır - bu "Bire Bir" iş yaklaşımı, kârı sosyal faydayla birleştirerek TOMS'u sosyal girişim sektöründe tanınmış bir küresel marka haline getirir. TOMS artık ayakkabıların ötesine geçerek diğer endüstrilere yayıldı, ancak yine de "Bire Bir" iş modeliyle çalışıyor. Hayırsever bir bileşeni olan kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. İşletme, değerlerini ve fikirlerini paylaşan bireyler arıyor ve onlara yardımcı olmak için hibeler sunuyor. Farklı bölgelere genişlemek de dahil olmak üzere giyim, aksesuar ve teknoloji gibi çeşitli kategorileri inceleyerek erişimini genişletiyor. Sürdürülebilir bir iş modelini sürdürmek için, dünya çapındaki müşterileri çeken yeni ürünler yaratmaya ve geliştirmeye devam etmek çok önemlidir. Ayrıca TOMS, eylemlerinin Bire Bir taahhüdüne uygun olduğundan dikkatli bir şekilde emin olmalıdır. TOMS'un anlatısını yaymak ve muazzam bir izleyici kitlesini çekmek için sosyal medyayı kullanmadaki zaferi, uyum ve ahlaki kaygıların yanı sıra sosyal medyanın yetersiz yönetimi ortaya çıkarsa, itibarı ve genel iş yapısı için eşit derecede tehlikeli olabilir (Naeini, et al., 2015).

Grameen Bank: Nobel Barış Ödülü sahibi Mohamed Yunus tarafından Bangladeş'te kurulan bu banka, başta kadınlar olmak üzere yoksul bireylere mikro krediler sağlayarak küçük ölçekli işletmelerin kurulmasına yardımcı oluyor. Banka, mikro kredi aracılığıyla, 1976'daki kuruluşundan bu yana milyonlarca kişinin yoksulluktan kurtulmasına yardımcı oldu ve sosyal girişimlerde finansal katılımın etkisini sergiledi. Mikrobancılık veya mikrofinans olarak da bilinen mikrokredi, geleneksel kredi profillerine uymayan borçlulara genellikle teminat gerektirmeden küçük krediler şeklinde kredi sağlamanın bir yoludur. Bu, kırsal veya az gelişmiş bölgelerde bulunan ve finansal hizmetlere erişimi olmayan kişileri içerir. Grameen 1983 yılında bağımsız bir banka oldu. Merkezi Bangladeş'in Dakka kentindedir ve ülke genelinde 2.200'den fazla şubesi bulunmaktadır. Grameen'in yaklaşımı, yoksullara yardım etmenin başarılı bir yolu olduğunu kanıtladı. Grameen, onlara kendilerine yardım etmeleri için fırsatlar sağlayarak, yoksullara yardım etmenin etkili bir yolunun sembolü haline geldi. Grameen'in

kredi programından yararlananların %97'sinden fazlasının kadın olması dikkat çekicidir(Britannica, n.d.).

Adil Ticaret ABD: 1998 yılında Paul Rice tarafından kurulan Adil Ticaret ABD, ahlaki üretim normlarına uyan ürünleri doğrular. Kuruluş, tedarikçilerin, özellikle gelişmekte olan ülkelerdekilerin, ürünleri için adil bir ücret almalarını garanti eder. Bu eylem ahlaki tüketiciliği dönüştürdü ve çok sayıda emekçinin refahı üzerinde olumlu bir etkisi oldu. Kar amacı gütmeyen kuruluş, kuruluşundan bu yana Fair Trade Certified™ kahveyi Birleşik Krallık'taki kahve endüstrisinin sıfırdan yüzde beşine genişletti. Adil Ticaret kahvesi, Starbucks ve Dunkin' Donuts gibi büyük kahve zincirleri arasında giderek daha popüler hale geldi. Fair Trade USA'nın en güçlü yönlerinden biri, imkanları kısıtlı olanlara fırsatlar ve faydalar sunarak yerel toplulukları güçlendirme misyonudur. Şirket, belgelendirme hizmetlerinin yanı sıra denetim, danışmanlık ve eğitim sağlama konusunda bir geçmişe sahiptir. Şirketin pazardaki olumlu itibarı, çiftçilerin ürünlerinin şirkete satışından daha yüksek kar marjları elde etmelerine yol açmıştır. Bu, hem çiftçiler hem de işçiler için yoksulluğun azalmasına neden oldu. Bu tür uygulamalar şirketi güvenilir ve güvenilir hale getirmiştir. Bugün, dünya çapında 2 milyondan fazla çiftçi ve işçi Fairtrade'e katılıyor. Fairtrade sistemi 100'den fazla ülkeyi kapsamaktadır ve Fairtrade Markası 37.000'den fazla üründe bulunabilir (www.fairtradeamerica.org, n.d.; www.thecasesolutions.com, n.d.).

The Big Issue: 1991 yılında John Bird ve Gordon Roddick tarafından kurulan The Big Issue, evsizlerin para kazanmak için sattıkları bir gazetedir. Bu nedenle The Big Issue, evsizlik konusunda farkındalık yaratan sosyal bir işletmedir. Gazeteleri satmak, dergi satışından ve reklamlardan para kazandıkları için evsizlere de iş verebilir. Big Issue Foundation, Big Issue Company Ltd. kuruluşunun bir hayır kurumu koludur. Amacı, şirketin evsizliğin temel nedenlerini ele alma çabalarını desteklemektir. Birleşik Krallık'ta ve diğer ülkelerde yapılan baskılarla, hayati bir sosyal sorunu ele alan bir sosyal girişimin önde gelen bir örneğidir. Ayrıca, 2005'ten bu yana 500'den fazla sosyal girişime 400 milyon sterlin yatırım yaptılar(www.bigissue.com, n.d.).

Herkes İçin Öğret:

Wendy Kopp tarafından oluşturulan Teach For America modeline dayanan Teach For All, yoksul bölgelere mükemmel eğitim sunmayı amaçlayan dünya çapında bir organizasyon grubudur. Bu proje, dezavantajlı okullarda öğretmenlik yapmak üzere istisnai mezunları seçip eğiterek, çok sayıda ülkedeki eğitim eşitsizliğini ele almaktadır. En az iki yıl boyunca imkanları kısıtlı bölgelerde öğretmenlik yapmak için ülkelerinden çeşitli ve yetenekli liderleri işe alıyorlar. Bu liderleri, öğrenci başarısı için ortak hedeflere ulaşmak için aileler ve topluluk üyeleriyle işbirliği yapmaları için destekler ve eğitirler. Bu liderler, öğrenciler için eğitim kalitesini artırmak ve tüm çocukların başarılı olması için gerekli sistemik

değişiklikleri yapmak için diğer eğitimciler, müttefikler ve topluluklarla birlikte çalışmaya devam ediyor. Dünya çapındaki çalışanlar, eğitimciler, eski öğrenciler ve destekçilerden oluşan ağ, birbirlerinin gelişimini hızlandırmak ve kolektif etkilerini artırmak için fikir alışverişinde bulunur(teachforall.org, n.d.).

Patagonya: Yvon Chouinard tarafından kurulan bu dış giyim şirketi, sürdürülebilir iş uygulamalarında ön sıralarda yer alıyor. Patagonia, kârının bir yüzdesini ekolojik nedenlere veriyor, yeniden kullanılan malzemeleri kullanıyor ve tüketicileri daha az satın almaya teşvik ediyor. Çevreye ve etiğe olan güçlü taahhütleri, onlara sadık bir müşteri tabanı kazandırmıştır. Daha spesifik olarak, Patagonia, 1985'ten bu yana Yvon Chouinard'ın kurulmasına yardım ettiği bir grup olan Gezegen için Yüzde Bir aracılığıyla çevre gruplarını desteklemek için satış gelirinin %1'ini bağışlama sözü verdi. Modanın çevresel etkileri konusunda farkındalığı artırmak için şirket, pazarlama kampanyaları başlattı. Buna ek olarak, eski eşyalar için onarım hizmetleri sağlar ve geri dönüşüm veya değişim programlarını kolaylaştırır. Kullanılmış Patagonia kıyafetlerinin doğrudan satışını sağlayan online müzayede tarzı bir platform olan Common Threads Partnership da şirket tarafından 2015 yılında kuruldu(en.wikipedia.org, n.d.).

Yukarıdaki bu girişimler, sosyal girişimcilik ortamının ön saflarına benzersiz yaklaşımlar getirdikleri için, olumlu sosyal ve çevresel etkiye gerçek bir bağlılıkla sürdürülebilir iş modellerinin önemini vurgulamaktadır. Gelecek nesil sosyal girişimciler için ilham verici paradigmalar olarak hizmet ederler ve işletmelerin büyük finansal başarılar elde ederken sosyal değişimi yönlendirebilecekleri çeşitli yolları vurgularlar.

5.2. Gerçek Sosyal Sorunları ve Çözümlerini Belirleme

Ancak öğrenciler, bunlarla başa çıkmaya yardımcı olabilecek gerçek sosyal sorunları nasıl belirleyebilirler?

Öğrencileri somut sosyal sorunları tanımaya ve bunların çözümüne katılmaya teşvik etmek, sosyal girişimcilik eğitiminin kritik bir bileşenidir. Öğrencilere bu çabada yardımcı olmak için aşağıda bazı yönergeler verilmiştir.

- **Gözlem ve Empati:** Öğrencileri çevrelerini, topluluklarını ve daha geniş dünyayı dikkatlice gözlemlemeye teşvik edin. İnsanların sahip olduğu zorlukları, gereksinimleri ve endişeleri göz önünde bulundurarak kendilerini başkalarının durumlarında hayal etmeye teşvik ederek şefkati teşvik edin.

- **Araştırma ve Anlama:** Öğrenciler, kendileri için önemli olan konuları araştırarak ve kapsamlı bir anlayış kazanarak başlamalıdır. Farklı toplumsal konular hakkında bilgi sahibi olmak için çevrimiçi kaynakları, kitapları, makaleleri ve belgeselleri kullanabilirler.
- **Yerel Topluluk Katılımı:** Yerel topluluklarıyla etkileşim kurmak, öğrencilerin önemli zorlukları tanımları için mükemmel bir fırsattır. Öğrenciler, toplum kuruluşlarına gönüllü olarak yardım edebilir, yerel halkla konuşabilir ve zorluklarına önceden tanık olabilir.
- **Beyin Fırtınası ve Fikir Oluşturma:** Bu problemler için yaratıcı çözümler üretmelerine yardımcı olmak için beyin fırtınası egzersizlerini teşvik edin. Bu konuda yenilikçi düşüncüyü destekleyen, tipik yaklaşımlar yerine geleneksel olmayan yaklaşımları teşvik eden bir atmosfer yaratmak hayati önem taşımaktadır.
- **Paydaşların Katılımı:** Konuk konuşmacılar ve ilgili alanlara yapılan ziyaretler de dikkate alınması gereken harika araçlardır. Sosyal konulara aktif olarak değinen konuşmacıları davet edin. Pratik bilgiler ve ilham için kar amacı gütmeyen kuruluşları, sosyal girişimleri ve topluluk girişimlerini ziyaret edin.
- **İhtiyaç Değerlendirmesi:** Öğrenciler, sorundan etkilenen topluluğun veya grubun özel ihtiyaçlarını anlamak için bir ihtiyaç değerlendirmesi yapabilirler. Bu, en acil ihtiyaçlarını belirlemek için hedef kitle ile doğrudan iletişimi içerir.
- **İşbirliği:** İşbirliği, karmaşık sosyal sorunları çözmek için çok önemlidir. Öğrenciler, halihazırda sorun üzerinde çalışmakta olan diğer okulların, eğitim kurumlarının veya yerel liderlerin yakındaki gruplarıyla birlikte çalışmalıdır.
- **Prototip ve Test Çözümleri:** Gerçek katılım, çözümlerinin pratikliğini ve etkinliğini gerçek yaşam durumlarında test etmelerini sağlayacaktır. Kavramlarını test etmek için öğrenciler prototipler oluşturabilir veya deneme projeleri yürütebilirler.
- **Sosyal Etki Değerlendirmesi:** Öğrencileri, topluma sundukları yapıcı sonuçlar da dahil olmak üzere planlarının olumlu etkisini nasıl değerlendirecekleri konusunda eğitin.
- **Geri Bildirim ve Ayarlama:** Mahalleden geri bildirim almanın ve değişiklik yapmaya hazırlıklı olmanın önemini vurgulayın. Girişimlerini geri bildirimle dayalı olarak değiştirmek, sürecin önemli bir yönüdür.
- **Ölçek Büyütme:** Öğrenciler projelerini küçük ölçekte başarılı bir şekilde başlatabilirlerse, daha anlamlı bir sonuç elde etmek için onları genişletme yöntemlerini düşünmelidirler. Projeleri genişletmek, daha fazla kaynak aramayı veya diğer kuruluşlarla işbirliği yapmayı gerektirebilir.

- **Sürdürülebilirlik:** Sürdürülebilirlik de dikkate alınmalı ve onları projelerinin uzun vadeli uygulanabilirliği hakkında düşünmeye sevk etmelidir. Doğrudan dahil olmasalar bile çabalarının kalıcı bir olumlu etkiye sahip olduğundan nasıl emin olabilirler??

Öğrencilere bu uygulamalar aracılığıyla rehberlik ederek ve onları gerçek sosyal sorunları uygulamalı olarak ele almaya teşvik ederek, mahallelerinde ve ötesinde olumlu değişimi ilerletmeyi taahhüt eden gelecek sosyal girişimcilerin büyümesini sağlayacaksınız.

6. Öğrencilerin Sosyal Girişimcilik Projelerine Katılımı

6.1. Uygulamalı Örnek Projeler

Aşağıdaki uygulamalı projeler, öğrencilerin toplum katılımından eğitim ve sağlığa kadar çeşitli yerel ve küresel sorunları ele alarak olumlu sosyal etki yaratmalarını sağlayabilir. Böylece bu projeler sayesinde öğrenciler anlamlı bir fark yaratırken öğrenebilirler.

- **Okul Topluluk Bahçesi**

Okul arazisinde uygun bir yer seçmek ve çeşitli meyve, sebze ve otlar yetiştirmek için yer ayırmak, bir okul topluluk bahçesi kurmanın ilk adımıdır. Öğrenciler, yıl boyunca bahçeyi planlamak, dikmek ve bakımını yapmak için birlikte çalışabilirler. Bu proje, sürdürülebilir bahçecilik uygulamalarını, kompostlamayı ve su tasarrufunu öğretmek çevresel sorumluluğu teşvik etmektedir. Ayrıca, öğrenciler bahçeyi korumak, bitki büyümesini izlemek ve neyin yetiştirileceği konusunda kararlar almak için birlikte çalışırken ekip çalışmasını da teşvik eder. Hasat edilen ürünler bir okulda veya yerel çiftçi pazarında satılabilir ve elde edilen gelir yerel gıda bankalarını, evsiz barınaklarını veya diğer sürdürülebilirlik girişimlerini desteklemek için kullanılabilir. Bu proje, topluma taze, yerel olarak yetiştirilen yiyecekler sağlamanın yanı sıra, öğrencilere çabalarının hem çevre hem de ihtiyacı olanlar üzerindeki olumlu etkisini gördükleri için gurur ve başarı duygusu veriyor.

- **Gençlik Mentorluk Programı**

Bir gençlik mentorluk programı başlatmak, öğrencileri eğitim eşitsizlikleri ve risk altındaki gençler için rehberlik eksikliği ile ilgili kritik konuları ele alma konusunda güçlendirir. Bu projeyi üstlenen öğrenciler kendileri mentor olurlar ve akademik destek, kariyer rehberliği ve kişisel gelişim gibi konulara odaklanan kapsamlı bir müfredat tasarlarlar. Okul veya yerel topluluk içinde etkinlikler ve atölye çalışmaları düzenlerler ve genç öğrencileri katılmaya davet ederler. Bu etkileşimler aracılığıyla mentorlar, değerli rehberlik, destek ve motivasyon sağlayarak danışanlarının okul ve yaşamın zorluklarını aşmalarına yardımcı olur. Bu proje sadece mentorluk alan gençlere fayda sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda öğrenci mentorları liderlik ve kişilerarası becerilerle donatıyor. Olumlu rol modellerin önemini ve öğrencilerin akranlarının hayatlarında bir fark yaratma potansiyelini vurgular. Mentorluk ve destek kültürünü teşvik ederek daha kapsayıcı ve besleyici bir öğrenme ortamına katkıda bulunur.

- **Yaşlıların Teknik Destek Girişimi**

Birçok yaşlı, sevdikleriyle bağlantı kurmak ve temel hizmetlere erişmek için teknolojiyi kullanmada zorluklarla karşılaşılıyor. Öğrenciler, topluluklarındaki yaşlılara dijital okuryazarlık atölyeleri sunabilir. Öğrenciler, bu nesil farkını kapatmak için bir teknoloji destek girişimi geliştirebilirler. Dijital katılımı teşvik etmek ve yaşlılar arasında sosyal izolasyonu azaltmak için akıllı telefonların, sosyal medyanın ve çevrimiçi hizmetlerin nasıl kullanılacağı konusunda bire bir eğitim sağlayabilirler. Bu atölyelerden toplanan ücretler, bakım tesislerinin iyileştirilmesi veya eğlence programları sağlanması gibi yaşlıların yaşam kalitesini artıran girişimlere yönlendirilebilir. Bu proje dijital kapsayıcılığı, nesiller arası bağı ve topluluk desteğini teşvik ediyor.

- **Topluluk Çiftçi Pazarı**

Öğrenciler, okul arazilerinde canlı bir topluluk çiftçi pazarı düzenleyerek yerel çiftçiler, zanaatkarlar ve daha geniş topluluk için bir buluşma yeri yaratabilir. Yerel üreticiler taze ürünler, el yapımı el sanatları ve zanaat ürünleri satarak tüketiciler ve yerel işletmeler arasındaki bağlantıları güçlendirebilir. Oyun alanları inşa etmek, yerel barınakları desteklemek veya eğitim girişimlerini finanse etmek gibi topluluk projeleri, satıcıların satışlarından elde edilen gelirlerin bir kısmını alabilir. Bu proje, yerel çiftçilerin ve zanaatkarların güçlendirilmesi, toplum katılımının teşvik edilmesi ve yerel işletmelerin sürdürülebilir hale getirilmesine yardımcı olması yoluyla girişimciliği teşvik etmektedir.

- **Yerel Gıda Dağıtım ve Dağıtım**

Öğrenciler, okul topluluğundan bozulmayan gıda maddelerini toplamak için yerel bir gıda kampanyası düzenlemek için inisiyatif alabilirler. Toplanan eşyaları ihtiyacı olan ailelere dağıtarak yerel topluluktaki gıda güvensizliğini giderebilirler. Öğrenciler, yerel gıda bankaları ve toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışarak bağışlanan eşyaların en çok ihtiyaç duyanlara ulaşmasını sağlar. Bu proje empatiyi, topluluk katılımını ve acil topluluk ihtiyaçlarını ele almanın önemini teşvik eder.

- **Çocuk Kütüphanesi İnşaatı**

Öğrenciler, topluluklarında, özellikle çocuklar için kütüphanesi olmayan, yetersiz hizmet alan bir alanı belirleyebilirler. Bu eğitim boşluğunu gidermek için öğrenciler bir çocuk kütüphanesi inşa etmek için plan yapabilir ve fon toplayabilirler. Kütüphane, çocuklar için kitaplara ve öğrenme kaynaklarına erişim sağlayarak toplum içinde okuryazarlığı ve eğitimsel gelişimi teşvik edecektir. Bu proje, eğitimin, toplum katılımının ve yaşam boyu öğrenmenin gücünü vurgulamaktadır.

- **Çocuk Hikaye Kitabı Oluşturma**

Bu projede öğrenciler, bir amaç doğrultusunda çocuk kitapları yazmak ve resimlemek için yaratıcılıklarını ortaya çıkarırlar. Her kitap çeşitlilik, empati veya çevre koruma gibi önemli sosyal konulara odaklanmaktadır. Öğrenciler sadece hikaye anlatıcıları değil, aynı zamanda sosyal değişimin savunucuları olurlar. Bu güzel hazırlanmış hikaye kitapları, bir okulun duvarları arasına hapsedilmek için tasarlanmamıştır. Öğrenciler okuma oturumları düzenleyebilir veya kitaplarını diğer okullara, kütüphanelere veya toplum merkezlerine bağışlayabilirler. Bu hikayeleri paylaşarak, önemli değerleri aşılamayı ve gelecek nesil değişim yaratana ilham vermeyi amaçlıyorlar.

- **Sağlık ve Zindelik Atölyeleri**

Daha sağlıklı yaşam tarzlarını teşvik etmek amacıyla, öğrenciler bir dizi sağlık ve zindelik atölyesi tasarlayabilir ve sunabilirler. Bu atölyelerde beslenme, ruh sağlığı ve fiziksel uygunluk gibi konular ele alınabilir. Öğrenciler farklı yaş gruplarını hedefleyebilir ve kişisel refah hakkında bilinçli seçimler yapmanın önemini vurgulayabilir. Bu projenin amacı, bireyleri sağlıklarına öncelik vermek ve daha sağlıklı ve daha bilinçli bir toplumu teşvik etmek için ihtiyaç duydukları bilgi ve becerilerle donatmaktır.

- **Sosyal Bilinçli Sanat Gösterisi**

Önemli sosyal konular hakkında farkındalık yaratmak için öğrenciler, sosyal açıdan bilinçli bir sanat sergisinin küratörlüğünü yapabilir ve ev sahipliği yapabilir. Sergide, yoksulluk, akıl sağlığı, çevre koruma ve diğer acil kaygılarla ilgili konulara odaklanan öğrenciler ve yerel sanatçılar tarafından yaratılan sanat eserleri yer alabilir. Sanat eserinin satışından ve sergiye girişten elde edilen para, yerel hayır kurumlarına bağışlanabilir veya bu sorunları ele almak için okul girişimlerini finanse etmek için kullanılabilir. Bu proje, önemli mesajları ifade etmek ve iletmek, toplumsal farkındalığı artırmak ve önemli amaçlar için toplumun desteğini toplamak için bir araç olarak sanatın gücünü vurgulamaktadır.

- **Sosyal Sorumlu Giyim Markası**

Bu proje, öğrencileri doğrudan okul içinde sosyal açıdan sorumlu bir giyim markası yaratma yolculuğuna çıkarıyor. Bu girişim sürdürülebilirlik, etik ve sosyal sorumluluğa dayanmaktadır. Öğrenciler, çevre dostu giysiler tasarlamaktan adil ticaret ilkelerine uyan malzemeler tedarik etmeye kadar sürecin her adımında yer alırlar. Proje aynı zamanda şeffaf tedarik zincirleri, etik üretim ve çevresel etkinin dikkate alınması gibi hususları da içeriyor. Bilinçli tüketiciliği ve sürdürülebilir modayı teşvik etmenin yanı sıra, projenin hayırsever bir yönü de var. Giysi satışından elde edilen kârın bir kısmı, markanın misyonuna uygun olarak bir hayır kurumunu desteklemek için kullanılabilir. Alternatif olarak, bu karlar acil sosyal sorunları ele alan okul

projelerini finanse edebilir. Bu çabalar sayesinde öğrenciler, etik iş uygulamaları, çevre yönetimi ve ticareti olumlu değişim için bir güç olarak kullanmanın önemi hakkında paha biçilmez dersler öğrenirler. Öğrenciler, markalarının toplum ve dünya üzerindeki somut etkisini gördükçe, bu uygulamalı deneyim derin bir sosyal sorumluluk duygusu aşılır.

- **Gençler tarafından işletilen hayır dükkânı**

Öğrenciler, okul kampüslerinde öğrenciler tarafından işletilen bir hayır kurumu dükkânı kurarak topluluk katılımı ve geri verme için bir merkez oluşturabilir. Mağaza, giysi ve aksesuarlardan kitaplara ve ev eşyalarına kadar değişebilen bağışlanan ürünler için bir toplama noktası olarak hizmet veriyor. Öğrenciler, bağışları tasnif etmek ve fiyatlandırmaktan görsel mağazacılığa ve mağazayı yönetmeye kadar her şeyi yaparlar. Proje, sosyal sorumluluk anlayışı geliştirmenin yanı sıra, perakende yönetimi ve girişimcilik konularında pratik beceriler sağlar. Satışlardan elde edilen karlar kendileri için saklanmaz, ancak acil sorunları ele alan yerel hayır kurumlarına veya topluluk projelerine bağışlanır. Bu çaba sayesinde öğrenciler daha derin bir empati duygusu geliştirir, toplum katılımının önemini öğrenir ve küçük, kolektif çabaların ne kadar önemli bir olumlu etkiye sahip olabileceğini anlarlar. Gençlik Yardım Dükkânı projesi, gençlerin başkalarının ve bir bütün olarak topluluklarının yaşamlarını iyileştirmeye nasıl aktif olarak katkıda bulunabileceklerinin somut bir örneğidir.

- **Gençlerin Öncülüğünde Eğitim Atölyeleri**

Öğrenciler, çevreyi koruma, dijital okuryazarlık veya ruh sağlığı gibi tutkulu oldukları konularda genç öğrencilere veya daha geniş bir topluluğa eğitim atölyeleri tasarlayabilir ve sunabilir. Bu atölyelerden toplanan fonlar, yerel eğitim programlarını veya atölye konusuyla ilgili girişimleri destekleyebilir. Bu proje aracılığıyla liderlik, bilgi paylaşımı ve toplum eğitimi teşvik edilmektedir.

- **Sosyal Etki Dergisi**

Öğrencileri araştırmacı gazeteci olmaları için güçlendiren bu proje, sosyal girişimciliğe ve bunun toplum sorunları üzerindeki etkisine özel olarak odaklanan bir okul dergisinin oluşturulması etrafında dönmektedir. Öğrenciler, yerel sosyal girişimcileri ve girişimlerini araştıran muhabirlerin ve yazarların rolünü üstlenirler. Yolculukları, başarıları ve üstesinden geldikleri zorluklar hakkında ilk elden bilgi edinmek için bu girişimcilerle röportaj yaparlar. Dergi, bu olağanüstü hikayeleri sergilemek ve bu girişimcilerin uğraştığı gerçek sorunları tartışmak için bir nokta haline geliyor. Makaleler, röportajlar ve canlı görseller aracılığıyla dergi, toplumsal zorlukların çözümünde sosyal girişimciliğin potansiyelini bilgilendiriyor, ilham veriyor ve vurguluyor.

- **Sosyal Konu Podcast'i**

Öğrenciler, farklı sosyal konulara adanmış bir dizi podcast oluşturmak için bir yolculuğa çıkarak kendilerini sesli hikaye anlatımı ve gazetecilik dünyasına kaptırlar. Araştırma yaparlar, senaryolar yazarlar, röportaj becerilerini geliştirirler ve uzmanlar, aktivistler ve topluluk liderleriyle nasıl çalışacaklarını öğrenirler. Bu podcast'ler, gözden kaçabilecek kritik konulara ses vererek farkındalığı artırmaya ve değişimi yönlendirmeye yardımcı olabilir. Multimedya üretim becerileri kazanmanın yanı sıra, öğrenciler modern ve erişilebilir bir ortam aracılığıyla etkili iletişim ve savunuculuğun gücünü öğrenirler.

- **Sosyal Etki Belgesel Filmi**

Film yapımı, öğrencilerin acil sosyal sorunları veya yerel sosyal girişimcilerin olağanüstü çalışmalarını vurgulamaları için güçlü bir araç haline gelir. Öğrenciler, öne çıkarmak için bir konu veya sosyal girişimci seçer ve anlatılarını oluşturmaya başlar. Kameralar ve düzenleme becerileriyle donanmış olarak, seçtikleri konunun özünü yakalayan röportajlar, gerçek hayat hikayeleri ve çekimler yapıyorlar. Belgesel, izleyicileri eğitmeyi, ilham vermeyi ve harekete geçmeye teşvik etmeyi amaçlıyor ve film yapımının sosyal değişim için nasıl bir katalizör olabileceğini gösteriyor. Araştırma, hikaye anlatımı ve film yapımını birleştiren ve daha iyi bir dünyayı savunan güçlü bir görsel ortamla sonuçlanan bir projedir.

- **Gençler Tarafından Yürütülen Yardım Müzayedesi**

Bu dinamik proje, öğrencileri değerli bir amaç için etkinlik planlama, pazarlama ve bağış toplama konusunda sürücü koltuğuna oturtuyor. Bir yardım müzayedesini düzenleyerek, sanat eserleri ve koleksiyonlardan hizmetlere veya deneyimlere kadar topluluktan bağışlanan öğeleri toplarlar. Bu sadece etkinliğin kendisiyle ilgili değil, aynı zamanda katılımcıları çekmek, vızıltı yaratmak ve müzayedeye ilgi uyandırmak için stratejiler geliştirmekle ilgili. Öğrenciler müzakere, pazarlama ve iletişim konularında ilk elden deneyim kazanırlar. Müzayede etkinliği bir bağış toplama platformu olarak hizmet veriyor ve toplanan para yerel hayır kurumlarını desteklemeye gidiyor. Öğrenciler temel etkinlik yönetimi ve hayırseverlik becerileri kazanırken, olumlu sosyal etki yaratmak için girişimciliği kullanmanın somut bir göstergesidir.

6.2. Kilit paydaşlarla işbirliği

Öğrencilerin sosyal girişimciliğe katılımı, sınıfın ötesine geçerek çok çeşitli paydaşlarla işbirliğine kadar uzanır. Sosyal etki projelerinin başarısı ve sürdürülebilirliği için bu ortaklıklar şarttır. Öğrenci liderliğindeki girişimlerin olumlu etkisini en üst düzeye çıkarmak için kilit paydaşlarla çalışmanın yolları şunlardır:

- **Yerel topluluk katılımı:** Katkıda bulunmalarını, desteklemelerini ve katılmalarını isteyerek yerel toplulukla etkileşim kurun. Bu, halka açık toplantılar düzenleyerek, anket yaparak veya Topluluk Etkinlikleri düzenleyerek yapılabilir. Öğrenciler, girişimlerinin gerçek ihtiyaçları ele almasını ve topluluk üyelerini projelerin planlanması ve uygulanmasına dahil ederek iyi karşılanmasını sağlayabilirler.
- **Eğitim kurumları:** Bölgedeki diğer okullar, kolejler veya eğitim kuruluşlarıyla birlikte çalışın. Sosyal girişimcilik projelerinin etkisi, kaynakların, bilginin ve en iyi uygulamaların paylaşılmasıyla artırılabilir. Öğrenciler, farklı kurumlardan akranlarıyla öğrenebilir ve etkileşime girerek bakış açılarını genişletmeye yardımcı olabilir.
- **Kar amacı gütmeyen kuruluşlar:** Projenin hedefleriyle uyumlu yerel kar amacı gütmeyen kuruluşlarla ortaklık kurun. Bu kuruluşlar değerli içgörüler, kaynaklar ve destek sağlayabilir ve genellikle belirli sosyal sorunları ele alma konusunda deneyime sahiptir. Ayrıca öğrenciler için mentorluk fırsatları da sunabilirler.
- **Yerel işletmeler:** Finansman, kaynak veya uzmanlık sağlayabilecek yerel işletmelerle ilişkiler kurun. Bazıları projelere sponsor olmaya veya iş deneyimi sağlamaya istekli olabilir, bu da öğrencilerin pratik deneyim kazanmalarına ve çalışan profesyonellerden öğrenmelerine olanak tanır.
- **Hükümet ve kamu kurumları:** Öğrencilerin ele aldığı sosyal konularla ilgilenen hükümet veya kamu görevlileriyle çalışın. Bu paydaşlar, düzenleyici ve politika zorlukları hakkında bir tavsiye ve rehberlik kaynağı olabilir. Ayrıca hibe kaynakları veya finansman fırsatları da olabilirler.
- **Topluluk liderleri ve etkileyiciler:** Öğrenci liderliğindeki girişimler için farkındalığı ve desteği artırmaya yardımcı olabilecek topluluk liderleri, aktivistler ve etkileyicilerle bağlantı kurun. Onların onayı, projelerin görünürlüğü ve etkisi için bir oyun değiştirici olabilir.
- **Mentorlar ve uzmanlar:** Projenizdeki öğrencilere rehberlik ve mentorluk sağlayabilecek mentorlar ve konu uzmanları arayın. Bu kişiler, bilgi ve deneyimlerini paylaşarak öğrencilerin etkili stratejiler ve çözümler geliştirmelerine yardımcı olabilir.
- **Medya ve iletişim kanalları:** Projeler ve etkileri hakkında farkındalık yaratmak için yerel medyayı, radyo istasyonlarını ve iletişim kanallarını kullanın. Medyada yer alarak daha fazla paydaş ve destekçi bu amaca çekilebilir..
- **Mezun ağları:** Eğitim kurumlarının mezun ağlarıyla çalışın. Mezunlar, sosyal girişimcilik veya ilgili alanlarda deneyime sahiplerse rehberlik, mentorluk ve finansman fırsatları sunabilirler.

- **Yerel vakıflar ve hibe veren kuruluşlar:** Sosyal etki ve toplum gelişimine odaklanan yerel vakıflar ve hibe veren kuruluşlarla ortaklıkları keşfedin. Öğrenci projeleri için hibeler ve mali destek bu kuruluşlardan sağlanabilir.

Kilit paydaşlarla ortaklık kurmak, yalnızca öğrenci liderliğindeki sosyal girişim projelerinin etkisini artırmakla kalmaz, aynı zamanda eğitim deneyimini de geliştirir. Bu, öğrencilerin daha geniş bir toplulukla bağlantı kurmasına, profesyonellerden öğrenmesine ve sürdürülebilir olumlu değişime yol açabilecek bir destek ağı oluşturmaya olanak tanır.

Girişimcilik öğretime yönelik yaklaşımlar

1. Genel bakış

Günümüzün hızla gelişen dünyasında, girişimcilik becerilerini geliştirmek, öğrencilerin modern işgücünün karmaşıklıklarında gezinmeleri için çok önemlidir. Bu modül, geleneksel öğretim yöntemlerini aşan pedagojik stratejilere dalarak deneyimsel öğrenme ve gerçek dünya uygulamasına olan ihtiyacı vurgular. Eğitimciler, müfredat tasarımına yönelik yenilikçi yaklaşımları keşfederek teorik bilgi ve pratik içgörülerini kapsayan kapsamlı bir öğrenme deneyimi sağlayacaktır. Modül aynı zamanda değerlendirmenin önemli yönlerini de inceleyerek öğretmenleri girişimcilik yolculuğunu yansıtan dinamik değerlendirme yöntemlerini benimsemeye teşvik eder.

Ayrıca modül, öğrencilerin ilgisini çekmek ve problem çözme yeteneklerini geliştirmek için güçlü bir araç olan oyunlaştırmaya özel olarak odaklanarak etkileşimli öğrenme ortamları yaratmanın heyecan verici alanını keşfediyor. Öğretmenin kolaylaştırıcı olarak rolü incelenir, öğrencilere girişimcilik projeleri aracılığıyla rehberlik etme ve mentorluk ve koçluk yaklaşımlarını benimseme konusunda içgörü sağlar. Girişimcilik ortamının doğasında zorluklar olduğundan, modül eğitimcilerin engelleri aşmasına ve canlı ve destekleyici bir öğrenme ortamı yaratmasına yardımcı olacak pratik ipuçlarıyla sona ermektedir. Bu kapsamlı yolculuk, öğretmenlerin öğrencilerinde bir yenilik ve dayanıklılık ruhu geliştirmelerini sağlayarak onları girişimci dünyanın zorluklarına ve fırsatlarına hazırlar.

Öğrenme Çıktıları

- ✓ Girişimcilik eğitime uygun çeşitli pedagojik stratejileri anlar.
- ✓ Fikir oluşturma, iş planlaması ve pratik becerileri kapsayan kapsamlı bir müfredat tasarlar.
- ✓ Uyumlu bir eğitim deneyimi için müfredat bileşenlerini net öğrenme hedefleriyle uyumlu hale getirir.
- ✓ Girişimcilik yeterliliklerini etkili bir şekilde değerlendirmek için değerlendirme tekniklerinde ustalaşır.
- ✓ Oyunlaştırma da dahil olmak üzere ilgi çekici ve etkileşimli öğrenme ortamları oluşturma yöntemlerini keşfeder.
- ✓ Girişimcilik projelerini kolaylaştırma ve öğrencilere girişim oluşturma sürecinde rehberlik etme stratejilerini öğrenir.
- ✓ Öğrencileri girişimcilik yolculuklarında desteklemek için mentorluk ve koçluk yaklaşımlarını uygular.
- ✓ Girişimcilik öğretimi ile ilgili yaygın zorlukların üstesinden gelmek için pratik ipuçları kazanır.

2. Girişimcilik Eğitimi için Pedagojik Stratejiler

Girişimcilik çeşitli şekillerde anlaşılabilir. Geniş anlamda, yaratıcılığı ve sosyo-ekonomik yaşama aktif olarak katılma yeteneği olan bir kişinin tutumudur. Daha dar bir bağlamda, aynı zamanda, özellikle ekolojik farkındalık ve faaliyetlere dayalı bir iş olmak üzere, kendi işini kurma ve yürütme yeteneği ve hazırlığıdır. Girişimcilik, çeşitli coğrafi bölgelerin sosyo-ekonomik kalkınmasını etkileyen kilit bir faktördür (Dorocki & Rachwał, 2011).

Bilgiye dayalı bir ekonominin inşasına ve bir bilgi toplumunun oluşumuna dayanan medeniyet gelişiminin modern yönelimleri, öğretimin tüm seviyelerinde eğitim sürecinin sürekli olarak güncellenmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır (Borowiec, vd., 2009; Ziolo 2009). Bu, okul eğitiminin amaçlarının, içeriğinin, yöntemlerinin ve beklenen sonuçlarının genç nesli günümüz dünyasında yaşama hazırlamanın zorluklarına uygun olmasını sağlamak için gereklidir. Bu, öğrencileri kendi işlerini tasarlama, başlatma ve yürütme becerisi yoluyla hem tam zamanlı çalışanlar hem de serbest meslek sahibi kişiler olarak iş bulmaya ve gerçekleştirmeye hazırlamak anlamına gelir (Kurek & Rachwał 2010b; Rachwał, 2019).

Kapsamlı eğitimin amacı, bireyin kapsamlı bir şekilde gelişmesidir. Bunu başarmak için, insan faaliyetinin tüm alanları, yani entelektüel, duygusal ve pratik faaliyetleri üzerinde bütünsel bir etkiye sahip olan çeşitli stratejiler de dahil olmak üzere çeşitli eğitim yöntemlerini kullanmak gerekir (Łazowska, 2005). Geleneksel öğretim yöntemleri (örneğin ders anlatımı, metinle çalışma) yalnızca harekete geçirici yöntemleri tamamlamalıdır.

Bilgi ilişkilendirme stratejisi ve beslenme yöntemleri, yeni konuları tanıtırken ve çeşitli fenomenleri ve ilişkileri açıklarken yararlıdır. Bilgi, hatırlamaya ve öğrenmeye hazır bilgi şeklinde aktarılır. Bu stratejiyi yalnızca, öğrencilerin bilgiyi kendi başlarına bulamayacaklarından emin olduğunuzda seçin, çünkü görev hedefe ulaşmak için çok zordur.

Probleme dayalı strateji, yaratıcı etkinlik sürecinde doğru çözümler arayan öğrenciler tarafından bağımsız bilgi edinimine dayanmaktadır. Bu strateji, öğrencilerinizi harekete geçmeye ve ilgi alanlarının yanı sıra bilişsel becerilerini geliştirmeye teşvik etmek istediğinizde tavsiye edilir. Öğrenciler sorular sorar, hipotezler oluşturur ve problem çözerler.

Duygusal strateji, amacı öğrencinin duygusal alanını teşvik etmek olan, bilgi edinme sürecinde kişiliğin ve kişinin kendi değerlerinin oluşumuna izin verecek ve yaşanan içeriği etkin bir şekilde hatırlamaya yardımcı olacak aktivasyon yöntemlerine dayanır. Öğretmen bu amaçla müzik, illüstrasyon ve resimler kullanır.

Operasyonel (pratik) strateji, mesleki konuların öğretiminde kullanılır. Öğrenciler eylem yoluyla bilgi kazanır ve alışkanlıklar geliştirir. Öğrenme sırasında pratik alıştırmalar, laboratuvar dersleri ve teorisinin mesleki pratiğe aktarılmasını sağlayan tüm sınıflar kullanılır (Okoń, 1987).

Girişimcilik eğitiminde pedagojik stratejiler, gerçek problemleri çözerek ve deneyim kazanarak öğrenci katılımını vurgulayan aktif öğrenme yöntemlerine dayanmalıdır. Girişimcilik eğitim programı mümkün olduğunca çok sayıda aktif yöntem kullanmalıdır - ilginç, duygusal olarak ilgi çekici, öğrencileri bağımsız düşünmeye ve hareket etmeye teşvik eder.

Harekete geçirme yöntemleri, öğrencilere yardımcı olacak davranış biçimleridir:

- İlgi alanlarını derinleştirmek,
- yeni bilgiler edinmek,
- yaratıcılığı teşvik etmek,
- iletişim kurmak,
- tartışmak ve görüş alışverişinde bulunmak

Aktive edici yöntemler kullanan bir öğretmen, mevcut uzman öğretmen rolünden çıkar ve öğretim sürecinde danışman, animatör, ortak, gözlemci ve katılımcı olur.

Ters yüz ders yöntemi (ters yüz sınıf): Yöntem, öğrencilerin teorik konuları evde, planlanan dersten önce öğrendikleri varsayımına dayanır. Yöntemin yaratıcıları Bergmann ve Sams (2012), teorik kısmı öğrencilerin izleyecekleri, not alacakları ve konuyla ilgili sorular hazırlayacakları videolar şeklinde kaydetmeye karar verdiler. Ders, edinilen bilgilerin pratik kullanımı için tasarlanmıştır. Dersin başlangıcı, anlaşılabilir içeriği açıklama zamanıdır, daha sonra öğrencilere teoriyi pratikte pratik yapmak için tamamlamaları için pratik görevler verilir. Öğretmen, çalışmalarını sırasında öğrencileri destekler, ek açıklamalar sağlar ve öğretim sürecini gözlemler. Bergmann ve Sams (2012), bu çalışma şeklini kullanarak öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış öğretim aldıklarına inanmaktadır. Bu yöntemi tartışma, münazara veya beyin fırtınası gibi diğer öğretim teknikleriyle birleştirmek de mümkündür.

Eğitici oyunlar: Hem bilgisayar tabanlı hem de çevrimiçi oyun öğretmek, etkili bir öğretim yöntemi olarak öğrenciler arasında büyük beğeni toplamaktadır. Onlar sayesinde öğrenciler çeşitli bilgi alanlarını kendileri için keyifli ve eğlenceli bir şekilde öğrenebilirler. Bu oyunların birçoğunun girişimci bir tutumun geliştirilmesini, becerilerden tasarruf etmeyi, karar vermeyi ve sorumluluk öğretmeyi etkili bir şekilde desteklediğini belirtmekte fayda var (Splawska-Murmyło & Wawryszuk, 2017).

Öğrenme sürecini kolaylaştırmak için oyun mekanizmalarının kullanılmasını (oyunlaştırma) içeren eğitimsel gelişim yönüne paralel olarak, Kahoot! veya Quizizz siteleri eğitici eğlence için kullanılabilir. İşletme eğitiminin temellerini 8 yaş ve üstü çocuklar için müfredata dahil etmenin birçok faydası olabilir. Bu, çocukların bilişsel yeteneklerini geliştirdikleri ve temel kavramları öğrendikleri dönemdir. Finansal yönetim, tasarruf, yatırım ve ekonomik mekanizmaları anlama bilgisinin tanıtılması, onları gelecekte finansal yönleri daha iyi anlamaya ve bunlarla başa çıkmaya hazırlayabilir.

Simülasyon yöntemi: Girişimcilik öğretiminde kullanılabilecek yöntemlerden biri de sanal stratejik oyunlar kullanılarak kendi işinizi yürütmenin simülasyonudur. Bu tür oyunlar, öğrencilerin farklı davranış biçimlerini test etmelerine, katılımlarını artırmalarına, etkinliklerin sonuçlarının analiz edilmesini sağlamalarına ve aktif ve yaratıcı tutumları teşvik etmelerine olanak tanır. Girişimcilik eğitiminin etkili bir şekilde yürütülmesi için belirli kriterlerin karşılanması gerekir. Bu öğretim şekli, ekonomik gerçekliğin anlaşılma düzeyini arttırmalı ve çeşitli içeriklerin sunulmasına izin verecek olan girişimciliğin çeşitli yönlerini dikkate almalıdır. Girişimcilik eğitiminin didaktik bir yaklaşım olarak problem çözmeye dayanması ve yaparak öğrenme unsurlarını bütünleştirmesi gerektiğini varsaymakta fayda var, bu da "yaparak öğrenme" yaklaşımıyla tutarlıdır (San Tan ve Ng, 2006). Bu yöntem sayesinde öğrenciler duyarlılıklarını geliştirir ve verimli düşünmeyi öğrenirler. Bu yöntem, öğretim materyalinin aşağıdaki bölümlerinin uygulanması sırasında kullanılabilir: kişilerarası iletişim, müzakereler, rasyonel yatırım ve tasarruf (borsa yatırımları için öğrencilere belirli bir miktarın hayali transferi, menkul kıymetlerin alım satımı hakkında kararlar verme ve meydana gelen kar veya zararları kaydetme) ve aktif iş arama (simüle edilmiş iş görüşmesi) (Kwiatkowski & Musiałkiewicz, 2019).

Proje tabanlı yöntem: Proje tabanlı, öğrencilerin sunulan görevi bağımsız olarak yerine getirdikleri bir yöntemdir. Öğretmen sadece projenin çerçevesini tanımlar. Bu yöntemin amacı, öğrencilerin kendi çalışmalarını planlama ve organize etme, bilgi toplama ve seçme, problem çözme, grup içinde çalışma, karar verme, değerlendirme ve iletişim kurma becerilerini geliştirmektir. Bu yöntemle çalışmak adım adım bir işlemdir (Brudnik, et al., 2000):

- Öğrencileri yöntemle tanıştıran ve görevin konusunu sağlayın.
- Proje talimatları geliştirin - bunların uygulanması için hedefler, görevler ve son tarihler, sorumlu kişiler.
- Proje uygulaması - bilgilerin toplanması ve analizi.
- Kısmi görevlerin uygulanması ve raporun hazırlanması.
- Proje sunumu.
- Proje değerlendirmesi.

Girişimciliğin temellerini öğretmede proje tabanlı yöntem, kişisel finansmanı yönetmek veya kendi işinizi yürütmek gibi öğretim materyalinin çeşitli yönlerine uygulanabilir. Bir iş kurmayı öğrenirken bu yöntemi kullanırken, öğrencilerin yeteneklerine ve ilgi alanlarına bağlı olarak, bir grup öğrenci bireysel bir iş üzerine bir proje hazırlayabilirken, daha yetenekli ve konuya ilgi duyan diğer öğrenci grupları sınırlı sorumluluk, genel ortaklıklar veya sınırlı ortaklıklar üzerine projeler üzerinde çalışabilir (Kwiatkowski & Musiałkiewicz , 2019). Projenin fikri, örneğin, ekoloji yanlısı tutumları teşvik etmeye dayanabilir. Bu amaçla, diğer okulları ve anaokullarını, kasaba sakinlerini ve yerel çevreden kuruluşları faaliyetlere, eylemlere ve etkinliklere katılmaya teşvik etmek ve ikna etmek için okuldaki öğrencilere, velilere ve öğretmenlere yönelik okul binasında çeşitli ekolojik projeler düzenlenebilir. Bu tür faaliyetler arasında ekolojik kampanyalar, ekolojik etkinlikler, ekolojik yarışmalar, ekolojik filmlerin üretimi, ekolojik broşürlerin hazırlanması ve diğer öğrenciler için dersler yer almaktadır. Kullanılabilecek bir eğitim projesinin başka bir örneği, amacı öğrencileri okul ve yerel topluluk için faaliyetlere dahil etmek, çevre ile bağlar oluşturmak ve ilginç öğrenci girişimlerini desteklemek olan bir sosyal girişimcilik projesi olabilir (Gorzeńska & Radanowicz, 2019).

Vaka çalışması, girişimcilik öğretiminde çok sık kullanılan bir yöntemdir. Saha araştırmasına ve kaynak materyallere dayalı olarak bağımsız olarak yeni bilgiler edinmeyi içerir. Bu yöntemin önemli bir unsuru, vakayı inceledikten sonra sonuçları formüle etmektir. Bir vaka çalışması, fikirler, kavramlar oluşturmanıza, ilişkiler hakkında bilgi edinmenize ve belirli bir vakayı açıklayan teoriler oluşturmanıza olanak tanır. Uygulayıcıları sosyal ve ekolojik girişimcilik alanında eğitime dahil etmeye değer. Bunlar sadece sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri değil, aynı zamanda ekolojik sektörün gelişiminde yer alan kurumlar ve çeşitli endüstrilerde (yaratıcıdan üretime) faaliyet gösteren girişimcilerdir).

Beyin fırtınası: Grup fikirlerini geliştirmenize ve iyileştirmenize olanak tanıyan harekete geçirici bir öğretim yöntemi. En büyük avantajı hazırlık kolaylığıdır. Beyin fırtınası üç aşamadan oluşur:

I. Giriş: İlk aşama, sunucunun bir soru veya konu sunmasıyla başlar. Daha sonra öğretmen grubu çözmeleri gereken probleme hazırlar (bir konuşma veya ders kullanabilir) ve grubu beyin fırtınasına katılma kuralları ile tanıştırır. Lütfen aşağıdaki kurallara dikkat edin:

- Her öğrenci herhangi bir sayıda fikir sunma hakkına sahiptir.
- Önemli olan fikirlerin kalitesi değil, sayısıdır.
- Fikirler hiç kimse tarafından değerlendirilemez, eleştirilemez veya yorumlanamaz.
- Daha önce gönderdiğiniz fikirleri kullanabilir, değiştirebilir veya geliştirebilirsiniz.
- Fikrin yazarı not edilmemiştir.
- Fikirler en cüretkar ve saçma olabilir.

- Oturum lideri söz alır.
- Fikirler tahtaya, muhtemelen bir deftere yazılmalıdır (bir sekreter seçiyoruz).
- Başka bir varyantta, tam anonimliği sağlamak için fikirler ayrı kağıtlara sunulur.
- Sekreter (öğrenci) kağıtları çözüm kavramlarına göre gruplandırır.

II. Fikir toplama: Öğrenciler bu problemi çözmek için fikirler üretirler. Seans 5-15 dakika sürer. Sonu, sunulan fikirlerin sayısında önemli bir düşüş veya öğretmenin toplanan materyalin derse devam etmek ve sorunu çözmek için yeterli olduğuna dair kararı ile işaretlenir.

III. Fikir analizi: Çözümler ancak tüm teklifler sunulduktan sonra değerlendirilir. Her çözüm ve değerlendirmesi hakkında bir tartışma var. Öğrenciler, öğretmenle birlikte, öğretmenin ortaya koyduğu soruna en uygun çözümleri seçer ve konumlarını gerekçelendirir. En iyi çözüm uygulanır ve etkinlik açısından kontrol edilir (Gorzeńska & Radanowic, 2019).

Görevi belirli bir tezi tartışmak olan **tartışmalar**. Bir tartışmada, karşıt konuşmacılara hakaret etmek veya alay etmek yasaktır. Tartışma şu şekilde ilerliyor:

Tartışmanın tezi, tartışmanın temelini oluşturan bir ifadedir. Bu ifadenin tanımı, tartışmanın ilk konuşmacısı tarafından belirlenecektir.

- Biri belirli bir ifadeyi destekleyen, diğeri ise tam tersi pozisyon alan iki takım vardır.
- Açıklamayı destekleyen ekip bunu açıklamalıdır.
- Tartışma, tartışma mareşali tarafından yönetiliyor.
- Tartışma, her iki tarafın da kendi bakış açılarını özetleyen kapanış konuşmalarıyla sona erer.

Tartışmalar, anlaşılır konuşma, ikna ve iletişim becerilerinin yanı sıra mantıklı ve şeffaf konuşma becerisi gibi becerilerin geliştirilmesine yardımcı olur. Başkalarıyla işbirliği yapma yeteneği, bir ekip içinde işbirliği yapma yeteneği de çok önemli hale gelir (Gorzeńska & Radanowic, 2019).

SWOT yöntemi: Yöntem, kendi güçlü ve zayıf yönlerinizi (Güçlü Yönler - Zayıf Yönler) ve aynı zamanda dışarıdan gelen mevcut ve potansiyel fırsatları ve tehditleri (Fırsatlar - Tehditler) analiz edebileceğiniz ve tanıyabileceğiniz bir araçtır.

Lütfen aşağıdaki soruları cevaplayın:

- Güçlü Yönler - Güçlü yönleriniz nelerdir? Tasarım ekibi en iyi ne yapıyor?
- Zayıf Yönler – Proje ekibi neleri iyileştirebilir? Diğerleri takımın zayıf noktası olarak neyi görecek? İnsanlar neden projeye ilgisiz olabilir?

- Güçlü yönler – fırsatlar: Yerel toplulukta destek ve tanıtıma güvenebilir misiniz? Bir girişim başlatmak için BİT'i kullanabilir misiniz?
- Tehditler – Ne gibi sorunlar ortaya çıkabilir? Başlamak için mali katkı gerekli mi??

Eğitim videoları: Birincil görevi bilgi sağlamak veya konuyu tanıtmak olan bir eğitim yöntemi. Şeklinde kullanılabilirler:

- tartışma için konu oluşturabilecek kısa filmler;
- film buluşmaları;
- tartışmalar, atölye çalışmaları ve diğer etkinlikler için de bahane olan bir etkinlik türü (Korzeńska & Radanowic, 2019).

3. İnteraktif Öğrenme Ortamları Oluşturma

Girişimcilik eğitimi için etkileşimli bir öğrenme ortamı oluştururken, eğitmenler çeşitli metodolojilerden yararlanabilirler. Videolar, podcast'ler ve etkileşimli sunumlar gibi multimedya öğelerini dahil etmek, katılımı artırır ve çeşitli öğrenme stillerine hitap eder. Grup tartışmaları ve problem çözme etkinlikleri, gerçek dünya senaryolarını simüle ederek öğrencileri işbirliği yapmaya, beyin fırtınası yapmaya ve zorlukları toplu olarak aşmaya teşvik eder. Öğrencilerin proje tasarlama ve yürütme süreçlerine aktif olarak katıldıkları dinamik sınıf kurulumları, deneyimsel öğrenme yönünü güçlendirerek girişimcilik ilkelerinin pratik uygulamasını güçlendirir.

Teknoloji ve çevrimiçi kaynakların entegrasyonu, çok sayıda bilgi ve öğrenme fırsatına açılan bir kapı açar. E-öğrenme platformları ve sanal sınıflar, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını karşılayarak esnek öğrenme programlarını kolaylaştırır. Sektör uzmanları tarafından düzenlenen web seminerleri, öğrencileri mevcut pazar dinamikleri ve ortaya çıkan trendlerle tanıştırır. Çevrimiçi veritabanlarına ve araştırma araçlarına erişim, öğrencilerin derinlemesine analizler yapmalarını sağlayarak araştırma odaklı bir zihniyeti teşvik eder. Ek olarak, sosyal medya ve girişimcilik odaklı web sitelerini kullanmak, öğrencilerin fikirleri, içgörüler ve kaynakları küresel olarak akranlarıyla paylaşmalarına olanak tanıyan sanal bir topluluk oluşturur.

Girişimcilik odaklı kulüpler ve ders dışı etkinlikler kurmak, bütünsel bir girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesinde etkilidir. Bu kulüpler, öğrencilerin atölye çalışmalarına, konuk derslere ve uygulamalı projelere aktif olarak katılmaları için bir alan sağlayarak teorik bilgileri pratik uygulamalarla pekiştirir. Girişimcilik temalı yarışmalar, hackathonlar ve başlangıç zorlukları, dostane rekabeti ve yeniliği körükler. Deneyimli girişimcilerin öğrencilere iş fikri geliştirme konusunda rehberlik ettiği mentorluk programları, paha biçilmez içgörüler ve ağ kurma fırsatları sunuyor. Okullar, öğrencileri bu etkinlikleri planlama ve organize etme sürecine aktif olarak dahil ederek, genel girişimci zihniyete katkıda bulunarak liderlik becerileri ve sahiplenme duygusu aşılayabilir.

3.1. Oyunlaştırma

Oyunlaştırma, stratejik olarak kullanıldığında, eğitimi sürükleyici ve dinamik bir deneyime dönüştürür. Sadece konu anlayışını geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda kritik yaşam becerilerini de aşılayarak öğrenmeyi keyifli bir yolculuk haline getirir. Eğitimciler, oyun dünyasından unsurları bir araya getirerek öğrencilerinin tüm potansiyelini ortaya çıkarabilir, öğrenmeye ve problem çözmeye karşı olumlu bir tutum geliştirebilir.

Oyunlaştırma, oyunlardan bilinen strateji ve mekanizmaların eğlence dışındaki amaçlar için kullanılmasıdır (Kozłowska, 2016). Kullanıcıların ilgisini çekmek ve çeşitli sorunları çözmek için rekabet, işbirliği ve hızlı geri bildirim gibi tipik oyun öğelerini kullanan bir yöntemdir. Oyunlaştırma, veri analizi ile ilgili motivasyon tekniklerinin kullanılmasına dayanır (Strużyna & Kania K, 2016).

Oyun, oyunlaştırma bağlamında merkezi bir kavramdır. Oyun, katılımcıların ortamdaki koşulların değiştirilmesini etkileyen ve katılımcıların gelecekteki seçimlerini şekillendiren kararlar aldıkları ekonomik ve sosyal çevrenin bir simülasyonunu temsil eder (Bombiak ve Cisek, 2019). Oyun mekanizmasını oluşturan unsurlar arasında puanlar, rozetler, seviyeler, zorluklar, ödüller bulunur (Bombiak & Cisek, 2019).

Şirketler gibi bilim ve araştırma kurumları, müşterilerle yakın etkileşimlere dayalı olarak itibarlarını korumaya ve genişletmeye yardımcı olan oyunlaştırma da dahil olmak üzere gelişmiş pazarlama stratejileri kullanarak hızla değişen pazar koşullarına uyum sağlar. Oyunlaştırmayı kullanarak, oyunlardan gelen mekanizmaları ve çözümleri müşterilerin günlük yaşamına, hedef kitlenin ilgisini daha fazla çekecek ve onları belirli eylemlerde bulunmaya motive edecek şekilde aktarıyoruz, bu da sonuçta reklamı yapılan markaya bağlılıkla sonuçlanacak (Wrona K., 2012). Oyunlaştırmanın başarısını üç sütun garanti edebilir (Starzyński, 2012):

- Eğlence – zevk, memnuniyet,
- Arkadaşlar – topluluk içinde eğlenme fırsatı, iletişim kurma, işbirliği, rekabet,
- Geri bildirim – oyuncu tarafından gerçekleştirilen eylemler hakkında hızlı geri bildirim alma.

Oyunlaştırmanın en önemli unsurları:

- Puanlar veya okul notları gibi ödüller, bir hedefe ulaşıldığında verilmelidir. Ödülün bir son olmaması gerektiğini hatırlamakta fayda var.
- Ödül sistemi adil olmalı ve sadece inisiyatif veya yaratıcılık gösterenleri değil, tüm öğrencileri kapsamalıdır.
- Ödüller birden fazla aşamada verilmelidir; Oyuncu tarafından elde edilen sonraki zorlukları veya başarıları tamamlamak için ödül sistemine seviyeler veya rozetler eklemeye değer.
- Yarışmanın sonraki aşamaları için elde edilen tüm puanlar, rozetler veya ödüller öğrenciyi motive etmeli ve onu diğer kullanıcılarla rekabet etmek için daha da fazla çaba sarf etmeye teşvik etmelidir.
- Öğrenciler arasında ortaya çıkan rekabetin sağlıklı bir düzeyde sürdürülmesini ve ebeveynlerin görevlere mümkün olduğunca az dahil olmasını sağlamakta fayda var - eserlerin veya

projelerin ebeveynler tarafından değil, esas olarak çocuklar tarafından hazırlanmasını sağlamak önemlidir.

Oyunculardan bilinen mekanikler, eğitimde başarıya ulaşma sürecinde çok önemli olan motivasyon ve bağlılığı teşvik etmek için çok etkili bir araç olabilir. Bu özellikle önemlidir, çünkü yenilikçi bilgi aktarımı, değerlendirme biçimlerinin ve gelişim ve öğrenmeye ilgiyi teşvik etmek için yaratıcı yöntemlerin tanıtılması yeni fırsatlar ve bakış açıları açar (Zakowicz & Sochacka, 2017).

Eğitimde oyunlaştırma, oyunların kendisinin kullanımına değil, oynanışı düzenleyen ve oyuncuların davranışlarını etkileyen mekanizmaların kullanımına dayanmaktadır. Bu fikir, oyuncular arasında sıklıkla gözlemlenen iç motivasyonu ve önemli çabalar sarf etmeye hazır olma durumunu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Okulda oyunlaştırmayı bireysel sınıflarda (konularda) tanıtmak kolay değildir, - özellikle başlangıçta - öğretmen tarafından çok fazla ek çalışma gerektirir. Oyunun planını geliştirmeniz, kurallarını, hedeflerini ve öğrencileri değerlendirme kurallarını belirlemeniz gerekir. Oyunlaştırmayı eğitimde tanıtmanın en kolay yolu, oyunları derslerde kullanmaktır.

Ancak oyunun amacı bilişsel yönleri olmadan sadece rahatlamaksa, gerçek oyunlaştırmadan bahsetmek zordur. Oyunlaştırma, bir oyunu öğrenme aracı olarak kullandığımızda başlar. Ne öğrenebiliriz? Oyunlar aracılığıyla takım çalışması, zaman yönetimi, matematik, coğrafya, ekonomi ve diğer alanlarda özel içerikler öğretebiliriz. İlginç bir örnek, binlerce oyuncuyu çalıştıran sanal şirketler oluşturmanıza olanak tanıyan [EVE Online](#), oyunudur. Ekonomi ve yönetimle uğraşan öğretim görevlileri ve şirketlerdeki öğretmenler bu oyunu sıklıkla edindikleri bilgileri test etmek için pratik bir araç olarak kullanırlar (Sobociński, 2012). Bir diğer popüler iş simülasyonu ise ekonomik bilginin pratikte nasıl kullanılacağını ve öğrencilere girişimciliği öğreten Farmersi.pl oyunudur.

Derste kullanılabilecek diğer önerilen oyun türleri:

- Rol yapma oyunları – gerçek dünyayı taklit etmek.
- Keşif oyunları – bir şeyler keşfetmenize ve ilişkileri anlamanıza izin verirler.
- Fiziksel oyunlar – motor beceriler, hız, refleksler vb.
- Operasyonel oyunlar – amaç belirli bir görevi yerine getirmektir.
- Masa oyunları
- Görev istasyonları
- Sınavlar
- Kaçış odaları

Örnek görevler:

- Öğrenciler - kuralları, faydaları ve olası kayıpları öğrendikten sonra - örneğin Menkul Kıymetler Borsası'nda veya seçilen yatırım fonlarında para "yatırmak" amacı olan bir oyuna katılırlar. Öğrenciler, seçilen kaynaklara sanal olarak yatırım yaptıkları aynı miktarda "sanal" paraya sahiptir. Ancak daha sonra sanal paralarının seçtikleri gerçek yatırımda çalışmasını izlerler. Öğrenciler katkılarını "geri çekebilir" ve başka bir yere "yatırım yapabilir". Oyunun amacı, sermayenizden en yüksek karı elde etmektir. Ayrıca, daha güvenli bir form olan seçilen mevduatlara para "yatırabilirler".
- Gerekli parayı bularak, kredi şirketlerini, karlılığı vb. analiz ederek yatırımdan önce gelebilirsiniz.
- Aşamanın sonunda, öğrenciler "kendi" vergi beyannamelerini verirler.

Oyunlaştırmayı sosyal girişimcilikte kullanmak için bir başka fikir, bir barınakta hayvanların ihtiyaç duyduğu hayvan maması ve diğer aksesuarları toplamakla ilgili bir görevdir. Öğrenciler ve öğretmen, bireysel görevler için ödülleri nasıl görüneceğine karar verirler. Görevler sadece bireysel cevapları değil, aynı zamanda ekip çalışmasını da içerir, örneğin belirli bir konuda kolajlar veya projeler yapmak. Çocuklar puan yerine zar toplarlar. Öğretmen sadece belirli bir öğrencinin bilgisini ve çalışmasını değil, aynı zamanda bir grupta işbirliğine yaklaşımını ve başkalarıyla çalışma kurallarına uygunluğunu da değerlendirir. Ayın sonunda (ebeveynler ve ebeveyn konseyi ile anlaştıktan sonra), her çocuk küp sayısını hayvan barınağında ihtiyaç duyulan hayvan yemi veya diğer aksesuarlarla değiştirir. Ek bir eğitim unsuru tanıtmak için, özel bir okul mağazası ve küp sayısının yiyecek veya battaniye fiyatına karşılık geldiği bu tür öğelerin bir fiyat listesi oluşturuyoruz. Alışverişten sonra çocuklar, belirli bir sınıf veya yaş grubuyla birlikte ürünleri barınağa götürmeye giderler. Yiyecek ile değiştirilebilecek küpleri öğrenme ve elde etme hedefine ek olarak, öğrenciler ve öğretmen bu tür dersler sırasında dünyaya, insanlara ve hayvanlara karşı olumlu bir tutum geliştirme hedefine ulaşırlar.

Oyunlaştırmanın eğitim sürecindeki bir diğer uygulaması da değerlendirme sisteminin geleneksel notlardan puan ve seviye kazanımına doğru değiştirilmesidir. Kurs boyunca, öğretim yöntemleri değişmeden kalır, ancak öğrencileri deneyim kazanmaya ve daha yüksek seviyelere ulaşmak için içsel ihtiyaç kazanmaya motive eden belirli "oyun mekanizmaları ve dinamikleri" tanıtıyoruz. Dersi oyunlardan alınan unsurlarla zenginleştirmeye değer, örneğin: ek görevler ve puanlar; özel görevler; ek canlar ve belirli komutları ve görevleri tamamlamadığımızda onları kaybetme olasılığı.

Eğitimde oyunlaştırmada kullanılan görev ve oyunların ana bileşenleri:

- Toplama – puanlar, rozetler, eşyalar.

- Sıralamalar – Bir öğrenci arkadaşlarının kaç puan topladığını gördüğünde, daha da meşgul olur, sıralamaların sürekli olarak güncellenmesi önemlidir.
- Seviyeler - Bir sonraki seviyeye geçmek veya girmek, öğrenci için çok çekicidir ve bireysel puan almaktan daha fazla geri bildirim sağlar, ancak her iki sistemin - puanlar ve seviyeler - birlikte çalışmasını engelleyen hiçbir şey yoktur.
- Hedefler – Öğrenciler ne için savaştıklarını ve oyunun amacının ne olduğunu bilmelidir. zorluklar - içinde belirlenen görevler çok kolay değil, oldukça zorluysa, oyun çok daha çekici olacaktır..
- Olay örgüsü ve rol üstlenme - hikayeler, eğitimin birçok aşamasında öğrencilerin çok sevdiği bir unsurdur ve belirli bir hikayeye katılımcı olduklarında, bir rol üstlendiklerinde, yaratıcı olduklarında ve sadece alıcılar düzeyinde kalmadıklarında, görev onlar için çok daha ilginçtir.

4. Girişimcilik Müfredatının Tasarlanması

4.1. Kapsamlı bir girişimcilik müfredatının yapılandırılması

Kapsamlı bir girişimcilik müfredatının yapılandırılması, bütünsel bir öğrenme deneyimi sağlamak için çeşitli unsurların dikkatli bir şekilde planlanmasını ve entegrasyonunu içerir. Aşağıda, öğretmenlerin göz önünde bulundurabileceği bazı yararlı uygulamaların bir listesi bulunmaktadır:

- **İhtiyaç Değerlendirmesi:** Öğrencilerin özel gereksinimlerini ve ilgi alanlarını anlamak için bir ihtiyaç değerlendirmesi yaparak başlayın. Girişimcilikle ilgili bilgi boşluklarını, becerilerini ve ilgi alanlarını belirleyin.
- **Sıralı Öğrenme Modülleri:** Müfredatı sıralı bir şekilde tasarlayın, daha ileri konulara geçmeden önce temel kavramları tanıttın. Temel girişimcilik ilkeleriyle başlayın ve yavaş yavaş iş planlaması, pazarlama, finans ve sosyal girişimcilik gibi alanlara dalın.
- **Müfredat Haritası:** Temel girişimcilik konularının dengeli bir şekilde ele alınmasını sağlamak için müfredatın haritasını çıkarın. Bu, fikir üretme, iş planlaması, finansal okuryazarlık, pazarlama, etik ve sosyal girişimciliği içerebilir.
- **Proje Tabanlı Öğrenme:** Öğrencilerin girişimcilik kavramlarını gerçek dünya senaryolarında uygulayabilecekleri proje tabanlı öğrenme deneyimlerini dahil edin. Bu, iş planları geliştirmeyi, prototipler oluşturmaya ve simüle edilmiş iş faaliyetlerine katılmayı içerebilir.
- **Disiplinler Arası Entegrasyon:** Girişimcilik kavramlarını matematik, fen bilimleri ve sosyal bilgiler gibi çeşitli konulara entegre edin. Bu disiplinler arası yaklaşım, öğrencilerin girişimciliğin diğer alanlarla olan bağlantısını görmelerine yardımcı olur ve bütünsel anlayışlarını geliştirir.
- **Konuk Konuşmacılar ve Endüstri Ziyaretleri:** Deneyimlerini paylaşmak için çeşitli girişimcilik geçmişlerinden konuk konuşmacıları davet edin. Öğrencilere girişimcilik hakkında pratik bilgiler sağlamak için yerel işletmelere endüstri ziyaretleri planlayın veya sanal turlar düzenleyin.
- **İnteraktif Çalıştaylar ve Seminerler:** Girişimciliğin belirli yönlerine odaklanan etkileşimli atölye çalışmaları ve seminerler düzenleyin. Bunlar pazarlama stratejilerini, finansal planlamayı ve yasal hususları içerebilir.
- **Teknolojiyi Dahil Edin:** Öğrenmeyi geliştirmek için teknolojiden yararlanın. Müfredatı dinamik ve dijital çağa uygun hale getirmek için çevrimiçi kaynakları, girişimcilikle ilgili uygulamaları ve sanal araçları kullanın.

- **Girişimcilik Yarışmaları:** Öğrencilerin yenilikçi fikirlerini ve problem çözme becerilerini sergileyebilecekleri girişimcilik yarışmaları düzenleyin. Bu, sağlıklı bir rekabet ruhunu besler ve yaratıcılığı teşvik eder.
- **Etik ve Sosyal Sorumluluk Yönleri:** Girişimcilikte etik davranışın önemini vurgulayın. Etik ikilemleri ve karar vermeyi vurgulayan vaka çalışmalarını tartışın, öğrencileri karşılaşabilecekleri etik zorluklarla başa çıkmaya hazırlayın.
- **Değerlendirme ve Geri Bildirim:** Hem biçimlendirici hem de özetleyici değerlendirmeleri içeren kapsamlı bir değerlendirme stratejisi geliştirin. Öğrencilere girişimcilik becerilerini geliştirmelerinde rehberlik etmek için yapıcı geri bildirim sağlayın.
- **Esnek Öğrenme Yolları:** Öğrencilerin farklı öğrenme stilleri ve tercihleri olduğunu kabul edin. Girişimcilik içindeki ilgi alanlarını keşfetmelerine olanak tanıyan esnek öğrenme yolları sunun.
- **Sürekli Mesleki Gelişim:** Öğretmenleri, girişimcilikteki güncel eğilimler ve uygulamalar hakkında güncel kalmak için sürekli mesleki gelişime katılmaya teşvik edin. Bu, müfredatın ilgili ve dinamik kalmasını sağlar.
- **Topluluk Katılımı:** Öğrencileri, girişimcilik becerilerini toplumun iyileştirilmesi için uygulamaya teşvik edin. Topluluk projeleri, bağış toplama etkinlikleri veya yerel işletmelerle ortaklıklar gibi girişimler, pratik deneyimler sağlayabilir ve sosyal sorumluluk duygusu aşılayabilir.

Sonuç olarak, okul öğretmenleri için kapsamlı bir girişimcilik müfredatının yapılandırılması, geleneksel sınıf öğretiminin ötesine geçen çok yönlü bir yaklaşımı içerir. Sıralı öğrenme modüllerini benimseyerek, gerçek dünyadan örnekleri entegre ederek ve etkileşimli etkinlikleri dahil ederek, öğretmenler öğrenciler arasında bütünsel bir girişimcilik anlayışı geliştirebilirler. Disiplinler arası entegrasyon, konuk konuşmacılar ve endüstri ziyaretleri, teorik bilgileri pratik uygulamalara bağlayarak öğrenme deneyimini zenginleştirir. Teknolojiden ve çeşitli değerlendirme stratejilerinden yararlanmak, müfredatı dinamik tutar ve dijital çağın gelişen talepleriyle uyumludur. Etik hususlar, sürekli iyileştirme ve topluluk katılımı, müfredatın etkisini daha da artırarak yalnızca girişimcilik becerilerini değil, aynı zamanda sosyal sorumluluk duygusunu da geliştirir. Öğretmenler eğitim ortamında gezinirken, bu kapsamlı yaklaşım, öğrencilerin sağlam bir temel ile mezun olmalarını sağlar.

4.2. Müfredatı öğrenme hedefleriyle uyumlu hale getirme

Kapsamlı bir girişimcilik müfredatını yapılandırırken, eğitimciler yeni nesil yenilikçi düşünürleri, problem çözücüleri ve iş liderlerini şekillendirmek için dinamik bir yolculuğa çıkarlar. Bu süreç sadece ders düzenlemekten daha fazlasıdır; Öğrencileri girişimciliğin karmaşıklıklarında gezinmek için gerekli bilgi, beceri ve zihniyetle donatan bir eğitim deneyimi oluşturmakla ilgilidir. Öğretmenler bu çabayı

araştırırken, öğrencileri arasında yaratıcılığı, dayanıklılığı ve iş kavramlarının derinlemesine anlaşılmasını teşvik etmenin temelini atarlar. Entegre bir girişimcilik müfredatının yapılandırılması, düşünceli planlamayı, öğrenme hedefleriyle uyumu ve uyarlanabilirlik taahhüdünü içerir ve öğrencilerin yalnızca teorik kavramları kavramalarını değil, aynı zamanda girişimcilik ortamında gelişmek için gereken pratik zekayı geliştirmelerini sağlar. Aşağıdaki uygulamalar, hevesli girişimcilerin kafasında inovasyon ve problem çözme tutkusunu ateşlemeyi amaçlayan, ders kitaplarının ötesine geçen bir girişimcilik müfredatı yapılandırma sanatını ve bilimini araştırmaktadır.

- **Net Öğrenme Hedeflerini Tanımlayın:** Öğrencilerin ne öğrenmesini istediğinizi açıkça ifade edin. Öğrenme hedefleri spesifik, ölçülebilir, ulaşılabilir, ilgili ve zamana bağlı (SMART) olmalıdır. Örneğin, amaç finansal yönetimi anlamaksa, bütçeleme, finansal raporlama veya yatırım analizi içerip içermediğini belirtin.
- **Hedefleri Müfredat Bileşenleriyle Eşleştirin:** Müfredatı dersler, modüller veya üniteler gibi bileşenlere ayırın. Her bileşeni ilgili öğrenme hedefleriyle eşleştirin. Bu, müfredatın her yönünün istenen öğrenme çıktılarına ulaşılmasına katkıda bulunmasını sağlar.
- **Sıralı Öğrenme Aktiviteleri:** Öğrenme aktivitelerini, beceri ve bilginin ilerlemesiyle uyumlu mantıklı bir sırayla düzenleyin. Daha karmaşık konulara geçmeden önce temel kavramlarla başlayın. Örneğin, amaç bir iş planı geliştirmekse, öğrenciler önce pazar analizini, finansal planlamayı ve operasyonel hususları anlamalıdır.
- **Uygun Öğretim Yöntemlerini Seçin:** Öğrenme hedefleriyle uyumlu öğretim yöntemlerini seçin. Amaç eleştirel düşünmeyi geliştirmekse, vaka çalışmaları, tartışmalar veya problem çözme alıştırmaları gibi etkinlikleri dahil edin. Öğretim yöntemlerinizi farklı öğrenme stillerine hitap edecek şekilde uyarlayın.
- **Değerlendirmeleri Dahil Edin:** Öğrenme hedeflerine ulaşılmasını doğrudan ölçen değerlendirmeler geliştirin. Bu değerlendirmeler kısa sınavları, projeleri, sunumları veya sınavları içerebilir. Değerlendirme kriterlerinin şeffaf olduğundan ve öğrenme hedeflerinde belirtilen belirli hedeflerle uyumlu olduğundan emin olun.
- **Net Rehberlik Sağlayın:** Öğrenme hedeflerini öğrencilere net bir şekilde iletin. Her bir hedefin alaka düzeyini ve genel anlayış ve beceri gelişimine nasıl katkıda bulunduğunu açıklayın. Bu şeffaflık, öğrencilerin her dersin amacını anlamalarına yardımcı olur ve katılımı teşvik eder.
- **Farklılaştırma Stratejileri Sunun:** Öğrencilerin yeteneklerinin ve öğrenme stillerinin çeşitliliğini tanıyın. Çeşitli öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için farklılaştırılmış öğretim veya etkinlikler sağlayın. Bu, ek kaynaklar sunmayı, alternatif ödevler sağlamayı veya işbirlikçi öğrenmeyi teşvik etmeyi içerebilir.

- **Düzenli Olarak Gözden Geçirin ve Gözden Geçirin:** Müfredatın öğrenme hedeflerine ulaşmadaki etkinliğini sürekli olarak değerlendirin. Öğrencilerden geri bildirim toplayın ve değerlendirme sonuçları üzerinde düşünün. Belirli hedefler öğrenciler için sürekli olarak zorlayıcıysa, bu alanları daha iyi ele almak için müfredatı veya öğretim yöntemlerini ayarlamayı düşünün.
- **Gerçek Dünya Uygulamalarını Entegre Edin:** Öğrenme hedeflerini gerçek dünya uygulamalarına bağlayın. Öğrencilere sınıfta edindikleri bilgi ve becerilerin pratik durumlarla nasıl ilgili olduğunu gösterin. Konuk konuşmacılar, endüstri ziyaretleri veya vaka çalışmaları bu bağlantıyı geliştirebilir.
- **Standartlar ve Çerçeveslerle Uyumlu Hale Getirin:** Müfredatın eğitim standartları ve çerçeveleriyle uyumlu olduğundan emin olun. Bu, öğrencilerin daha geniş eğitim hedeflerini karşılamalarını sağlarken aynı zamanda onları standart değerlendirmelere hazırlar.

Öğretmenler bu adımları izleyerek, yalnızca temel içeriği kapsamakla kalmayıp aynı zamanda anlamlı öğrenme hedeflerine ulaşılmasına aktif olarak katkıda bulunan bir müfredat oluşturabilirler.

5. Ölçme ve Değerlendirme

Değerlendirme, girişimcilik eğitiminde çok önemli bir rol oynar ve hem öğretmenlere hem de öğrencilere beceri edinme ve bilgi uygulama yolculuğunda rehberlik eden bir pusula görevi görür. Uyarlanabilirliğin, yaratıcılığın ve problem çözmenin çok önemli olduğu dinamik girişimcilik ortamında, etkili değerlendirme yöntemleri geleneksel sınavların ötesine geçmektedir. Sadece temel kavramların teorik olarak kavranmasını değil, aynı zamanda bu ilkelerin gerçek dünya senaryolarında pratik uygulamasını da değerlendirmenin bir yolu haline gelirler. Öğretmenler, çeşitli değerlendirme teknikleri aracılığıyla öğrencilerin girişimcilik becerilerini, zihniyetlerini ve iş dünyasının karmaşıklıklarında gezinmeye hazır olup olmadıklarını ölçebilir. Ayrıca değerlendirmeler, dayanıklılığı, eleştirel düşünmeyi ve etkili iletişimi vurgulayarak öz farkındalığı geliştirmek, sürekli iyileştirmeyi teşvik etmek ve girişimci zihniyeti şekillendirmek için güçlü araçlar olarak hizmet eder. Özünde, değerlendirmelerin stratejik kullanımı, girişimcilik eğitiminin bütünsel hedefleriyle uyumludur ve öğrencileri gelecekteki girişimcilik çabalarında başarılı olmak için gerekli yetkinliklerle donatır.

Öğrencilerin ilerlemesini değerlendirmek için bazı yararlı yollar ve teknikler aşağıda listelenmiştir:

Biçimlendirici Değerlendirmeler:

- **Sınıf Gözlemleri:** Takım çalışması, iletişim ve problem çözme becerilerini değerlendirmek için işbirlikçi etkinlikler, tartışmalar veya proje çalışmaları sırasında öğrencileri düzenli olarak gözlemleyin. Liderlik, etkili iletişim ve grup dinamiklerine katkı örneklerini not edin.
- **Akran Değerlendirmeleri:** Öğrencilerin akranlarının katkıları hakkında yapıcı geri bildirim sağladıkları akran değerlendirmeleri uygulayın. Bu sadece öz farkındalığı teşvik etmekle kalmaz, aynı zamanda bireysel ve grup performansı için hesap verebilirliği de teşvik eder.
- **Yansıtma Dergileri:** Öğrencileri, girişimcilik yolculuklarını yansıtan günlükler tutmaya teşvik edin. Zorlukları eleştirel olarak analiz etme, yaratıcı çözümler önerme ve deneyimleri teorik kavramlarla ilişkilendirme becerilerini değerlendirin.

Özetleyici Değerlendirmeler:

- **İş Planları:** Kapsamlı iş planlarının geliştirilmesi ve sunulması yoluyla öğrencilerin girişimcilik kavramlarını anlamalarını değerlendirin. Uygulanabilir bir iş fikrini ifade etme, pazar anlayışını gösterme ve stratejik bir plan oluşturma yeteneklerini değerlendirin.
- **Satış Konuşması Sunumları:** Öğrencilerin iş fikirlerini bir panele sunmalarını sağlayarak iletişim ve ikna becerilerini değerlendirin. Değer önerisini iletme, sorulara yanıt verme ve güven ve tutku sergileme yeteneklerini değerlendirin.

- **Sınavlar:** Öğrencilerin temel girişimcilik ilkelerini anlamalarını sağlamak için teoriye odaklanan geleneksel sınavları kullanın. Temel kavramlar, çerçeveler ve teoriler hakkındaki bilgilerini değerlendirin.

Performans Görevleri:

- **Rol Yapma Alıştırmaları:** Öğrencilerin farklı girişimci rolleri (örneğin, kurucu, yatırımcı, müşteri) üstlendikleri senaryolar geliştirin. Dinamik ve gerçekçi durumlarda uyum sağlama yeteneklerini, müzakere becerilerini ve karar verme yeteneklerini değerlendirin.
- **Simülasyonlar:** Gerçek dünyadaki girişimcilik zorluklarını tekrarlayan iş simülasyonlarını veya vaka çalışmalarını tanıttın. Öğrencileri, pratik problemleri çözmek için teorik bilgileri uygulama yetenekleri açısından değerlendirin.

Proje Bazlı Değerlendirmeler:

- **Girişim Projeleri:** Küçük bir girişim oluşturmayı ve yönetmeyi içeren projeler atayın. Öğrencileri girişimcilik kavramlarını uygulama, stratejik kararlar alma ve zorlukların üstesinden gelme yetenekleri açısından değerlendirin.
- **Pazar Araştırması Ödevleri:** Öğrencilerin pazar araştırması yapmalarını, verileri analiz etmelerini ve bulgularına dayalı olarak eyleme geçirilebilir iş stratejileri önermelerini gerektiren projeler atayarak analitik ve araştırma becerilerini değerlendirin.

Dereceli Puanlama Anahtarları ve Kontrol Listeleri:

- **Beceri Değerlendirme Listeleri:** Belirli girişimcilik becerilerini (örneğin, yaratıcılık, eleştirel düşünme, risk alma) özetleyen değerlendirme listeleri geliştirin. Hem biçimlendirici hem de özetleyici değerlendirmeler için ayrıntılı bir değerlendirme çerçevesi sağlayarak kriterleri öğrenciler için şeffaf hale getirin.
- **Kontrol Listeleri:** Projelerdeki belirli görevler veya kriterler için kontrol listeleri oluşturun. Bu, öğrencilerin ilerlemesini değerlendirmek için sistematik bir yol sağlar ve önceden tanımlanmış kriterleri karşılamalarını sağlar.

Portfolyo:

- **Girişimcilik Portföyleri:** Öğrencilerin girişimcilik yolculuklarını sergileyen portföyler derlemelerini sağlayın. İş planları, yansımalar ve beceri geliştirme kanıtları gibi eserleri dahil edin. Girişimcilik deneyimlerinin derinliğini ve genişliğini değerlendirin.

- **Dijital Portföyler:** Öğrencilerin projelerinin multimedya temsillerini sergilemeleri için çevrimiçi platformları kullanın. Çeşitli medya aracılığıyla etkili bir şekilde iletişim kurma yeteneklerini değerlendirin ve girişimcilik çabalarının temel yönlerini vurgulayın.

Röportajlar ve Sunumlar:

- **Çıkış Görüşmeleri:** Öğrencilerin genel öğrenme deneyimleri üzerinde düşündükleri çıkış görüşmeleri yapın. Girişimcilik müfredatının becerileri, zihniyetleri ve gelecek hedefleri üzerindeki etkisini ifade etme yeteneklerini değerlendirin.
- **Saha Yarışmaları:** Özetleyici bir değerlendirme olarak saha yarışmaları düzenleyin. Öğrencileri fikirleri ifade etme, sorulara yanıt verme ve iş kavramlarını kapsamlı bir şekilde anlama becerilerine göre değerlendirin.

Sürekli Geri Bildirim:

- **Düzenli Geri Bildirim Oturumları:** Sürekli rehberlik sağlamak için bire bir veya grup geri bildirim oturumları planlayın. Öğrencilerin geri bildirim yanıt verebilirliğini, önerileri dahil etme becerisini ve sürekli iyileştirmeye olan bağlılığını değerlendirin.
- **360 Derece Geri Bildirim:** Öğrencilerin girişimcilik becerileri ve nitelikleri hakkında bütünsel bir bakış açısı sunmak için akranlarından, öğretmenlerden ve öz değerlendirmeden geri bildirim toplayın. Daha fazla geliştirmeye ve hedef belirlemeye rehberlik etmek için bu kapsamlı geri bildirimi kullanın.

6. Kolaylaştırıcı Olarak Öğretmenin Rolü

Girişimci bireyler yetiştirmek günümüzde tüm toplumlar tarafından arzu edilen bir süreçtir. Ancak bu işlem oldukça zordur. Bu nedenle girişimcilik kültürünün çocukluktan itibaren okullarda öğretilmesi ve bireyin işgücü piyasasına girene kadar devam ettirilmesi istenebilir. Sürece bu açıdan baktığımızda bu iklimin oluşmasında bugünün ve geleceğin öğretmenlerine çok önemli görevler düşüyor. Öğretmenlerin girişimci özellikleri, kısa sürede değişimlere ayak uydurmalarını ve yeni öğretim ortamları ve yöntemleri geliştirmelerini sağlar. Neto ve arkadaşlarının (2018) tanımlarına göre öğretmenlerin görevlerini yerine getirirken girişimci gibi davranma yeteneğine öğretmen girişimciliği denilmektedir.

Yarım ve Çelik (2020) tarafından Erzurum il merkezinde öğrenim gören 19 gönüllü lise öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada öğrencilerin günümüz öğretmenlerinin niteliklerine ve rollerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırma sonuçları, öğrencilerin günlük hayatta kullandıkları bilgilere en çok internet (web siteleri, bloglar, arama motorları, eğitim siteleri vb.) ve sosyal medya hesaplarından (twitter, Instagram, Facebook vb.) ulaştıklarını ortaya koymuştur. Aynı araştırmanın sonuçları, günümüz öğretmenlerinin genellikle doğrudan açıklama ve ezbere dayalı yöntemler kullandıklarını ve öğrencilere sadece bilgi kazandırdıklarını göstermektedir. Dersleri monoton bir şekilde, müfredata bağlı kalarak, sadece ders saatleri ile sınırlı olarak yürütürler ve yönlendirmeden ziyade sınıflandırma amacıyla değerlendirme yaparlar.

Akyürek ve Şahin (2013) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlere göre girişimcilik becerilerinin yeterli düzeyde kazanılamamasının nedeni, velilerin ilgisizliği, öğrenci sayısının fazlalığı, eğitim araçlarının yetersizliği, okulun ekonomik yetersizliği ve beden eğitimi ve öğretim gereksinimleri gibi sorunların olduğunun tespit edilmesidir. Ayrıca öğretmenlerin girişimcilik becerilerini öğretmede yetersiz kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bacanak'ın (2013) yaptığı çalışmada öğretmenlerin girişimcilik kavramı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, bu nedenle öğrencilerine girişimcilik becerilerini öğretmede farklı anlayış ve uygulamalara sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenlerden dolayı öğrenciler öğretmenleri yeterli nitelikte görmemekte ve öğretmenlerden yeni roller ve nitelikler beklemektedirler. Bu roller arasında destekçi, yaşam koçu, rol model, kurtarıcı, terapist ve arkadaş olmak yer alır. Adil olma, uyumlu olma, ilgili olma, eleştiriye açık olma, öğrencileri sürekli iyileştirme ve iyileştirme, teknolojiyi bilme ve bilişim teknolojilerinin unsurlarını derslerde kullanma gibi nitelikler öğrenciler tarafından bildirilmiştir. Dijital teknolojilerin eğitim sürecinde kullanılmasının öğrenci motivasyonunu, konsantrasyonunu artırdığı ve düşüncelerinde bağımsız olmalarını sağladığı görülmüştür. Bu sayede öğrencilerin öğretim sürecinde daha aktif oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca

dijital yeterliklere sahip öğretmenlerin işi kolaylaştırdığı, öğrencinin ilerlemesini daha kolay takip edebildiği ve bilgileri daha kolay değerlendirebildiği tespit edilmiştir (Selimi, 2018). Bu nedenle eğitim sürecinde dijital yetkinliklerin kullanılması ve geliştirilmesi, öğrencilerin girişimcilik becerilerinin desteklenmesi açısından oldukça önemlidir. Öğretmenler sadece akademik bilgilerini öğrencilerine aktarmakla kalmamalı, aynı zamanda onlara girişimcilik becerileri kazandırmalıdır. Eğitim faktörü, gençlerin girişimciliğin önemini anlamalarına yardımcı olmada ve girişimcilik niyetlerini teşvik etmede en önemli katkı faktörü olarak görülmektedir (İrmiş and Barutçu, 2012).

Başarılı girişimcilerin ortaya çıkmasına yardımcı olabilecek öğretmenlerin kişisel özellikleri şu şekilde ifade edilebilir (Yılmaz and Sünbül, 2009):

- Yaratıcı düşünme becerileri.
- Yüksek düzeyde çalışma arzusu.
- Cesaret, tutku ve kararlılık.
- İnsanlarla üst düzey ilişkiler kurabilme becerisi.
- Kendini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilme becerisi.
- İşini sevmesi ve çalışma motivasyonu.
- Zengin bir bilinçaltı ve hayal gücü.
- Takım çalışmasına ve takım çalışmasına yatkınlık.
- Kişisel bir vizyon ve misyona sahip olmak.
- Değişime ve dönüşüme açık ve istekli olmak.
- Esneklik ve tolerans ile hareket edebilme yeteneği.
- Samimi, güvenilir, sevecen ve esprili bir kişilik.
- İnsanları ikna etme ve ikna etme yeteneği yüksek.
- Yönetim becerileri ve liderlik yeteneği.
- İş tamamlama azmi ve heyecanı.

Girişimciliğin yaygınlaşması ekonomik alanda olduğu kadar teknolojik gelişme ve sosyal kalkınma için de oldukça önemlidir. Bu nedenle girişimcilik faaliyetlerinin artması, girişimci kişiliğe sahip bireylerin kendilerini ifade edebilecekleri ortamların geliştirilmesi ve girişimciliğin eğitimin her sürecinde özümsemesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

6.1. Girişimcilik projeleri aracılığıyla öğrencilere rehberlik etmek için stratejiler

Girişimcilik projeleri için dinamik ve ilgi çekici bir öğrenme ortamı yaratmak, öğretmenlerin stratejik rehberliğini içerir. Etkili bir strateji, öğrencilerin teorik bilgileri pratik senaryolara uygulamalarına ve

problem çözme becerilerini geliştirmelerine olanak tanıyan Proje Tabanlı Öğrenmeyi (PBL) uygulamaktır. Örneğin, bir dil sanatları dersinde öğrenciler, girişimcilik ilkelerini çeşitli konulara entegre ederek bir projenin parçası olarak kapsamlı bir iş planı geliştirebilirler.

Mentorluk programları, öğrencileri yerel girişimcilerle buluşturarak, değerli endüstri bilgileri sağlayarak ve gerçek dünyadaki zorlukların üstesinden gelme konusunda rehberlik sunarak çok önemli bir rol oynar. Girişimcilik ilkelerini çeşitli konulara entegre etmek, girişimcilik becerilerinin çeşitli alanlarda nasıl uygulanabilir olduğunu göstererek disiplinler arası öğrenmeyi teşvik eder.

Konuk konuşmacılar ve saha gezileri, girişimci ortamlara ilk elden maruz kalma imkanı sunan paha biçilmez bileşenlerdir. Bu doğrudan etkileşim, öğrencilerin girişimcilik süreçlerine tanık olmalarına, bir işletmenin günlük operasyonlarını anlamalarına ve bu alandaki profesyonellerle etkileşim kurmalarına olanak tanır.

İnovasyon zorlukları, öğrencileri yaratıcı düşünmeye ve yeni çözümler geliştirmeye teşvik etmede etkilidir. Bu zorluklar, gerçek dünyadaki sorunları simüle eder ve öğrencileri yenilikçi çözümler bulmak için girişimci düşünceyi uygulamaya iter. Aynı zamanda, ekip işbirliği, farklı beceri setlerinin ortak bir hedefe ulaşmak için bir araya geldiği girişimciliğin işbirlikçi doğasını yansıtan grup projeleri aracılığıyla vurgulanır.

Kaynak tahsisi simülasyonları, öğrencilere finansal yönler hakkında pratik bir anlayış sağlayarak, bir işletme bağlamında bütçeleme, finansal planlama ve karar vermeyi anlamalarına yardımcı olur. Ek olarak, eleştirel düşünme egzersizleri, girişimcilik çabalarının önemli bir bileşeni olan analitik becerileri geliştirmek için tasarlanmıştır.

Okul topluluğunun hem içinde hem de dışında ağ oluşturma fırsatları, mezunlar ve endüstri profesyonelleri ile bağlantıları kolaylaştırır. Bu bağlantılar, değerli içgörüler, mentorluk ve işbirliği için potansiyel yollar sağlayabilir. Öğrencileri geri bildirim aramaya ve dahil etmeye teşvik etmek, onlara deneyimlerden öğrenmeyi ve fikirlerini yinelemeyi öğretmek sürekli iyileştirme kültürünü teşvik eder.

Öğrencilere bir iş planının kapsamlı bir şekilde geliştirilmesi yoluyla rehberlik etmek, onları girişimci girişimler için gerekli becerilerle donatır. Teknolojiden yararlanmak, öğrenme deneyimini daha da geliştirir. Gerçek dünyadaki iş senaryolarını simüle etmek için çevrimiçi platformlar ve simülasyon oyunları kullanılabilir ve öğrencilerin gerçek pazara girmeden önce stratejilerini risksiz bir ortamda test etmelerine olanak tanır.

Bu stratejiler toplu olarak etkileşimli ve destekleyici bir ortam yaratır, öğrencilerin girişimci ruhunu besler, bütünsel bir girişimcilik anlayışını teşvik eder ve onları iş dünyasının çok yönlü zorluklarına hazırlar.

6.2. Mentorluk ve koçluk yaklaşımları

Genç girişimciler için özel olarak hazırlanmış etkili mentorluk ve koçluk yaklaşımları, girişimcilik yolculukları boyunca rehberlik ve destek sağlamada çok önemlidir. Başarılı bir strateji, öğrencileri seçtikleri alanda deneyimli girişimciler veya profesyonellerle eşleştiren mentorluk programları oluşturmaktır. Bu mentorlar, kişiselleştirilmiş rehberlik sunar, içgörülerini paylaşır ve genç girişimcilerin girişimlerine özgü zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olur. Yapılandırılmış mentorluk programları, düzenli toplantılar, hedef belirleme oturumları ve danışanların belirli konularda tavsiye alma fırsatlarını içerebilir.

Başka bir yaklaşım, akran mentorluğunu okul veya topluluk içine dahil etmeyi içerir. Bu, genç girişimcilerin deneyimlerini paylaşımlarına, fikir alışverişinde bulunmalarına ve karşılıklı destek sağlamalarına olanak tanır. Akran mentorluğu, öğrencilerin birbirlerinin başarılarından ve zorluklarından öğrendikleri ve genel girişimcilik becerilerini geliştirdikleri işbirlikçi bir ortamı teşvik eder. İşbirlikçi projeler ve grup faaliyetleri, farklı bakış açılarının değişimini teşvik ederek bu bağlantıları daha da güçlendirebilir.

Deneyimli girişimciler veya endüstri uzmanları tarafından yönetilen etkileşimli atölye çalışmaları ve eğitim oturumları, değerli pratik bilgiler sağlar. Bu oturumlar iş planlaması, pazarlama stratejileri, finansal yönetim ve satış konuşması becerileri gibi konuları kapsayabilir. Atölye çalışmaları sadece öğrencilerin girişimcilik yetkinliklerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda çeşitli sektörlerden profesyonellerle ağ kurma fırsatları da sunar.

Koçluk, özellikle bir grup ortamında, genç girişimcilerin sürekli destek ve rehberlik almalarını sağlar. Koçlar tartışmaları kolaylaştırabilir, ortak endişeleri ele alabilir ve engellerin üstesinden gelmek için stratejiler sağlayabilir. Grup koçluğu, genç girişimciler arasında ortak bir deneyim ve dostluk duygusunu teşvik eden bir öğrenci topluluğu oluşturur.

Gerçek dünyadaki vaka çalışmalarını müfredata dahil etmek, öğrencilerin başarılı girişimcilerin yolculuklarını analiz etmelerini sağlar. Bu vaka çalışmaları, deneyimli girişimciler tarafından kullanılan karar verme süreçleri, karşılaşılan zorluklar ve stratejiler hakkında içgörüler sunan değerli öğretim araçları olarak hizmet eder. Bu tür vakaları analiz etmek, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine ve girişimcilik ortamı hakkında daha derin bir anlayış geliştirmelerine yardımcı olur.

Öğrencileri, yerel ticaret odaları, girişimcilik ağları veya çevrimiçi platformlarla etkileşim kurmak gibi okul ortamının ötesinde mentorluk aramaya teşvik etmek, maruziyetlerini genişletir. Çok çeşitli mentorlarla bağlantı kurmak, daha kapsamlı bir bakış açısı sunar ve genç girişimcileri çeşitli endüstri içgörülerini ve deneyimlerine maruz bırakır.

Teknolojiyi entegre etmek, mentorluk ve koçluk girişimlerini geliştirebilir. Sanal mentorluk programları ve çevrimiçi koçluk platformları, esneklik ve erişilebilirlik sağlayarak genç girişimcilerin coğrafi kısıtlamaların ötesinde mentorlarla bağlantı kurmasına olanak tanır. Web seminerleri, çevrimiçi forumlar ve dijital kaynaklar zengin bir öğrenme ortamına katkıda bulunur.

Genel olarak, bu mentorluk ve koçluk yaklaşımlarını birleştirmek, genç girişimciler için sağlam bir destek sistemi oluşturur. Eğitimciler, mentorların uzmanlığından yararlanarak, akran işbirliğini teşvik ederek, pratik atölye çalışmaları sağlayarak ve teknolojiden yararlanarak, öğrencilerin girişimcilik yolculuğunda güvenle ve dayanıklılıkla gezinmelerini sağlayabilir.

7. Zorlukların üstesinden gelmek

7.1. Zorluklar

Son yıllarda bir yetkinlik alanı olarak ortaya çıkan girişimcilik, okul müfredatlarının sadece küçük bir kısmında yer almaktadır. Öğretmenin otorite olduğu, bilginin klasik yollarla öğrenildiği eski yöntemler zamanla yerini öğrencinin aktif olduğu ve kendi yeteneklerini kullanarak öğrenme sürecine katıldığı yöntemlere bırakmıştır. Bu yöntemler girişimcilik becerilerini desteklerken, girişimcilik becerilerinin kazandırılması sürecinde de bazı zorluklar ortaya çıkmıştır ve en önemli zorluklar ve zorluklar şunlardır (Yurtseven and Ergün, 2018):

Programın temel unsurları açısından:

- Öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak kazanım ve uygulamaların eksikliği.
- Öğrencilerin girişimcilik becerilerini geliştirebilecekleri gerçek hayattan somut örneklerin (deneyim) yetersiz olması.
- Başarılar için ayrılan sürenin yetersiz olması.
- Soyut kazanımlar, konular ve etkinlikler (özellikle ilköğretim seviyeleri için).
- Konuların yoğunluğu öğretmene fazla esneklik sağlamamaktadır.
- Kazanımlar ve aktiviteler ilgi çekici değildir.
- Girişimcilik ile ilgili proje geliştirme, yeni ve özgün bir ürün tasarlama ve geliştirme, girişim, girişimci, girişimcilik, girişimcilerin özellikleri, yenilikçilik ve farklılık gibi konular eğitim programlarında yer almamakta ya da çok sınırlı kalmaktadır.
- "Özgüven, fırsatları değerlendirme, azim, risk alma, problem çözme, liderlik ve yaratıcılık" gibi kavramların öğretilmesine yeterince zaman ayrılmamaktadır.

Öğrenciler açısından:

- Öğrenciler derse aktif olarak katılma konusunda isteksizdir.
- Öğrenciler kendini ifade etme ve iletişim becerilerine yetersizdir.
- Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşük olması
- Öğrenciler hayal kursa bile bunu ifade edemez, dalga geçilme korkusu.

Öğretmenler açısından:

- Öğrencilere yönelik girişimcilik ile ilgili etkinlikler, konuların eğitimi kaygısı nedeniyle uygulanmamakta ya da bu faaliyetler için zaman bırakılmamaktadır.

- Programlarda girişimcilik becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğretmenler için yeterli rehberliğin olmaması.
- Öğretmenlerin girişimcilik becerilerinin yetersiz olması.

Okullar açısından:

- Okulun fiziksel/çevresel ve donanımsal yetersizliği.
- Etkinlikler için malzeme temininde zorluklar.
- Okul yönetiminin ilgisizliği/etkinlikleri destekleyici tutum ve davranışların eksikliği.
- Kalabalık sınıflar.
- Okullarda "akademik başarının" ön planda tutulması ve iş hayatında girişimciliği teşvik edici uygulamaların olmaması.

Toplum-aile açısından:

- Ailelerin farkındalık ve destek eksikliği.
- Sosyal ve çevresel baskı, toplumun destekleyici olmaması.
- Aile-okul işbirliği eksikliği.
- Öğrenciler aile ve toplumun etkisi altında içe kapanık büyürler ve kabul görmeme veya eleştirilme korkusuyla kendilerini özgürce ifade edemezler.
- Bu tutumlar aynı zamanda öğrencilerin girişimci olma yeteneklerini de olumsuz yönde etkilemektedir.

7.2. Zorlukların üstesinden gelmek için ipuçları

Olumlu bir yaklaşım, sizi motive etmeye ve ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmeye önemli ölçüde yardımcı olabilir. İşte dikkate alınması gereken bazı önemli hususlar:

- Hedeflerinizi tanımlamak: Zorluğun üstesinden gelmenin ilk adımı, hedeflerinizi net bir şekilde tanımlamaktır. Bu, onlara ulaşmak için neden çaba göstermeniz gerektiğini ve başarının ne gibi faydalar sağlayacağını anlamanıza yardımcı olur.
- Olumlu tutum: Zihniyetiniz çok önemlidir. Engellere odaklanmak yerine, fırsatlara ve çözümlere odaklanın. "Yapamam" demek yerine, kendinize "deneyeceğim" veya "Bir yolunu bulacağım" deyin.
- Eylem planı: Zorluğa büyük ve ulaşılamaz bir şey olarak bakmak yerine, onu daha küçük, daha kolay adımlara bölün. Bu, görevi daha ulaşılabilir ve anlaşılır hale getirecektir.

- Deneyimsel öğrenme: Her zorluk bir öğrenme fırsatı olabilir. Tam bir başarı elde etmeseniz bile, gelecekte faydalı olacak yeni deneyim ve beceriler kazanacaksınız.
- Sabır ve azim: Zorlukların üstesinden gelmek her zaman hızlı veya kolay değildir. Sabırlı ve ısrarcı olmak önemlidir. Zorluklarla karşılaştığınız bile pes etmeyin.
- İç Başarı: Başarının her zaman dışsal başarılarla ölçülmesi gerektiğini unutmayın. Çoğu zaman en önemli şey, zorlukların üstesinden gelmekten kaynaklanan tatmin ve özgüvendir. Her şeyi aynı anda yapmaya çalışmak yerine, her zorluğu tamamlayabileceğiniz daha küçük parçalara ayırmaya çalışın. Bu, ilerlemeyi izlemenize ve projenizin önündeki engelleri belirlemenize yardımcı olabilir.

Öğrencilerin başarısızlık duygusu - başarısızlık başarının karşıtı değildir, onun bir parçasıdır. Bize dayanıklılık, cesaret, büyüme ve destek öğretir. Başarısızlık, tüm hedeflerimize ulaşmak için basamak taşıdır. Her başarısız olduğunuzda, bir şeyler öğrenme şansınız %100'dür. Başarısızlığı kendinizi ve becerilerinizi geliştirmek için bir öğretim aracı olarak kullanmak önemlidir.

Becerilerinize güvenin ve işteki zorlukları fırsat olarak değerlendirin! Kendiniz için yüksek standartlar belirleyen biriyseniz, zorluklar ve başarısızlık motivasyonunuzu düşürebilir. Bu yüksek beklentilere sahip olmanın yanlış bir tarafı olmasa da, sorun ilk seferde her şeyin mükemmel olmasını beklediğinizde ortaya çıkar. Kendiniz için belirlediğiniz gerçekçi olmayan bir mükemmelliğe doğru çalışmaktansa, sürekli iyileştirme için çalışmak çok daha iyidir. Her şeyi ilk seferde doğru yapamazsınız. Bir hata yaptığınızda, kendinize karşı sert olmayın. Mükemmeliyetçiliğe karşı doğal bir eğiliminiz varsa, büyük olasılıkla çok çalışan birisinizdir. Durumu olumluya çevirmeye çalışın. Hala elinizden gelenin en iyisini yapıyorsunuz, bu yüzden yakında hedeflerinize ulaşacaksınız (Rachwał, 2019).

Teknoloji ve internet kullanımı, öğrencilerin çevrimiçi güvenliği konusunu içerir. Kuşkusuz bu, son yıllardaki en önemli ve aynı zamanda en zor eğitim zorluklarından biridir. Onları tehditlerden korumak için, onlarla bu konuda dikkatli bir şekilde konuşmanız gerekir. Buna değer, bu konuyu ebeveynlerle iletişimde tutarlı bir şekilde ele alın (Fazlagić, 2022).

Girişimci bir öğretmenin işi keyiflidir, rutini kırar, can sıkıntısını önler, büyüler ve her şeyi yeniden keşfetmenizi sağlar. Bazen yorgunluk ve belirsizlik yaşarsınız. Yukarıdaki düşüncelerden kaynaklanan öneriler olarak, "girişimci öğretmenin dekalogu" önerilebilir (Śliwińska, 2021):

- Pozitif olun.
- Kazanmak için fırsatlar yaratın.
- Yaratıcı olun.

- Öğrencilerin verilen görevi neden tamamlamaları gerektiğini açıklayın.
- Öğrencilerin gruplar halinde çalışmasına izin verin.
- Dijital araçları kullanmalarına izin verin.
- Övgü fırsatlarını boşa harcamayın.
- Deneme için koşullar sağlayın.
- İstenen davranışları modelleyin.
- Doğruyu söyle.

Son olarak, öğretimdeki zorlukların üstesinden gelmek çok yönlü bir yaklaşım gerektirir. Öğretmenlerin engelleri etkili bir şekilde aşmaları ve aşmaları için ek ipuçları:

- **Esnekliği Benimseyin:** Öğretmenlik dinamik bir meslektir ve beklenmedik zorluklar ortaya çıkabilir. Esnek kalın ve gerektiğinde planlarınızı ayarlamaya açık olun. Esneklik, değişen koşullara uyum sağlamanıza ve öğrencileri etkili bir şekilde meşgul etmek için alternatif yaklaşımlar bulmanıza olanak tanır.
- **Sürekli Mesleki Gelişim:** Profesyonel gelişiminize zaman ayırın. En son öğretim metodolojileri ve teknolojileri hakkında güncel kalmak için atölye çalışmalarına, konferanslara veya çevrimiçi kurslara katılın. Sürekli öğrenme, zorlukların üstesinden gelmek için sizi yeni stratejilerle donatır ve bir eğitimci olarak genel etkinliğinizi artırır.
- **İşbirlikçi Problem Çözme:** Öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasında işbirlikçi bir ortamı teşvik edin. Zorlukları toplu olarak ele almak için açık iletişimi ve işbirliğini teşvik edin. İşbirlikçi problem çözme sadece yükü paylaşmakla kalmaz, aynı zamanda yenilikçi çözümler bulmak için farklı bakış açıları getirir.
- **Destek Sistemlerinden Yararlanın:** Mentorluk programları, akran destek grupları veya profesyonel ağlar gibi size sunulan destek sistemlerinden yararlanın. Meslektaşlarla tavsiye almak ve deneyimleri paylaşmak, eğitimdeki ortak zorlukların üstesinden gelmek için değerli içgörüler ve stratejiler sağlayabilir.
- **Yansıtın ve Uyum Sağlayın:** Öğretim uygulamalarınız üzerinde düzenli olarak düşünün ve uyum sağlamaya istekli olun. Yöntemlerinizin etkinliğini değerlendirin ve bunları öğrenci geri bildirimlerine ve performansına göre ayarlamaya açık olun. Yansıtıcı öğretim, sürekli iyileştirme ve zorluklara daha iyi yanıt verme olanağı sağlar.
- **Büyüme Zihniyetini Teşvik Edin:** Hem kendinize hem de öğrencilerinize bir büyüme zihniyeti aşılayın. Zorlukların büyüme ve öğrenme fırsatları olduğunu vurgulayın. Öğrenme

yolculuğunun bir parçası olarak çabaları kutlayarak ve aksilikleri çerçeveleyerek dayanıklılık ve azim geliştirin.

- **Ebeveynleri Aktif Olarak Dahil Edin:** Ebeveynleri öğrenme süreci ve zorlukları hakkında bilgilendirerek onlarla güçlü bir ortaklık kurun. Ebeveynleri işbirlikçi çözümler bulmaya teşvik edin ve öğrenci katılımını ve başarısını artırmaya yönelik stratejiler hakkında görüşlerini alın.
- **Refahı Vurgulayın:** Hem kendinizin hem de öğrencilerinizin refahına öncelik verin. Zorlukların üstesinden gelmek duygusal olarak yorucu olabilir, bu nedenle olumlu ve destekleyici bir sınıf ortamını teşvik etmek, ilgili herkesin genel ruh sağlığına ve motivasyonuna katkıda bulunur.
- **Teknoloji Kullanımını İzleyin:** Eğitimde teknolojinin önemini kabul edin, ancak öğrencilerin çevrimiçi güvenliği konusunda dikkatli olun. Öğrencilerle sorumlu internet kullanımı hakkında düzenli olarak iletişim kurun ve ebeveynleri çevrimiçi güvenlikle ilgili tartışmalara dahil edin. Güvenli bir çevrimiçi öğrenme ortamı sağlamak için dijital araçlar ve platformlar hakkında bilgi sahibi olun.
- **Küçük Zaferleri Kutlayın:** Yol boyunca küçük zaferleri kabul edin ve kutlayın. Hem kendinizin hem de öğrencilerinizin zorlukların üstesinden gelme çabalarını takdir edin. Başarıları kutlamak, ne kadar küçük olursa olsun, olumlu ve motive edici bir sınıf atmosferine katkıda bulunur.

Öğretmenler, bu ek stratejileri dahil ederek dayanıklılık oluşturabilir, işbirliğini teşvik edebilir ve eğitim yolculuğundaki zorlukları etkili bir şekilde ele alan ve üstesinden gelen olumlu bir öğrenme ortamı yaratabilir.

Kaynakça

- Abirami, M., Sofia, R., Anand, B., Varalaxmi, P., & Mamoria, P. (2023). Sosyal Girişimciliğin inovasyonu ve ekonomik büyümeyi teşvik etmedeki rolü. *Avrupa Kimyasal Bülteni*, 12(8), 3490-3502.
- Akar, H. & Üstüner, M. (2017). Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekâ Düzeyleri ile Sosyal Girişimcilik Özellikleri Arasındaki İlişkide Öz Yeterlik Algılarının Arabuluculuk Rolü. *Eğitim ve Gelecek Dergisi*, 12, 95-115.
- Akyürek, Ç. & Şahin, Ç. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, 17(57), 51-68.
- Anderson A. (1998), Cennet Bahçesini Yetiştirmek: Çevre girişimcileri.
- Bacanak, A. (2013). Fen ve Teknoloji Dersinin Öğrencilerde Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Teori ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 13(1), 609-629.
- Bacq, S., & Janssen, F. (2011). Sosyal Girişimciliğin Çoklu Yüzleri: Coğrafi ve Tematik Kriterlere Dayalı Tanımsal Konuların İncelenmesi. *Girişimcilik ve Bölgesel Kalkınma*, 23(5-6), 373–403.
- Bartlett, A., & Preston, D. (2000). Etik davranış iş dünyasında gerçekten var olabilir mi? *İş Ahlakı Dergisi*, 23(2), 199-209.
- Bazkiaei, H. A., Heng, L. H., Khan, N. U., Saufi, R. B. A., & Kasim, R. S. R. (2020). Girişimcilik eğitimi ve beş büyük kişilik özelliği, üniversite öğrencileri arasında girişimcilik niyetini öngörüyor mu? *Cogent İşletme ve Yönetim*, 7(1). <https://doi.org/10.1080/23311975.2020.1801217>
- BBC. (2023). Elon Musk kimdir ve net değeri nedir? Haberler. <https://www.bbc.com/news/business-61234231>
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). Sınıfınızı çevirin: Her gün her sınıftaki her öğrenciye ulaşmak. *Uluslararası Eğitimde Teknoloji Derneği*, 120-190.
- Bloom, B. (1956). Eğitim Amaçlarının Taksonomisi. Kitap I: Bilişsel Alan. New York: David Mckay.
- Bombiak, E., & Cisek, M. (2019). Personel işlevi alanında bir yenilik olarak oyunlaştırma. *Çağdaş Zorluklar*, 29.
- Borowiec, M., Dorocki, S., & Jenner, B. (2009). İnsan sermayesi kaynaklarının bilgi toplumunun şekillenmesindeki etkisi ve endüstriyel yapıların yenilikçiliği. Z. Zioło & T. Rachwał (Ed.), *Endüstri, bilgi toplumunu şekillendirmede işlev görür. "PTG Sanayi Coğrafyası Komisyonu Çalışmaları"*, No. 13 (pp. 95–109). Wydawnictwo Naukowe UP.
- Brøndum & Fliess (2009), Temiz teknoloji perspektifinde mesleki ve sürekli eğitim.
- Britannica. (n.d.). *Grameen Bank*. Retrieved October 25, 2023, from <https://www.britannica.com/topic/Grameen-Bank>
- Brudnik, E., Moszyńska, A., & Owczarska, B. (2000). Öğrencim ve ben aktif olarak çalışıyoruz: Yöntemleri etkinleştirmek için bir rehber. Zakład Wydawniczy SFE. Kielce.
- Bull, M., Ridley-Duff, R., Foster, D., & Seanor, P. (2008). Sosyal girişimi etik sermayenin teorik kavramsallaştırması üzerinden görmek. *Uluslararası Küçük İşletmeler Konferansı*. Belfast.

- Carsrud, A. L., & Brannback, M. (2009). Girişimci Zihni Anlamak. Uluslararası Girişimcilik Çalışmaları'nda. Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-0443-0_1
- CEDEFOP (2014). Avrupa eğitim ve öğretim politikası terminolojisi.
- Çelik, H., Gürpınar, C., Başer, N. & Erdoğan, S., (2015). Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Öğrencilerin Yaratıcı Düşünme ve Girişimcilik Becerilerine İlişkin Görüşleri. Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(4), 277-307.
- Chell, E., Spence, L. J., Perrini, F., & Harris, J. D. (2016). Sosyal Girişimcilik ve İş Etiği: Sosyal Eşittir Etik mi? İş Ahlakı Dergisi, 133, 619-625.
- Cho, Y. H., & Lee, J.-H. (2018). Girişimci yönelim, girişimcilik eğitimi ve performansı. Asya Pasifik İnovasyon ve Girişimcilik Dergisi, 12(2), 124–134. <https://doi.org/10.1108/apjie-05-2018-0028>
- Clifford, J. (2014). Sosyal Girişimlerin Etki Değerlendirmesi: Ölçülemeyeni Ölçmek? Stockholm: OECD LEED forumunun ortaklıklar ve yerel kalkınma üzerine 10. yıllık toplantısı.
- CNBC. (2020). 32 yaşındaki bir lise yıllığı fikrini nasıl 3,2 milyar dolarlık bir işe dönüştürdü? Yap. <https://www.cnbc.com/2020/01/09/canva-how-melanie-perkins-built-a-3point2-billion-dollar-design-start-up.html>
- Cornelius, N., Todres, M., Janjuha-Jivra, S., Woods, A., & Wallace, J. (2008). Kurumsal sosyal sorumluluk ve sosyal girişim. İş Etiği Anlayışı, 81, 355–370.
- Cremer, D., & Vandekerckhove, W. (2017). Organizasyonlarda etik olmayan davranışları yönetmek: Davranışsal bir iş etiği yaklaşımına duyulan ihtiyaç. Yönetim ve Organizasyon Dergisi, 23(3), 437-455.
- Deveci, İ., (2018). Türkiye'de 2013 ve 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programlarının Temel Unsurları Açısından Karşılaştırılması. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(2), 799-825.
- Dorocki, S., Kilar, W., & Rachwał, T. (2011). Ortaokul öğretmenleri için "Girişimciliğe Adım" projesinin varsayımları ve hedefleri. Girişimcilik-Eğitim, 7, 308-320.
- Drayton, W. (2002). Vatandaş sektörü: iş dünyası kadar girişimci ve rekabetçi olmak. Kaliforniya Yönetim İncelemesi, 44(3), 120–132.
- Emerson, J., Wachowicz, J., & Chun, S. (San Francisco). Yatırımın sosyal getirisi: Kâr amacı gütmeyen sektörde değer yaratmanın yönlerini keşfetmek. 2000: Roberts Vakfı.
- en.wikipedia.org. (n.d.). Retrieved October 26, 2023, from https://en.wikipedia.org/wiki/Patagonia,_Inc.
- European Commission (2007). Hayat Boyu Öğrenme için Temel Yeterlilikler – 73 Avrupa Çerçevesi. Lüksemburg: Avrupa Toplulukları Resmi Yayınlar Bürosu.
- Eurostat (2022). Çevre ekonomisi – istihdam ve büyüme istatistikleri.
- Eurydice (2016). Avrupa'da Okulda Girişimcilik Eğitimi. Avrupa Birliği Yayın Ofisi.
- EWOR Team. (2022). 5 Ünlü Kadın Girişimci ve Başarıya Nasıl Ulaştıkları. <https://ewor.io/blog/5-famous-female-entrepreneurs-and-their-success/>

- Fazlagić, J. (2022). Ortaokullarda öğrencilerin yaratıcılığını, yenilikçiliğini ve bağımsızlığını destekleyen iyi uygulamalar. Eğitim Geliştirme Merkezi, Warsaw.
- Ferrell, O. C., & Fraedrich, J. (2015). İş etiği: Etik karar verme ve vakalar. Toronto: elson Eğitimi.
- Forbes. (2023). Profil - Jeff Bezos. <https://www.forbes.com/profile/jeff-bezos/?sh=192c6b3d1b23>
- GEM. (2018). Küresel Girişimcilik Monitörü 2017/18. Global Girişimcilik Monitörü'nde. <http://www.gemconsortium.org/report/50012>
- GEM. (2023). Küresel Girişimcilik Monitörü 2022/2023 Küresel Raporu: "Yeni Normal"e Uyum Sağlamak." <https://www.gemconsortium.org/reports/latest-global-report>
- Gibb, A. (1988). Kurumsal Kültür: Tehdit mi, Fırsat mı? Yönetim Kararı, 26(4), 5–12. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1108/eb001500>
- González, Y. M. (2019). Sosyal ve dayanışmacı ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri. Cooperativismo y Desarrollo, 7(3), 286-289.
- Gorzeńska, O., & Radanowicz, E. (2019). Değişimler, yenilikler, deneyler. İlham arayışında: Okul müdürleri ve öğretmenler için bir rehber. Eğitim Geliştirme Merkezi, Warsaw.
- Gibb, A. (1988). Kurumsal Kültür: Tehdit mi, Fırsat mı? Yönetim Kararı, 26(4), 5–12. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1108/eb001500>
- Greenhaus, J. H., Callanan, G. A., & Godshalk, V. M. (2019). Yaşam Boyu Kariyer Yönetimi (5th ed.). Routledge, Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9781315205991>
- Gundlach, M. J., & Zivnuska, S. (2010). Sosyal Girişimcilik, Üçlü Alt Çizgi ve Sürdürülebilirliği Öğretmek İçin Deneyimsel Bir Öğrenme Yaklaşımı: Pratik Örgütsel Davranış Eğitiminin (PROBE) Değiştirilmesi ve Genişletilmesi. Amerikan İşletme Eğitimi Dergisi, 3(1), 19-28.
- Hadad, S., & Găucă, O. (2014). Sosyal girişimci organizasyonlarda sosyal etki ölçümü. Yönetim ve Pazarlama. Bilgi Toplumunun Karşılaştığı Zorluklar, 9(2), 119-136.
- Haugh, H. (2005). Sosyal girişimcilik için bir araştırma gündemi. Sosyal Girişim Dergisi, 1(1), 1-12.
- Hirsch, D. R., Peters, P. M., & Shepherd, A. D. (2017). Girişimcilik (10. baskı). McGraw-Hill Eğitimi.
- IFC (2016). "Gelişmekte olan piyasalarda iklim yatırım fırsatları", Uluslararası Finans Komitesi.
- Uluslararası Kooperatif İttifakı. (1995). Kooperatif Kimliği Üzerine Açıklama. IPCC (2018). Küresel ısınma 1.5°C.
- İrmiş, A. & Barutçu, E., (2012). Öğrencilerin Kendilerini Girişimci Kişilik Olarak Algılamalarını ve İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir Alan Araştırması, Atatürk Üniversitesi. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2, 1-24.
- İshak, R. (2002). "Ecopreneur'ün Oluşumu", Greener Management International.
- Koh, H.C., (1996). Girişimcilik Özelliklerinin Hipotezlerinin Test Edilmesi: Hong Kong MBA Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma. Yönetim Psikolojisi Dergisi, 11, 12-25.
- Kolodinsky, J., Stewart, C., & Bullard, A. (2006). Bir toplumsal kalkınma finans kurumuna üyeliğin ekonomik ve sosyal etkilerinin ölçülmesi. Aile ve Ekonomik Sorunlar Dergisi, 27(1), 27-47.

- Kozłowska, I. (2016). Oyunlaştırma - aracı Polonya'da kullanmanın özgüllüğü. *Studia Economiczne. Katowice Ekonomi Üniversitesi'nin Bilimsel Dergileri*, 255, 37-45.
- Kuratko, D. F. (2005). Girişimcilik Eğitiminin Ortaya Çıkışı: Gelişim, Eğilimler ve Zorluklar. *Girişimcilik Teorisi ve Uygulaması*, 577–597.
- Kurek, S., & Rachwał, T. (2010a). Ortaokul öğrencilerinin bir işletmeyi yönetme yeterliliklerinin geliştirilmesi alanındaki Avrupa araştırma projesi FIFOBİ'nin varsayımları ve ön sonuçları. Z. Ziolo & T. Rachwał (Ed.), *Avrupa entegrasyonu koşullarında girişimciliğin rolü. "Girişimcilik - Eğitim"*, No. 6 (pp. 472–485). Nowa Era.
- Kurek, S., & Rachwał, T. (2010b). Avrupa Birliği Üye Devletlerinde Girişimciliğin Geliştirilmesinde İşletme Eğitiminin Rolü. *Avrupa XXI. Warsaw*, 127–142.
- Kwiatkowski, G., & Musiałkiewicz, J. (2019). Ortaokullar için girişimciliğin temelleri için öğretim programı. Eğitim sisteminin yüksek kalitesi. ORE.
- Labrador Machín, O., Alfonso Alemán, J. L., & Rivera Rodríguez, C. A. (2017). Sosyal ve dayanışma ekonomisi ile ilgili yaklaşımlar. *Cooperativismo Y Desarrollo*, 5(2), 137–146.
- Łazowska, E. (2005). Girişimciliğin temellerini ve ekonominin temellerini öğretme metodolojisi. "Girişimcilik - Eğitim No. 1. Kraków: Wydawnictwo" MiWa.
- Liñán, F., & Chen, Y.-W. (2009). Girişimcilik niyetlerini ölçmek için belirli bir aracın geliştirilmesi ve kültürler arası uygulanması. *Girişimcilik Teorisi ve Uygulaması*, 33(3), 593–617.
- Mazzarol, T., & Reboud, S. (2020). Sosyal ve Ekonomik Bir Süreç Olarak Girişimcilik (4. baskı). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-13-9412-6_1
- Morris, M. H., Schindehutte, M., Walton, J., & Allen, J. (2002). Girişimciliğin etik bağlamı: Gelişimsel bir çerçeve önermek ve test etmek. *İş Ahlakı Dergisi*, 40(4), 331–361.
- Naeini, A., Dutt, A., Angus, J., Mardirossian, S., & Bonfanti, S. (2015, June 07). Örnek Olay İncelemesi: TOMS Shoes bir amacı nasıl faaliyetlerinin merkezi haline getirdi? Erişim tarihi: 25 Ekim 2023, Business'tan Todat: <https://www.businesstoday.in/magazine/lbs-case-study/story/toms-shoes-shoes-for-free-cause-marketing-strategy-case-study-49364-2015-05-22>
- Neto, R. D. C. A., Rodrigues, V. P., Stewart, D., Xiao, A., & Snyder, J. (2018). K-12 Öğretmenlerinde Öz Yeterliğin Girişimcilik Davranışı Üzerindeki Etkisi. *Öğretim ve Öğretmen Eğitimi*, 72(1), 44-53.
- Nicholls, A. (2007). Etik Pazarlarda Sosyal Girişimin Geleceği Nedir? Londra: Üçüncü Sektör Ofisi.
- Nirenberg, J. (1994). Araştırmaya giriş: Pratik örgütsel davranış eğitimi. *Yönetim Eğitimi Dergisi*, 18, 324-331.
- Nikolaou, I., K. Tasopoulou ve K. Tsagarakis (2018). "Kurumsal ve Kaynak Temelli Görüşlere Dayalı Yeşil Girişimci Tipolojisi", *Girişimcilik Dergisi*, Cilt 27/1, s. 111-132.
- Noya, A., & Clarence, E. (2007). Sosyal Ekonomi. Kapsayıcı Ekonomiler İnşa Etmek. (A. Noya, & E. Clarence, ed.) Paris: OECD Yayınları.
- OECD. (1999). Sosyal girişimler. Paris: OECD Yayınları.
- OECD. (2003). Değişen Ekonomide Kar Amacı Gütmeyen Sektör. Paris: OECD Yayın Servisi.

- OECD. (2018). İstihdam Yaratma ve Yerel Ekonomik Kalkınma 2018: İşin Geleceğine Hazırlanmak. Paris: OECD Yayınları.
- OECD. (2022). Sosyal ve dayanışma ekonomisi için yasal çerçeveler: OECD Küresel Eylem "Sosyal ve Dayanışma Ekonomisi Ekosistemlerinin Desteklenmesi. OECD Yerel Ekonomik ve İstihdamın Geliştirilmesi (LEED) Belgeleri, No. 2022/04.
- Okoń, W. (1987). Genel didaktiklere giriş. PWN, 347-348.
- Paswan, R. K. (2018). Sosyal Girişimcilikte Etik. Porto: Porto Üniversitesi.
- Portales, L. (2019). Sosyal İnovasyon ve Sosyal Girişimcilik. İsviçre: Springer Nature İsviçre.
- Rachwał, T., Zajac, M., & Ratajski, P. (2012). Yenilikçi Eğitim Stratejisi "Girişimciliğe adım", Ocak. Nowa Era Yayınevi.
- Rawhouser, H., Cummings, M., & Newbert, S. L. (2019). Sosyal Etki Ölçümü: Sosyal Girişimcilik Araştırmaları için Mevcut Yaklaşımlar ve Gelecekteki Yönelimler. Girişimcilik Teorisi ve Uygulaması, 43(1), 82-115.
- San Tan, S., & Ng, C. K. F. (2006). Girişimcilik eğitiminde probleme dayalı bir öğrenme yaklaşımı. Eğitim ve Öğretim, 48(6), 416-428.
- Selimi, A., Saracevic, M., & Rushiti, A., (2018). İnteraktif Matematik Eğitiminde Multimedya Cihazlarının Önemi – Makedonya Örneği, Balkan Eğitim Araştırmaları. Trakya Üniversitesi Dergisi, 195, 31-41.
- Selimi, A., & Üseini, A., (2019). Yenilikçi Eğitim Yoluyla Dijital Yetkinlik ve Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesi – Kuzey Makedonya Örneği. - Uluslararası İktisat ve İşletme Kongresi.
- Shaw, J. B. (2004). Herkes İçin Adil Bir Gidiş mi? Takım Tabanlı Sınıf Projelerinde Grup İçi Çeşitlilik ve Çeşitlilik Yönetimi Becerilerinin Öğrenci Deneyimleri ve Sonuçları Üzerindeki Etkisi. Yönetim Eğitimi Dergisi, 28(2), 139–169.
- Shaw, J. B., Fisher, C. D., & Southey, G. N. (1999). Örgütsel davranış öğretiminde yeniliklerin değerlendirilmesi: daha titiz tasarımlar, daha ilgili kriterler ve bir örnek. Yönetim Eğitimi Dergisi, 23(5), 509–536.
- Śliwińska, A. (2021, June 7). Girişimci öğretmen. FRSE Yayınevi.
- Sobociński, M. (2012). Eğitimde oyunlaştırma. Kurallar, uygulamalar, problemler ve örnekler. [2012] "Akademik Yazma Becerileri, Eğitim ve İş için Gereklilik" çalışma ziyareti sonrası "Grup Raporu". Çalışma ziyareti sırasında hazırlanan metin ÇALIŞMA ZİYARETİ No. 179.
- Spence, L. J. (1999). Boyut önemli mi? Küçük işletme etiğinde son teknoloji. İş Etiği: Bir Avrupa İncelemesi, 8(3), 163–174.
- Splawska-Murmyło, M., & Wawryszuk, A. (2017). BT eğitiminin bir parçası olarak girişimci bir tutum ve rasyonel karar verme geliştirmek. Eğitim Geliştirme Merkezi, Warsaw.
- Starzyński, S. (2012). Oyunlaştırma, pazarlamacılar tarafından kullanılan moda ya uygun bir trend. Oyun Sektörü Trendleri, 2012 Raporu, Nowy Pazarlama, 46-47.

- Strużyna, J., & Kania, K. (2016). Oyunlaştırmanın stratejik zorlukları. Bilim Defterleri. Organizasyon ve Yönetim / Silesian Teknoloji Üniversitesi, 88.
- Svensson, G., & Wood, G. (2008). Bir iş etiği modeli. İş Ahlakı Dergisi, 77(3), 303–322.
- Teachforall.org. (n.d.). Retrieved October 26, 2023, from <https://teachforall.org/our-purpose>.
- Toffler, B. L. (1986). Zor seçimler: Yöneticiler etik konuşur. New York: Wiley and Sons. Inc.
- Tracz, M., & Rachwał, T. (2008). Girişimciliğin temelleri öğretmenleri tarafından kullanılan öğretim yöntemleri ve kaynakları - araştırma sonuçları. Z. Ziolo & T. Rachwał (Ed.), Bilgi temelli ekonomide girişimciliğin rolü. "Girişimcilik - Eğitim", No. 4 (pp. 325–330). Nowa Era.
- Wainwright, S. (2002). Etkiyi ölçme: Kaynaklar için bir kılavuz. Londra: NCVO Yayınları.
- Wrona, K. (2012). Gamevalizasyon ve oyunlar ve pazarlamada potansiyel kullanımları. (İng.), I, 4(225), 233-245.
- www.bigissue.com. (tarih yok). Erişim tarihi: 25 Ekim 2023, <https://www.bigissue.com/about-the-big-issue-group/>.
- www.fairtradeamerica.org. (n.d.). Retrieved October 25, 2023, from <https://www.fairtradeamerica.org/>.
- www.thecasesolutions.com. (tarih yok). Erişim tarihi: 25 Ekim 2023, <https://www.thecasesolutions.com/fair-trade-usa-159488>.
- Yarım, M. A., & Çelik, S., (2020). Endüstri 4.0 Çağında Öğrenci Perspektifinden Öğretmenin Gerekliliği ve Rolü. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 31, 76-92.
- Yılmaz, E. ve Sünbül, A., (2009). Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21, 195-203.
- Yurtseven, R., & Ergün, M., (2018). İlkokul Öğrencilerinin Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri. Uluslararası Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 7(1), 118-140.
- Zahra, S. A., Gedajlovic, E., Neubaum, D. O. ve Shulman, J. M. (2009). Bir sosyal girişimci tipolojisi: Güdüler, arama süreçleri ve etik zorluklar. İş Girişim Dergisi, 24(5), 519–532.
- Zakowicz, I. ve Sochacka, J. (2017). Oyunlaştırma – öğrencilerin eğitimde başarıya ulaşma motivasyonunu desteklemenin bir yolu?